

MILIONS DE CRISTIANS NO PODEN PRACTICAR LA SEVA FE LLIUREMENT

En defensa de la llibertat religiosa

JAUME FLAQUER:

«Els primers que pateixen la violència islamista són els musulmans»

LLUÍS FOIX:

«Més perseguits que els cristians tradicionals són els conversos, que són acusats d'apostasia»

Ajuda a l'Església Necessitada acaba de presentar a Barcelona el seu informe sobre *Llibertat religiosa en el món 2010*, on analitza 194 països. D'aquests, 60 presenten greus atacs al dret a la llibertat religiosa. Concretament, els cristians són el grup més perseguit del món i el més silenciats pels mitjans de comunicació. Més de 350 milions de cristians veuen impossibilitada, d'una manera o una altra, la vivència de la seva fe amb plena llibertat. Empresonament, tortura, assassinat, crema d'esglésies, drets trepitjats... són per a milions de cristians el pa de cada dia. Justo Lacunza, col·laborador de *Catalunya Cristiana*, pare blanc, islamòleg i arabista, reflexiona sobre la llibertat religiosa i constata que es tracta d'un dret que ha de ser garantit per l'Estat: «La llibertat religiosa és un dret humà, no una concessió estatal. La llibertat religiosa dels cristians no sembla que sigui objecte de debat ni de discussió, i són milions i milions els cristians que pateixen les conseqüències de la discriminació i la intolerància.» P 3-5

Simposi de l'URC amb motiu del 30è aniversari

El dissabte 22 de gener la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) va celebrar un simposi a Barcelona dins dels actes dels 30 anys de la seva fundació. Sota el lema «Profetisme de la vida religiosa en un cristianisme de diàspora» els assistents van poder escoltar les conferències del P. Jesús Renau, s.c.j., la Gna. Teresa Forcades, o.s.b., i la Gna. Margarida Bofarull, de la Societat del Sagrat Cor. El simposi va servir per encarar el futur de l'URC amb un esperit renovat. P 22

EDUARD VIVAS denuncia el negoci de la prostitució a la Jonquera, on ha passat cinquanta anys de rector

P 25

Els salesians aposten per educar la interioritat

Un agosarat projecte educatiu sobre la interioritat ha estat el guanyador de la quarta edició del Premi Edu21 de suport a la recerca i la reflexió educativa impulsada des del Centre d'Estudis Jordi Pujol. El treball guardonat es titula *Ni amunt, ni avall: cap endins. Itinerari per educar la interioritat a l'ESO* i és obra d'un grup de professors del col·legi dels Salesians de Sant Vicenç dels Horts coordinats per Jaume Bernadet. P 27

La parròquia de l'Aldea ha celebrat el seu 850è aniversari

Durant tot el 2010, el poble de l'Aldea ha celebrat el 850è aniversari de la parròquia amb un gran nombre d'actes religiosos, culturals, lúdics i festius. P 20-21

Sumari

P 6 Benet XVI parla sobre les xarxes socials

P 12 La situació dels immigrants a Salt

P 28 Joan Carrero, president de la Fundació S'Oliver

P 29 Exposició «Miracles del Miracle» a Lleida

P 31 Lliurament dels premis Bravo! 2010

Editorial

El drama de l'atur creixent

Els resultats de l'Enquesta de Població Activa (EPA) que han estat divulgats recentment mostren que l'atur a Catalunya el 2010 va pujar un 6,8%. Això suposa 43.700 persones més sense feina fins a un total de 686.800 aturats, és a dir, un 16,49% de la població activa. El president de la Generalitat, Artur Mas, ha qualificat d'«extremament preocupants» les dades sobre el «mercat» laboral català i ha assegurat que l'augment de l'atur està desbocat. Els immigrants (3,6 milions) són, juntament amb els joves, el col·lectiu més perjudicat per la crisi de l'atur. Entre abril i setembre del 2010, 91.000 immigrants van sortir del país. Dels quasi 4,7 milions d'aturats de l'Estat, 1,095 milions són d'origen estranger. A Espanya hi ha 4,696 milions de persones sense feina, amb una taxa del 20,33% de la població activa. Entre els espanyols menors de 25 anys, la taxa d'atur s'eleva a un 42,8%. Mai en la història de l'economia espanyola no s'havia registrat un nombre semblant d'aturats. Els treballadors temen perdre el seu lloc de treball i els aturats temen no recuperar-lo en un termini proper. Els empresaris miren de mantenir-se tot esperant que es desvetllin les demandes i que els clients escurcin els seus llargs terminis de pagament. Hi ha 1,32 milions de llars on els seus integrants volen treballar i no troben feina. Segons dades de Càritas, les persones que entren a formar part del col·lectiu dels sense llar consideren que la pèrdua del lloc de treball n'és la causa. Quines pistes de sortida hi ha? Molts

experts coincideixen que cal un canvi de mentalitat. L'única finalitat de l'economia no és el benefici immediat, sinó la creació de llocs de treball. L'estat del benestar com l'enteniem fins ara no es pot sostenir, cal un nou model productiu: no podem continuar sent una economia que depengui exclusivament del turisme i la construcció. Cal aprofitar la millora del diàleg social per impulsar reformes estructurals que afavoreixin la creació d'empreses i de llocs de treball. La (re)inserció laboral és possible a partir dels coneixements previs de les persones i l'assoliment d'habilitats relacionals i laborals.

Quan el 7 de novembre del 1982 Joan Pau II, aviat beat, va visitar Barcelona, a Montjuïc es va adreçar a empresaris i treballadors i els va dir unes paraules que són plenament actuals: «L'Estat no es pot resignar a haver de suportar crònicament un atur fort: la creació de nous llocs de treball ha de constituir una prioritat tant econòmica com política. Però també els empresaris i els treballadors han d'afavorir la superació de la falta de llocs de treball, tot mantenint uns el ritme de producció en les seves empreses i altres rendint amb la deguda eficiència en el seu treball.» El drama de l'atur només es podrà anar solucionant amb creativitat, amb altes dosis de consens social, portant a terme les necessàries reformes estructurals del mercat de treball, amb una economia al servei de la persona i generant en la societat una nova esperança en el futur. Una gran responsabilitat dels gestors polítics i econòmics del nostre país.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mónica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronà, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Montserrat Esteve, Lluís Foix, Enric Frigola, Jaume Gabarró, Joan Guiteras, Justo Lacunza, Dani Majà, Francesc Malgosa, Joan A. Mateo, Joan Minguella, Àngel Miret, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Armando Pego, Francesc Raventós, Peio Sánchez, Lluís Serra, Pere Tena, Josep M. Vallejo, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 120 €

Gibraltar i Portugal: 120,1 €

Resta d'Europa: 195,10 €

Amèrica i Àfrica: 233,11 €

Àsia i Oceania: 311 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

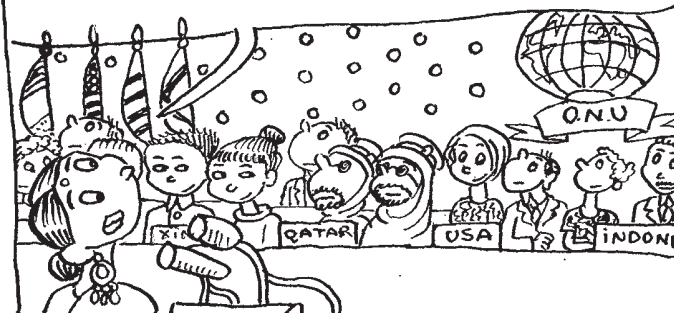
EN ELS TEMPS ANTICS, HI VA HAVER DIFERENTS PERSECUCIONS RELIGIUSES.

FINS I TOT, ENTRE ELS DEL MATEIX PENSAMENT HI VA HAVER BATUSES GROSSES.

...PERMETREM QUE AL SEGLE XXI ENCARA PUGUEM NO RESPECTAR UNA IDEA ALIENA?

Llibertat religiosa: un dret trepitjat

En el món hi ha més de 350 milions de cristians perseguits

Rosa María Jané Chueca

El 21 de gener, al Col·legi d'Advocats de Barcelona, es presentava l'informe sobre *Llibertat religiosa al món 2010*, elaborat per Ajuda a l'Església Necessitada (AEN). En una sala plena a vessar de gent es van anar desgranant algunes xifres de l'informe que esgarriaven, sobretot si pensem que darrere de cada número hi ha una persona, una família, una comunitat de creients que pateix pel fet de viure la seva fe. Ariadna Blanco, delegada d'AEN a Catalunya, va oferir unes quantes pinzellades de l'informe, acompanyat per unes imatges impactants, crues fins i tot, que reflectien només una petita part del calvari que viuen més de 350 milions de cristians al món.

Al l'informe s'analitzaven 194 països, dels quals 60 presenten greus atacs al dret a la llibertat religiosa. El document recull la situació de totes les confessions, no només del cristianisme. Això no obstant, els cristians són el grup més perseguit del món i el més silenciats pels mitjans de comunicació, reconeixia Ariadna Blanco. I donava una altra xifra: «En el darrer segle han mort 45 milions de cristians per motius religiosos.»

El treball d'AEN estableix tres causes de persecució: islamisme fonamentalista, hinduisme radical i països totalitaris (entre ells, la Xina, Veneçuela o Corea del Nord). Com a novetat d'aquest any, destacava Ariadna Blanco, cal assenyalar «l'aparició de la cristianofòbia, que es produeix en els països desenvolupats».

La presentació de l'informe va comptar amb la presència de Justo Lacunza Balda, col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana*, pare blanc, islamòleg i arabista, que va aportar la seva experiència i el seu testimoni. Abans de la seva intervenció, vam poder conversar amb el P. Justo, que ens va fer una reflexió interessant i punyent sobre la llibertat religiosa: «La realitat és que milions de cristians al món tenen algun tipus de problema, per no parlar de persecució, de tortura, d'empresonament, de crema d'esglésies, d'escoles, de no tenir els seus drets garantits, de no poder tenir llocs de culte... ho podem anomenar persecució, cristianofòbia o com vulguem... però aquesta és la realitat. No ens podem perdre en l'ús de les paraules, encara que cal dir a les coses pel seu nom.»

Justo Lacunza no es mossega la llengua a l'hora de parlar i posa els punts sobre les is: «Moltes vegades quan les coses es forcen, aleshores en parlem, però evidentment els greuges i les vexacions contra els cristians no és cosa d'ara. Fa anys que s'arrossega. Però com que és un tema molt delicat, no volem que se'n parli, no ens agrada parlar-ne, però hi és i un dia ens esclata a la cara.»

Les dades que presenta l'informe d'AEN es troben perfectament documentats. Com diu Justo Lacunza, «no és que ens inventem coses, és que la història es repeteix. S'ha identificat moltes vegades als cristians amb occident, i

això no ens ajuda. Després de la guerra de l'Iraq, la d'Afganistan, del que passa al Pròxim Orient... evidentment han canviat les coses a nivell geopolític, de relacions internacionals... la qual cosa tampoc no ha contribuït perquè nosaltres tinguem una visió més eficaç i més autèntica de les coses, i perdem la capacitat d'anàlisi».

Llibertat religiosa, per a tothom?

Tot i que la llibertat religiosa és un dret reconegut en la Declaració universal dels drets humans, cau en l'oblit i és trepitjada amb molta facilitat i amb total impunitat. «Si un budista, un hinduista o un musulmà arriba a Espanya, trobarà llibertat i facilitat per pregar i dur un símbol religiós. Cap problema. Però si vaig a un país com ara Aràbia

es planteja: «Fins a on hem arribat?, què cal fer? La persecució religiosa és una realitat: hi ha por, incertesa, no es pot practicar la fe, es cremen llocs de culte... això no és persecució? Els fets són els que són.»

Són moltes les veus que demanen a la comunitat internacional una contundència més gran a l'hora de pronunciar-se sobre aquests atacs i que defensen d'una manera inequívoca el dret a la llibertat religiosa. Encara que el P. Lacunza no s'arronsa a l'hora d'afirmar que «la comunitat internacional sempre té una reacció freda quan cal mullar-se. No és res estrany. La religió moltes vegades es considera una cosa privada. Però la Declaració dels drets humans preveu el dret al culte i a la llibertat religiosa. Un Estat, un govern, el que no pot fer és una selecció dels drets que vol recolzar i defensar. Això

els meus drets! Si es discriminen els drets no s'estima la justícia perquè no hi ha drets humans sense justícia.»

Denúncia de la situació

La veu del P. Lacunza s'enlaira per dir que «és una obligació denunciar aquesta situació de persecució. L'Església pateix, són milions i milions de cristians. No es poden justificar aquests atacs, la conculcació dels drets de les persones». Per això valora moltíssim l'informe elaborat per Ajuda a l'Església Necessitada: «És un informe molt valuós i imprescindible. És un instrument d'estudi per prendre consciència i adonar-se de les situacions concretes de cada país.» I assenyala que «si no posem la dignitat de la persona al centre de la societat, tot s'enfonsa. Quan la dignitat de la persona sigui el primer, les coses canviaran».

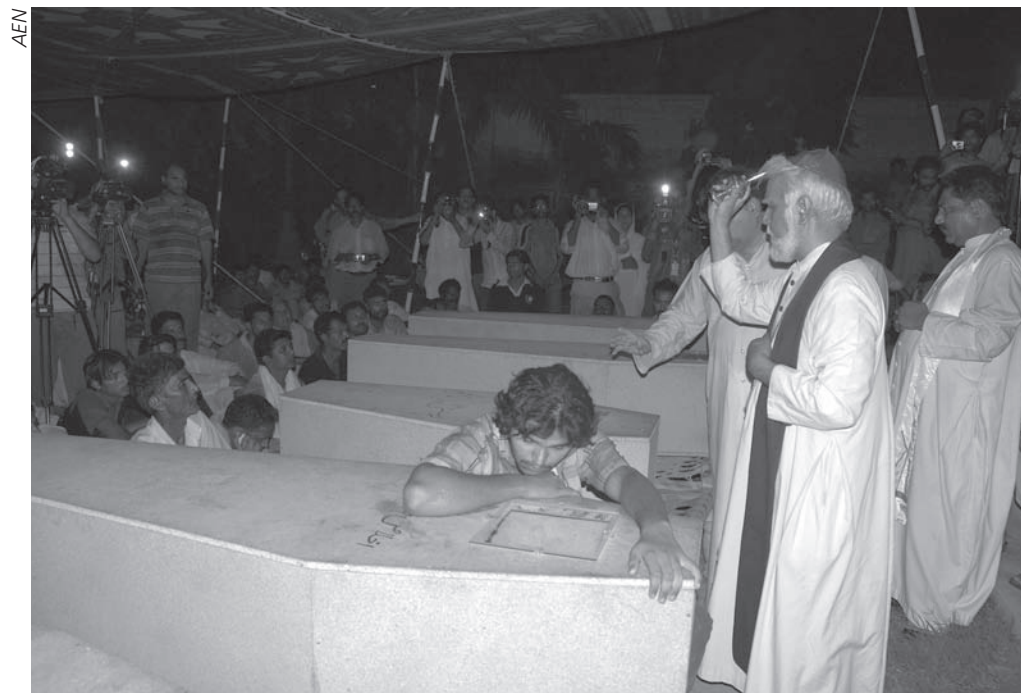
A Justo Lacunza l'irrita el fet que «ens omplim la boca dels drets humans, del desenvolupament i de progrés... però hem perdut el sentit real que la persona ha de ser al centre de la societat. Si hem perdut aquesta perspectiva, aleshores augmentaran el nombre de dictadors en nom de la democràcia, els mandatariis en nom de la responsabilitat, els tirans... mentre hi ha milions de persones que no veuen respectat el seu dret a pregar, a expressar la seva fe, el seu culte...».

«Tots els problemes que tenen a veure amb la dignitat humana tenen difícil solució», reconeix el religiós, «el problema és començar seriosament i continuar la tasca. Ningú no ha dit que sigui fàcil, però això no vol dir que no es pugui trobar una solució». Per això, afirma amb fermesa: «Aplicarem la

mateixa regla arreu del món, si no, per què serveix l'ONU, per què serveix el Parlament europeu, els governs... si el problema fonamental dels drets humans no l'estem garantint? Déu ens ha creat lliures i per això hem de garantir el dret a la llibertat en tots els seus àmbits i és l'Estat qui ho ha de fer. No es tracta de demanar una cosa impossible.»

Es pot dir més clar?: «Estem traient el que per a una persona és un tresor. L'Estat ha d'entendre quines són les seves responsabilitats, però no ho vol entendre. La llibertat religiosa és un dret humà, no una concessió estatal. La llibertat religiosa dels cristians no sembla que sigui objecte de debat ni de discussió, i són milions i milions els cristians que pateixen les conseqüències de la discriminació i la intolerància. Viuen una greu situació d'injustícia i els seus drets fonamentals són trepitjats.»

Per això, el pare Lacunza acaba fent una crida a «comprometre's amb la tasca de defensar els drets dels cristians perseguits per causa de la fe, lluitant amb les armes de l'enteniment de la fe i de la humanitat, però també amb la tenacitat i la llibertat».

Cristians assassinats al Pakistan. Islamistes fonamentalistes els van cremar casa seva i molts van morir.

Saudita, ¿trobaré exactament la mateixa llibertat o hauré de fer les coses d'amagat? Aquesta és la pregunta que ens hem de fer. Jo no he trobat enlloc del món cap persona que no vulgui la llibertat religiosa, tots la volem. Si la vols per a tu, per què no la vols per als altres?», es pregunta Lacunza. No és fàcil fer preguntes que molesten, però en el camp de la llibertat religiosa no hi ha excuses: «Cal fer-les.»

Amb rotunditat el religiós afirma que «cal dir molt clarament que la llibertat religiosa és un dret. Per què els cristians no tenen dret a Aràbia Saudita a practicar la seva pròpia fe? És un dret de la persona humana i la frontera no pot ser una religió, ni una ètnia, ni una cultura, ni una llengua o un territori geogràfic. El dret és innat a la persona. Això no ho volem entendre quan es tracta de religió. La llibertat religiosa dels cristians en molts països del món és paper mullat».

Davant dels atacs als cristians a l'Iraq i Egipte, Benet XVI va mostrar el seu dolor per aquests fets, la qual cosa va provocar que Egipte acusés el Papa d'«ingerència en afers interns». Aquesta reacció fa que Justo Lacunza

«La llibertat religiosa dels cristians en molts països és paper mullat»

s'anomena racisme i discriminació. O es defensen tots els drets o no se'n defensa cap. Així de clar».

Per això, aquest pare blanc no es cansa de repetir que «la llibertat religiosa és un dret, independentment del lloc on em trobi. Jo no perdo la meua dignitat ni els meus drets quan surto del meu país». I apunta directament a qui té l'obligació de protegir aquest dret: «L'Estat és el responsable de garantir els meus drets. No li demanem cap favor! Perquè en la qüestió dels drets no hi ha favor, sinó obligacions de protegir

«Els primers que pateixen la violència

Jaume Flaquer, expert en relacions entre cristianisme i islam

Carme Munté

Jaume Flaquer, jesuïta, expert en relacions entre cristianisme i islam, ha dedicat vuit anys a enllestir la seva tesi doctoral sobre la visió de Jesús d'una de les figures més notables del moviment místic musulmà: Ibn'Arabî. Gràcies a tot aquest treball de dissecció del pensament cristològic i teològic d'Ibn'Arabî, Jaume Flaquer ha estat doctorat recentment per la Sorbona de París. Abans no empenyí rumb a Austràlia, hem volgut parlar amb ell sobre la situació dels cristians en països islàmics i sobre els punts de trobada entre cristians i musulmans.

La persecució que els cristians pateixen en països islàmics com l'Iraq o el Sudan, és un fenomen recent o bé ja fa anys que es viu?

La situació dels cristians en països àrabs és una situació habitual fins i tot des de fa segles. Ara bé, es donen en els darrers mesos unes coincidències que fan que aparegui en els mitjans de comunicació. Per tant, la qüestió no és que el fenomen sigui nou, sinó que el que ha canviat és la percepció que en té el món occidental. La gran quantitat de musulmans que hi ha a Europa i que demanen drets religiosos ha generat i genera certes pors identitàries en el món occidental, de manera que es produeix una mirada envers els països àrabs i islàmics per veure si hi ha una reciprocitat en matèria de llibertat religiosa. Així com a Europa es produeixen debats identitàris per la presència de l'islam i trobem reaccions de tota mena com por i rebuig, al mateix temps, als països islàmics hi ha influències occidentalitzadores i de canvi cultural molt importants. Només cal veure com han anat canviant els països del Golf. Continuen sent islàmics, però la quantitat de població no musulmana és espectacular a causa de la immigració estrangera. Tot això té una influència important i també els genera problemes identitàris que, sumats al sistema polític dictatorial, fa que es vegi la religió com una possible solució.

En quins països es viu aquest islamisme més radical?

On hi ha una menor llibertat religiosa és als països del Golf, sobretot a Aràbia Saudita. Aquest és l'islamisme més radical i més anticristià. Però, precisament, allí gairebé no hi ha cristians i no hi ha una Església autòctona. Hi ha una immigració cristiana important procedent de les Filipines, però que són treballadors i tenen ben pocs drets. En altres països islàmics on sí que hi ha minories cristianes, estatalment no podem parlar de persecució, però sí de situació d'inferioritat.

Però com podem entendre el fet que es matin cristians?

La matança de cristians té més a veure amb un fonamentalisme de minoria islamista radical que amb l'islam en general. L'islam en aquells països situa el cristianisme en una situació de ciutadania de segon ordre, sense cap mena de dubte, però la seva persecució és deguda a minories fonamentalistes.

Podem parlar de persecució als cristians?

La problemàtica dels cristians en el món àrab jo la formularia com a situació de ciutadania de segon ordre i de pressió cap a la conversió a l'islam. Són comunitats que estan abocades, per la pressió de l'islamisme, a arribar algun dia a convertir-se. No és que hi hagi una persecució, simplement no hi ha llibertat religiosa. A Egipte, per exemple, hi ha una presència pública de la religió cristiana més gran fins i tot que no pas aquí. Jo he estat vivint a Egipte i, per exemple, quan se celebra la festa de la Mare de Déu d'Agost els carrers cristians s'omplen d'imatges de la Mare de Déu, la gent empapera les seves botigues d'elements cristians i la gent es tatua la creu. Per tant, la presència pública de la religió és important. El que passa és que és una presència pública necessàriament de segon ordre. Allí on hi ha una església, posaran una mesquita al costat. Es viu una tolerància religiosa però no podem parlar, evidentment, de llibertat religiosa. Per exemple, està prohibit que un musulmà es converteixi al cristianisme i, per tant, s'ha de portar d'amagat perquè, si no, patirà persecució. Precisament tenim a Catalunya un refugià polític procedent d'Egipte perquè estava perseguit a causa de la seva conversió al cristianisme. A Egipte hi ha problemes legals concrets: si en una família cristiana el pare es fa musulmà, els fills menors d'edat esdevenen necessàriament musulmans. I, si la filla esdevé musulmana, ni que tingui 17 anys, ja no podrà viure com a cristiana. Necessàriament s'haurà de casar amb un noi musulmà —perquè una noia musulmana no es pot casar amb un cristià—, la qual cosa és aberrant. Aquesta noia, que fins aleshores havia format part de la comunitat copta, es veu obligada a entrar a la comunitat islàmica a causa de la conversió del seu pare.

Es viuen moltes conversions de cristians a l'islam?

Hi ha conversions cap a les dues bandes, però evidentment n'hi ha més cap a l'islam. Hi ha per descomptat conversions que són fruit de camins de recerca personal. Però moltes ho són per qüestions matrimonials, i en aquest

excepcions, com el fet d'Indonèsia, que és el país islàmic més important. És un dels pocs països on l'islam es viu en molts llocs com a religió simplement sociològica i, en canvi, el cristianisme és la minoria de gent que viu la religió en profunditat. Allí es dona un nombre important de conversions de l'islam al cristianisme. Seria la situació invertida del que vivim a Europa, on el cristianisme és la religió sociològica mentre que la minoria islàmica es pren més seriosament la religió.

En quin sentit, un musulmà pot sentir-se atret pel cristianisme?

La problemàtica interna d'un musulmà que es planteja la seva conversió al cristianisme és molt gran perquè sempre li han ensenyat que l'islam és la plenitud del cristianisme, i la seva superació. Per això és molt difícil voler anar cap enrere, perquè seria com anar enrere en la història. Això, sumat al fet que està prohibit deixar l'islam, fa que les conversions siguin molt poques. Hi ha un hadit atribuït a Mahoma que autoritzaria la pena de mort en el cas de la conversió. En la majoria de països islàmics no s'aplica aquesta pena, però sí que s'expulsaria del país l'occidental que l'ha batejat o es discriminaria aquella comunitat acusada de proselitisme. El proselitisme sovint està penat amb presó. Malgrat aquestes dificultats, el musulmà comença a conèixer Jesús de manera intraislàmica, és a dir, a partir d'allò que els textos musulmans diuen sobre Jesús. Però, especialment en contextos on hi ha violència religiosa islàmica i fonamentalisme islàmic, a partir de la transmissió d'una imatge radical de l'islam i violenta, el musulmà descobreix que el mateix islam presenta Jesús com una figura profundament pacífica i misericordiosa. I descobreix que aquell mateix islam violent presenta la figura de Mahoma com una figura bel·licosa i violenta. El primer que presenta aquesta imatge és l'islam violent que està justificant la persecució de cristians. Però no només la violència contra els cristians, sinó contra qualsevol musulmà, perquè els primers que pateixen la violència islamista són majoritàriament els musulmans. Per tant, aquest musulmà que descobreix la misericòrdia de Jesús a través dels textos islàmics i que està veient com un radicalisme islàmic els està presentant la figura de Mahoma com a figura radical i violenta, es gira cap a la figura de Jesús i després s'acaba girant cap al cristianisme, que desenvolupa la misericòrdia i l'amor de Jesús en tota la seva extensió.

En què es basen a l'hora de justificar aquest islamisme tan radical?

L'Alcorà és el mateix per a tothom, però hi ha una gran diversitat de llibres que recullen les sentències de Mahoma. Així com en l'Alcorà hi ha diferència d'interpretació, de totes aquestes dites que recullen allò que Mahoma va dir i va fer, hi ha autors que reconeixen la totalitat d'aquestes sentències, d'altres en reconeixen una part, i d'altres només una minoria. Hi ha islams diferents segons si accepten tot el conjunt de sentències atribuïdes a Mahoma o bé solament una part. El

«La realitat és que el tant per cent de cristians dels països islàmics disminueix a poc a poc»

«Jesús és una figura necessàriament atractiva per a tot musulmà»

punt es viu una descompensació: un noi musulmà es pot casar amb una cristiana i la cristiana pot continuar sent cristiana. Una musulmana, en canvi, no es pot casar amb un cristià, tret que aquest es converteixi a l'islam. Amb tot, també pot passar que la noia cristiana que s'ha casat amb un musulmà s'acabi convertint a l'islam per evitar el rebuig per part de la seva família. Per tant, les conversions per qüestions matrimonials van gairebé sempre cap a una sola banda. Amb tot, també hi ha musulmans que de forma individual descobreixen la riquesa del cristianisme, especialment de la misericòrdia de Jesús, que és el que més atreu els musulmans. També hi ha cristians o no creients que descobreixen la riquesa de l'islam.

Tenen poc futur els cristians en aquests països?

És difícil de respondre aquesta pregunta perquè, d'una banda, hi ha el desig que tinguin futur i, de l'altra, hi ha la realitat concreta. La realitat és que el tant per cent de cristians dels països islàmics disminueix a poc a poc. Hi ha

islamista són els musulmans»

problema de l'islam és que Mahoma va sortir a fer la guerra amb les seves tropes, a diferència de Jesús, i això el situa lluny del paradigma pacifista com Jesús o Gandhi. Això no vol dir que no hi hagi hagut violència als països cristians, però en tot cas necessàriament la violència xoca frontalment amb l'Evangeli, perquè Jesús no va agafar les armes sinó que va parar l'altra galta. Tampoc no vol dir que a Mahoma se l'hagi d'interpretar com un violent, perquè l'islam moderat i més progressista intenta interpretar aquella presa d'armes de Mahoma a partir dels criteris de legitimitat de defensa, similars als que l'Església de l'Edat Mitjana va reconèixer com a

acceptables.

Com és vista la figura de Jesús per l'islam?

Jesús és un dels grans profetes, és el profeta més gran després de Mahoma, solament equiparable a Moisès i Abraham. Jesús és l'únic profeta que neix sense haver estat tocat per la temptació del dimoni i té unes capacitats miraculoses que superen les de tots els altres profetes. Jesús és anomenat pels musulmans «esperit de Déu», i també «paraula de Déu». És una figura essencial dintre de l'islam i se'n subratlla la misericòrdia, i la vida d'austeritat i pobresa. Per tant, és una figura necessàriament atractiva per a tot musulmà.

El musulmà està obligat a venerar i creure en allò que Jesús ha aportat de la part de Déu; està obligat a creure en la revelació que Jesús ha aportat a la humanitat. El que passa és que l'islam ho interpretarà a partir de l'Alcorà. Per tant, la revelació que Jesús ha aportat a la humanitat necessàriament, per a un musulmà, haurà d'estar d'acord amb l'Alcorà.

Jesús és una figura clau de confluència entre cristians i musulmans?

Sí, i també Maria, que és una de les dones grans de la història. A més, en reconeixen la virginitat. Tot i que no hi ha pecat original en la teologia islà-

mica, reconeixen que Maria, quan va néixer, no va ser tocada tampoc per la temptació del dimoni. Per tant, la purificació de Maria està també reconeguda per l'islam.

Què ha descobert vostè en l'espiritualitat de l'islam?

A mi m'ha impressionat la profunditat religiosa veritable de molts musulmans, i m'ha impressionat també la focalització de tota l'energia espiritual de la persona cap a un punt únic: la unitat de Déu. És a dir, el musulmà, en la seva experiència religiosa, se sent com convergit envers un punt únic, que és Déu. Això genera en el musulmà una actitud d'adoració i de lliurament absolut que s'expressa corporalment amb aquella forma visible de la pregària islàmica, amb el rostre posat a terra, que simbolitza aquest descens o abaixament de la persona humana per trobar-se amb Déu, i que no és diferent d'aquest abaixament que ens demana el cristianisme: «Si el gra de blat no cau a terra i mor no dona fruit»... Aquí hi ha una dimensió d'abaixament per després ascendir, que és el mateix moviment de l'encarnació: abaixament de Jesús fins a la terra per, després de morir en creu, ser exaltat a la dreta de Déu. Aquest moviment de descens i ascens, aquest moviment que travessa els evangelis, és el que viu l'espiritualitat islàmica amb aquesta prostració en l'oració. En el moment de màxim abaixament és quan l'ésser humà es troba amb Déu, amb aquell que està per sobre de tot. Aquesta dinàmica és paral·lela a l'abaixament i a l'exaltació que viu el Crist i que estem cridats a viure tots els cristians.

Quin és l'estat de salut del diàleg islamocristià?

El diàleg teològic és quasi exclusiu d'especialistes, però el diàleg que consisteix en la col·laboració i l'amistat entre musulmans i cristians concrets gaudeix de molt bona salut. En l'àmbit de l'amistat i trobament de la vida diària, i en l'àmbit de la col·laboració per un món més just hi podem participar tots. El més important del diàleg interreligiós, a qualsevol nivell, és aprendre a entendre l'altre amb profunditat. En termes ignasians, parlaríem de coneixement intern de l'altre, de coneixement de les seves raons internes, d'allò que el mou a fer el que fa, a dir el que diu, a pregar com prega, a creure el que creu. L'objectiu fonamental del diàleg interreligiós és entendre l'altre des de l'altre, i aprendre a estimar-lo a partir d'aquest coneixement intern de l'altre. I quan s'estima l'altre persona, ja no es parla de l'altre de la mateixa manera.

Anàlisi

Persecució de cristians

Lluís Foix
Periodista

Encara són tendres les imatges de l'atemptat que la nit d'Any Nou deixava 21 morts en una església cristiana de ritu copte a la ciutat egípcia d'Alexandria. El que ha passat a la segona ciutat d'Egipte confirma que l'augment de l'extremisme islàmic colpeja violentament les comunitats cristianes cada vegada més reduïdes al món musulmà.

Els cristians, segons els informes publicats recentment, són avui el grup religiós més perseguit arreu del món. Un responsable del Vaticà va denunciar la setmana abans de Nadal que cada any són assassinats uns 150.000 cristians arreu del món. El Papa deia que «la llibertat religiosa no és patrimoni dels creients, sinó de tota la família dels pobles de la Terra». Condemnà el fanatisme i el fonamentalisme contra les pràctiques contràries a la dignitat humana que, segons ell, mai es poden justificar i molt menys si es realitzen en nom de la religió. Un índex de persecució global del cristianisme afirma que Corea del Nord és el país on la discriminació contra els cristians és la més cruel des de fa molts anys i que comporta condemnes a camps de treball. En la llista hi figuren a continuació Iran, Aràbia Saudita, Somàlia, les Maldives i Afganistan. Dels deu països capdavanters en les pràctiques sistemàtiques persecutòries, vuit són islàmics i gairebé tots tenen l'islam com a religió de l'estat.

Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant'Egidio, publicava un llibre fa dos anys que portava el títol d'*El siglo de los mártires* i que relatava les persecucions que els cristians havien patit el segle passat. Paral·lelament, el director de *The Economist* publicava *God is back*, fent un llarg recorregut pels continents parlant de com la revifada global de la fe estava canviant el món. La sistemàtica persecució de cristians al segle XX fou perpetrada per estats totalitaris com la Unió Soviètica, la Xina i també per l'Alemanya nazi. La diferència amb el moment actual és que la persecució no està sempre organitzada per estats totalitaris sinó per ciutadans residents en estats islàmics, fonamentalistes fanàtics, sectes religioses i també per gent que creu tenir fòbia als cristians. És interessant assenyalar com en molts països del Pròxim Orient el cristianisme va arribar molt més aviat que l'islam. En el cas d'Egipte és inqüestionable.

Un dels llocs on s'han produït més atacs als cristians ha estat l'Iraq, on, per cert, també són molt freqüents els atacs sectaris entre sunnites i xiïtes. Segons l'últim cens iraquetà del 1987, en plena dictadura de Saddam Hussein, el nombre de cristians era de 1,4 milions. En començar la invasió dels Estats Units i dels seus aliats el 2003, la xifra s'havia reduït a menys de 400.000. Des d'aleshores desenes de milers han fugit a llocs més segurs, com Jordània i Síria, tot i que la condició de cristià és més vulnerable que mai en aquella part del món.

La persecució no és tan brutal en la majoria de països musulmans. A Algèria, per exemple, la qüestió arriba als diaris amb notícies que parlen que un capellà ha intentat convertir un musulmà o bé que ha insultat el profeta Mahoma. Una altra acusació és la blasfèmia, que es pot produir simplement no acceptant els valors centrals de l'islam i que afecta

freqüentment periodistes, dissidents o cristians. També en països més tolerants com Turquia, l'estat més tolerant i més proper a Europa del món musulmà, els 110.000 cristians pateixen discriminació. Els descendents dels dos milions de cristians que hi havia a Turquia quan era el centre de l'imperi otomà lluiten per la seva subsistència.

Més perseguits que els cristians tradicionals són els conversos, que són acusats d'apostasia, que és condemnada a la pena de mort en estats com l'Iran, el Iemen, l'Afganistan, Somàlia, Mauritània, el Pakistan, Qatar (el país que porta la samarreta del Barça) i Aràbia Saudita. Construir una nova església està prohibit i reparar les existents és pràcticament impossible, ja sigui per falta de recursos o per la negativa administrativa per renovar-les.

És curiós com tots aquests països estan representats a les Nacions Unides sense que ningú no es preocupi que acceptin i compleixin la Declaració Universal dels Drets Humans que garanteix, entre altres drets, el de la llibertat religiosa. El cas de la Xina és prou significatiu si considerem que el cristianisme creix al marge de les autoritats i dels impediments que es posen a tota institució que té arrels o fesomia cristiana. Bernard-Henry Lévy, jueu, escrivia a *El País* el 22 de novembre i condemnava l'antisemitisme vigent en molts indrets de l'Europa civilitzada i, a la vegada, feia una defensa dels cristians al món musulmà. Deia, per exemple, que la Junta d'Eritrea va prometre que faria una «purga» de cristians evangèlics i que es lliuraria de tots ells abans de Nadal. No sé el que ha passat.

Com tampoc sabem el que passa al Sudan i a Gaza, on un tal Waleed al-Husseini, fill d'un perruquer, havia estat empresonat per atrevir-se a criticar l'islam al seu blog tot evocant el cristianisme sense desautoritzar-lo. L'escriptor jueu deia que no hi havia permès per matar els seguidors del papa Benet XVI per practicar les seves creences. Són els descendents dels primers temps de l'era cristiana, els caldeus, els coptes, els armenis i els nestorians, els que són privats de la seva llibertat a la terra dels seus avantpassats.

Aquesta és una realitat innegable. Quina és la resposta davant aquestes persecucions sistemàtiques? Una d'elles és la que es pot veure al film *De Dioses y hombres*, de Xavier Beauvois, que ha arribat a casa nostra després d'haver colpejat la consciència de tres milions de francesos que han vist la pel·lícula. S'explica una història real, com fou el sacrifici d'un grup de monjos cistercencs a l'Atlas algerià l'any 1996. No queda clar qui va ser l'autor de l'assassinat de sis monjos que havien estat previnguts per les autoritats locals del risc que corria la seva vida si es quedaven al monestir envoltat per un poble i per una societat en la qual els monjos s'hi havien identificat, els curaven, els ensenyaven i compartien les seves inquietuds personals i col·lectives.

Els monjos viuen de la fe, dels dubtes, de si han de marxar o quedar-se, del seu paper en el món i de la seva fidelitat a la vocació. Decideixen quedar-se. I són assassinats per l'odi que en aquells anys i encara avui hi ha minories que tenen contra els cristians. No ataquen ningú. Donen testimoni de la seva fe en un entorn polític i religiós advers. És oportú remarcar que en aquells indrets, a partir del segle II, el cristianisme era viscut per molta gent. Els temps han canviat. Però el testimoni dels cristians és el mateix.

ESTAMPES - ROSARIS - PESSEBRES - OLIS - TRÍPTICS
- RETAULES - IMATGES RELIGIUSES - MEDALLES
- RESTAURACIONS - MIRALLS
- ICONES - ORFEBRERIA.

Boters 7 i 9
08002 Barcelona
Tel. 933 175 685
Fax 934 127 523

e-mail: info@articulosreligiosos.com
www.articulosreligiosos.com

El Papa «beneeix» les xarxes socials i alerta dels riscos

Presentat el missatge per a la 45a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

Zenit

Ciutat del Vaticà

Benet XVI convida els cristians a unir-se a les xarxes socials, en el seu missatge per a la 45a Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, que enguany se celebra el 5 de juny. En la festa de Sant Francesc de Sales, l'oficina d'informació vaticana va fer públic el text del missatge, titulat *Veritat, anunci i autenticitat de vida en l'era digital*.

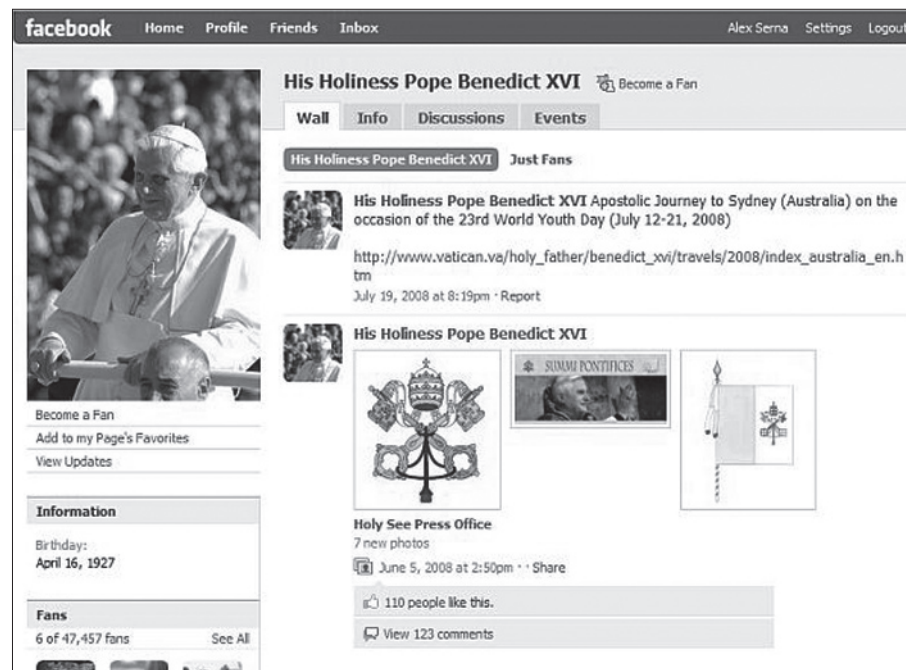
«Desitjo convidar els cristians a unir-se amb confiança i creativitat responsable a la xarxa de relacions que l'era digital ha fet possible, no simplement per satisfer el desig de ser-hi presents, sinó perquè aquesta xarxa és part integrant de la vida humana», afirma el Papa. «Els creients, donant testimoni de les seves més profundes conviccions, ofereixen una valuosa aportació, perquè la xarxa no sigui un instrument que redueix les persones a categories, que intenta manipular-les emotivament o que permeti als poderosos monopolitzar les opinions dels altres», indica. «Al contrari —continua—, els creients animen tothom a mantenir vives les qüestions eternes sobre l'home, que testifiquen el seu desig de transcendència i la nostàlgia per formes de vida autèntiques, dignes de ser viscudes.»

El Pontífex dirigeix una invitació especial als joves «a fer bon ús de la seva presència en l'espai digital». I destaca la contribució de les noves tecnologies en la preparació de la pròxima Jornada Mundial de la Joventut, que se celebrarà a Madrid a l'agost.

Benet XVI ofereix diverses reflexions sobre la propagació de la comunicació a través d'internet, els seus potencials, les seves aplicacions i els seus riscos.

Destaca que «també en l'era digital, cadascun sent la necessitat de ser una persona autèntica i reflexiva». «L'anhel de compartir, d'establir "amistats", implica el repte de ser autèntics, fidels a si mateixos, sense cedir a la il·lusió de construir artificialment el propi "perfil" públic», afirma.

El Papa explica que «com més es

participa en l'espai públic digital, creat per les anomenades xarxes socials, més s'estableixen noves formes de relació interpersonal que incideixen en la imatge que tenim de nosaltres mateixos». «És inevitable que això faci plantejar-nos no únicament la pregunta sobre la qualitat de la nostra actuació, sinó també sobre l'autenticitat del mateix ésser», continua.

Riscos

Entrant a analitzar els riscos d'internet i en concret de les xarxes socials, subratlla que «la presència en aquests espais virtuals pot ser expressió d'una recerca sincera d'un encontre personal amb l'altre, si evitem certs riscos, com cercar refugi en una mena de món paral·lel, o una excessiva exposició al món virtual».

Per ajudar a reflexionar, el Papa convida els internautes a plantejar-se diverses preguntes: «Qui és el meu "pròxim" en aquest nou món?, existeix el perill d'estar menys presents amb qui ens trobem en la nostra vida quotidiana ordinària?, tenim el perill

«L'estil cristià de presència en el món digital es caracteritza per una comunicació franca i oberta, responsable i respectuosa de l'altre»

de caure en la dispersió, donat que la nostra atenció està fragmentada i absorta en un món "diferent" del que vivim?, dediquem temps a reflexionar críticament sobre les nostres decisions i a alimentar relacions humanes que siguin realment profundes i llargues en el temps?»

En el seu missatge, Benet XVI indica també «alguns límits típics de la comunicació digital: una interacció parcial, la tendència a comunicar només algunes parts del propi món interior, el risc de construir una certa imatge d'un mateix

que sol portar a l'autocomplaença».

Això no obstant, el Papa insisteix que «si es fan servir amb saviesa», les noves tecnologies «poden contribuir a satisfer el desig de sentit, de veritat i d'unitat que continua sent l'aspiració més pregona de l'ésser humà».

I es refereix a «un estil cristià de presència també en el món digital, caracteritzat per una comunicació franca i oberta, responsable i respectuosa de l'altre». Segons el Bisbe de Roma, «comunicar l'Evangelí a través dels nous mitjans significa no únicament posar continguts obertament religiosos en les plataformes dels diversos mitjans, sinó també donar testimoni coherent en el propi perfil digital i en la manera de comunicar preferències, opcions i judicis que estiguin profundament d'acord amb l'Evangelí».

Així mateix, «tampoc no es pot anunciar un missatge en el món digital sense el testimoni coherent de qui ho anuncia», comenta. L'estil cristià de presència en el món digital implica la tradicional crida del cristià a respondre al qui demani «raó de la seva esperança».

També exigeix «estar molt atents respecte dels aspectes d'aquest missatge que puguin contrastar amb algunes lògiques típiques de la xarxa». «El valor de la veritat que volem compartir no es basa en la "popularitat" o la quantitat d'atenció que provoca», adverteix. En aquest sentit, Benet XVI convida a donar a conèixer la veritat de l'Evangelí «en la seva integritat, més que no pas intentar fer-la acceptable», ja que «ha de transformar-se en aliment quotidià i no en atracció d'un moment». Afegeix que aquesta veritat «fins i tot quan es proclama en l'espai virtual de la xarxa, està cridada sempre a encarnar-se en el món real», i destaca la importància de «les relacions humanes directes en la transmissió de la fe».

Finalment, demana per als que treballen en la comunicació, dels quals és patró sant Francesc de Sales, «la capacitat d'exercir la seva tasca conscientment i amb escrupolosa professionalitat».

Benet XVI: «No existeix un dret absolut a casar-se»

Zenit / Ciutat del Vaticà

No existeix un dret absolut a casar-se que hagi de ser satisfet pels pastors. Així ho va dir Benet XVI, en rebre els components de la Rota romana per a la inauguració de l'any judicial. Durant l'audiència el Papa va exhortar a desenvolupar una acció pastoral eficaç de preparació i admissió al matrimoni, que per a una gran part de l'opinió pública són només «tràmits de naturalesa exclusivament formal». Això també per tal de prevenir nul·litats matrimonials, de forma que es «trenqui el cercle viciós» que porta a considerar nul un matrimoni només «basant-se en la constatació del seu fracàs».

El dret a casar-se, va explicar, no és «una pretensió subjectiva que hagi de ser satisfeta pels pastors mitjançant un mer reconeixement formal, independentment del contingut efectiu de la unió», sinó que «pressuposa que es pugui i es pretengui celebrar-ho de veritat, i per tant en la veritat de la seva essència així com ho ensenya l'Església». «Ningú no pot exaltar el dret a una cerimònia nupcial. L'*ius connubii*, de fet, es refereix al dret de celebrar un autèntic matrimoni. No es negaria per tant l'*ius connubii* allí on fos evident que no es donen les premisses per al seu exercici», va afirmar. Per això, va explicar, cal la «màxima cura pastoral en la formació dels contraents i en la ve-

rificació prèvia de les seves conviccions sobre els compromisos irrenunciabls per a la validesa del sagrament del matrimoni».

A propòsit d'això, va prosseguir, un seriós discerniment «podrà evitar que impulsos emotius o raons superficials indueixin dos joves a assumir responsabilitats que després no sabran honorar». En aquest sentit, l'examen prematrimonial no ha de ser considerat com un mer «tràmit burocràtic», sinó «una ocasió pastoral única en què, a través d'un diàleg ple de respecte i de cordialitat, el pastor intenta ajudar la persona a posar-se seriosament davant de la veritat sobre ella mateixa i sobre la seva vocació humana i cristiana al

matrimoni». «L'Església no rebutja la celebració del matrimoni a aquell que hi està ben disposat, tot i que estigui imperfectament preparat des del punt de vista sobrenatural, per tal que tingui la recta intenció de casar-se segons la realitat natural del matrimoni», va explicar.

En definitiva, va explicar el Papa, es tracta de «dur a terme una eficaç acció pastoral adreçada a la prevenció de les nul·litats matrimonials». Això requereix també, va puntualitzar, «que l'actuació dels tribunals eclesiàstics transmeti un missatge unívoc sobre el que és essencial en el matrimoni, en sintonia amb el Magisteri i la llei canònica, parlant a una sola veu».

La unitat dels cristians, «imperatiu moral»

El Papa convida a no cedir a la resignació ni al pessimisme

Zenit
Ciutat del Vaticà

La unitat dels cristians és un «imperatiu moral» pel qual cal comprometre's sense cedir al pessimisme, va recordar Benet XVI el 25 de gener en concloure la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians.

Com en anys anteriors, el Pontífex va presidir, en presència de representants de les diferents confessions cristianes, les vespres de la solemnitat en la conversió de sant Pau, a la basílica que custodia les restes de l'apòstol fora dels antics murs de Roma.

En la seva homília, va subratllar la necessitat de «reconèixer que, en el decurs de les darreres dècades, el moviment ecumènic, sorgit per l'impuls de la gràcia de l'Esperit Sant, ha fet passos significatius endavant, que han fet possible assolir convergències encoratjadores i consensos sobre diversos punts, desenvolupant entre les Esglésies i les comunitats eclesials relacions d'estimació i respecte recíprocs, com també de col·laboració concreta davant dels reptes del món contemporani». Ara bé, va reconèixer, «som encara lluny d'aquella unitat per la qual Crist va pregar, i que trobem reflectida en el retrat de la primera comunitat de Jerusalem».

En aquesta Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians, els textos per a les trobades de pregària que han seguit els cristians han estat escrits precisament per representants cristians de la Ciutat Santa.

«La unitat a la qual Crist, mitjançant el seu Esperit, crida l'Església, no es dona només en les estructures organitzatives, sinó que es configura, en un nivell molt més profund, com a unitat expressada en

«Anhelem aquella unitat per la qual Crist mateix va pregar i que per la seva naturalesa es manifesta en la comunió de la fe, dels sacraments, del ministeri»

la confessió d'una sola fe, en la celebració comuna del culte diví i en la concòrdia fraterna de la família de Déu», va explicar el Pontífex. La recerca del restabliment de la unitat entre els cristians dividits, va subratllar el Papa, «no es pot reduir, per tant, a un reconeixement de les diferències recíproques i a la consecució d'una convivència pacífica: el que anhelem és aquella unitat per la qual Crist mateix va pregar i que per la seva naturalesa es manifesta en la comunió de la fe, dels sacraments, del ministeri».

«El camí cap a aquesta unitat ha de ser advertit, com a imperatiu moral, resposta a una crida precisa del Senyor», va subratllar. Per això, va assegurar, «cal vèncer la temptació de la resignació i del pessimisme, que és manca de confiança en el poder de l'Esperit Sant».

«El nostre deure és prosseguir amb passió el camí cap a aquesta meta amb un diàleg seriós i rigorós per aprofundir en el comú patrimoni teològic, litúrgic i espiritual; amb el coneixement recíproc; amb la formació ecumènica de les noves generacions i, sobretot, amb la conversió del cor i amb la pregària», va concloure el Papa.

Joana d'Arc, exemple per als polítics

Zenit / Ciutat del Vaticà

La vida heroica i la mort tràgica de santa Joana d'Arc són un exemple per als cristians i especialment per als qui es dediquen a la política. Així ho va afirmar el Papa en la seva catequesi dins del cicle dedicat a les dones santes de l'edat mitjana, i que el dimecres 26 de gener va voler dedicar a Joana, «la donzella», jove heroïna francesa que va ser condemnada a la foguera pels seus enemics polítics.

El Papa va voler il·lustrar dos aspectes de la vida de la santa francesa, com a exemples per als cristians d'avui. D'una banda, la seva acció política; de l'altra, el seu amor a l'Església. Tots dos, va afirmar, tenen la base en l'amor profund de Joana per Jesucrist: «El nom de Jesús, invocat per la nostra santa fins als darrers instants de la seva vida terrenal, va ser com la respiració de la seva ànima, com el batec del seu cor, el centre de tota la seva vida.»

Aquesta santa, va explicar Benet XVI, «va comprendre que l'Amor abraça tota la realitat de Déu i de l'home, del cel i de la terra, de l'Església i del món. Jesús sempre va estar en primer lloc durant tota la seva vida, segons la seva bella afirmació: "El Nostre Senyor és servit el primer"».

Joana veia Jesús com el «rei del cel i de la terra», i en el seu estendard «Joana va fer pintar la imatge del Nostre Senyor que sosté el món, icona de la seva missió política». Per tant, va subratllar el Bisbe de Roma, «l'alliberament del seu poble és una obra de justícia humana, que Joana compleix en la caritat, per amor a Jesús».

«El seu és un bell exemple de santedat per als laics que treballen en la vida política, sobretot en les situacions més difícils», va afegir.

D'altra banda, Benet XVI va voler subratllar de la santa el seu amor per l'Església, tot i el tràgic final a causa de les intrigues en les quals van participar els teòlegs i prelats que van contribuir a la seva condemna injusta.

En Jesús, va afirmar el Papa, «Joana contempla també la realitat de l'Església, l'Església triomfant del Cel, i l'Església militant de la terra». «En l'amor de Jesús, Joana va trobar la força per estimar l'Església fins al final, fins i tot en el moment de la condemna», va subratllar.

Segons el Pontífex, és una de les «figures més característiques d'aquelles "dones fortes" que, a finals de l'edat mitjana, van portar sense por la gran llum de l'Evangelí en les complexes vicissituds de la història».

El Papa condemna l'atemptat de Moscou

Zenit / Ciutat del Vaticà

Benet XVI ha mostrat el seu «dolor profund» i «reprovació ferma» davant de l'atemptat suïcida esdevingut a l'aeroport Domodédovo de Moscou, que va causar la mort a 35 persones.

En un telegrama adreçat al president

de la Federació russa, Dimitri Medvedev, i signat pel secretari d'Estat, cardinal Tarcisio Bertone, el Papa condemna aquest «greu acte de violència» i vol «fer arribar sentiments de proximitat espiritual i de condol als familiars de les víctimes». El Pontífex assegura «pregàries fervents de sufragi per les vides

truncades i, mentre invoca del Senyor el consol celestial als qui ploren la seva tràgica partida, envia la seva salutació i la seva benedicció, unit a un pensament particular als qui estan ferits».

El mateix cardinal Bertone, al final del telegrama, s'uneix també «al dolor de la Federació russa».

* RàdioEstel

DE
MATINADA

Nits de dissabte a
diumenge
de 00.20 h a 1.00 h

Per a tots aquells que no
podeu dormir,
us fem companyia

amb
ESTHER NOSÀS

**NOSAR
COMUNICACIÓ**
Tel. 606 974 623

Mor Mons. Samuel Ruiz, el bisbe de la «teologia índia»

El bisbe emèrit de San Cristóbal de las Casas tenia 86 anys

Redacció

San Cristóbal de las Casas

«Ens unim en pregària per demanar a Déu el nostre Pare pel seu repòs etern amb l'esperança d'estar gaudint de la seva presència.» Amb aquestes paraules s'expressava la secretaria general de l'episcopat mexicà en conèixer la mort del bisbe emèrit de San Cristóbal de las Casas, Samuel Ruiz, mort el 24 de gener passat.

El bisbe emblema de la «teologia de l'alliberament índia» va morir a la capital mexicana, als 86 anys. Patia de diabetis i problemes cardíacs des de feia uns quants anys i el 14 de gener ja havia estat internat en la unitat de cures intensives de l'hospital Ángeles del Pedregal.

Mons. Ruiz va néixer a Irapuato, estat de Guanajuato, el 1924. Va ser ordenat sacerdot el 1949 i consagrat bisbe de San Cristóbal de las Casas el 1960. Després de gairebé quaranta anys governant la diòcesi més pobre de Mèxic, Joan Pau II va acceptar la seva renúncia el març del 2000, quatre mesos després de fer els 75 anys.

Durant el seu govern pastoral, el prelat es va convertir en una figura polèmica. Elogiat pels seguidors de la teologia de l'alliberament com a model de defensa dels pobres, Mons. Ruiz va atreure la crítica del Vaticà i de nombrosos bisbes mexicans per la seva posició en favor del sacerdoti casat i el seu suport a la teologia índia. El bisbe definia aquesta teologia com una cosa que «neix a

l'interior d'un context d'opressió. No va ser tan sols una conquesta violenta d'aquesta terra per part d'Espanya: també la religió, com la supremacia política, ve imposada». Del 1994 al 1998 va servir com a mitjancer en el conflicte entre l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional i el Govern federal, i va fundar la Comissió Nacional d'Intermediació.

A la Conferència Episcopal Mexicana va desenvolupar el càrrec de president del Departament de Missions, vocal de la Comissió episcopal d'Indígenes i vocal de la Comissió episcopal Pro-refugiats.

El seu cos va ser vetllat a la catedral de San Cristóbal fins al 26 de gener, dia en què es va celebrar la missa exequial. En aquesta catedral reposen les seves despulles.

Subscriu un missioner

Regala una subscripció de CatalunyaCristiana perquè també els missioners rebuin notícies de casa (podeu mantenir-hi correspondència).

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

Marqueu la vostra preferència (preu d'una subscripció missionera)

- Amèrica i Àfrica: 233,11 €** **Missioner** Edició en català
 Àsia i Oceania: 311 € **Missionera** Edició en castellà
 Adjunto xec nominatiu Domiciliació bancària

Senyors, els prego que carreguin al meu compte el rebut que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua donació Subscripció Missionera.

Titular

Entitat Oficina DC Compte Data (dd/mm/aa)

Signatura del titular

Envieu aquesta butlleta a:
CatalunyaCristiana
 Comtes de Bell-lloc, 67-69
 08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo CatalunyaCristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a CatalunyaCristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc 67-69, 08014 Barcelona.

El llegat de Mons. Ruiz

- La promoció integral dels indígenes, perquè siguin subjectes a l'Església i a la societat
- L'opció preferencial pels pobres i l'alliberament dels oprimits, com a signe del Regne de Déu
- La llibertat per denunciar les injustícies davant de qualsevol poder arbitrari
- La defensa dels drets humans
- La inserció pastoral en la realitat social i en la història
- La inculturació de l'Església, promovent el que exigia el Concili Vaticà II, que hi hagi esglésies autòctones, encarnades en els diferents cultures, indígenes i mestisses
- La promoció de la dignitat de la dona i de la seva corresponsabilitat a l'Església i a la societat
- Una Església oberta al món i servidora del poble
- L'ecumenisme no tan sols amb les altres confessions cristianes, sinó amb tota religió
- Una pastoral de conjunt, amb responsabilitats compartides
- La teologia índia, com a recerca de la presència de Déu en les cultures originàries
- El diaconat permanent, amb un procés específic entre els indígenes
- La reconciliació a les comunitats
- La unitat en la diversitat
- La comunió afectiva i efectiva amb el Successor de Pere i amb l'Església universal

Felipe Arizmendi Esquivel

Bisbe de San Cristóbal de las Casas

Enrique Díaz Díaz

Bisbe auxiliar de San Cristóbal de las Casas

Pakistan

Asia Bibi, en una cel·la d'aïllament

Fides / Lahore

Asia Bibi, la dona cristiana condemnada a mort acusada de blasfèmia i empresonada des de fa un any i mig a la presó de Sheikhpura, ha estat traslladada a una cel·la d'aïllament. Després de les amenaces, i atès el perill que podria ser assassinada en qualsevol moment, les autoritats penitenciàries, d'acord amb les autoritats governamentals, han decidit millorar les mesures de seguretat per

protegir la dona. Asia es troba en una cel·la sola, vigilada per dos guàrdies i dues càmeres que controlen la cel·la les 24 hores del dia. A més, el menjar que se li dona és controlat rigidament. Per evitar l'enverinament se li donen aliments crus i se li permet cuinar-los pel seu compte. Segons la Masihi Foundation, que s'encarrega de l'assistència a la família d'Asia, «té més seguretat, però només estarà completament fora de perill quan pugui sortir del país».

«L'amor autèntic neix amb projecció d'irrevocabilitat, de lliurament total»

Carlos Manuel Morán, degà del Tribunal de la Rota de la nunciatura apostòlica a Espanya

Cristina Sánchez

Carlos Manuel Morán Bustos (1969) és doctor en Dret Canònic per la Pontifícia Universitat de la Santa Creu de Roma. El 2008 va ser nomenat degà del Tribunal de la Rota de la nunciatura apostòlica a Espanya. Recentment va pronunciar la conferència *Psicologia i dret canònic: la prova pericial* al Col·legi d'Advocats de les Illes Balears. Va ser un dels actes entorn de la festa de Sant Ramon de Penyafort, patró dels juristes.

El Tribunal de la Rota s'ha definit com un privilegi al poble espanyol. És així?

Efectivament, perquè Espanya és l'únic país del món que té configurat un Tribunal de la Rota com a tal. Un privilegi que té a veure segurament amb un antecedent històric important: el pes de l'Església espanyola en el conjunt de l'Església catòlica. Té la peculiaritat de ser el més antic dels tribunals que hi ha a Espanya. En la configuració actual es remunta al 1771. Pràcticament les normes actuals, que són del papa Joan Pau II del 1999, són gairebé les mateixes, però té uns orígens que es remunten al segle XV. Així, en nom del nunci, és a dir, del Papa, s'administrava justícia en els territoris que coneixem com a Espanya. Per exemple, fins a l'aprovació del divorci a Espanya, ben entrat el segle XX, el Tribunal de la Rota regulava totes les qüestions civils del que tenia a veure amb les separacions matrimonials.

Quina és la seva funció actualment?

El Tribunal de la Rota té en si la mateixa funció que qualsevol tribunal eclesiàstic, que és possibilitar el que el cànon 221 estableix com un dels drets fonamentals del fidel, la tutela judicial efectiva. És a dir, la possibilitat que tenen els fidels d'invocar davant la justícia de l'Església la protecció del que anomenariem el seu patrimoni jurídic. I és que la doctrina jurídica i els que ens dediquem a això sabem que els drets pròpiament neixen en seu judicial, en la mesura que en cas de la seva violació poden ser exigits davant un tribunal. El Tribunal de la Rota es configura com a Tribunal Superior de tot Espanya per la necessitat que en determinats processos, per exemple en els de nul·litat, es necessiten almenys dues sentències conformes, per la qual cosa és necessària la multiplicitat de jurisdicció: primera instància, segona instància i tercera instància.

Quin és el seu volum de treball?

El Tribunal de la Rota espanyola és el de ràtio més gran entre jutge i causes. Portem unes 700 causes anuals entre 7 jutges.

Ha vingut a Mallorca a parlar sobre la prova pericial en els casos de nul·litat. Quin lloc té la psicologia en aquests processos?

Són processos complexos i complicats. Es tracta d'indagar en el que els cònjuges van viure, el que hi havia en el seu psiquisme i afectivitat. I per arribar-hi, l'Església se serveix dels mitjans de prova que coneixem fins ara: declaració de les parts, la prova testifical, la documental i la pericial. Aquesta última de caràcter

«L'ésser humà cada matí i cada nit ha d'enfrontar-se amb la veritat de la seva vida, amb la vivència del seu amor i amb la configuració d'una família»

psicològica i psiquiàtrica.

I la seva importància?

Els discursos de Pius XII i Joan Pau II en aquest sentit han estat molt clars. S'està insistint que és absolutament imprescindible el recurs a les ciències antropològiques (psicologia i psiquiatria) com a auxili o mecanisme per al coneixement de la veritat. Així, sobretot en les causes d'incapacitat, és imperiosa la necessitat que tenim els jutges del recurs a la prova pericial com un auxili per assolir una certa moral a propòsit de la causa.

Estan preparats els tribunals eclesiàstics per dur a terme amb èxit aquests mètodes?

Es tracta d'un procés, iniciat amb el codi del 1983 i la jurisprudència dels anys vuitanta i noranta. Avui assistim a un desenvolupament progressiu de les ciències psicològiques i psiquiàtriques, i l'Església, tal com afirmava Joan Pau II, accepta de molt bon grat les aportacions que les ciències fan, en concret les que vénen de la psicologia i psiquiatria. És veritat que també cal ser prudents respecte de quina concepció antropològica es maneja. El Papa cridava l'atenció sobre determinades concepcions imanentistes, deterministes o aquelles que veuen en qualsevol obstacle de la vida personal i conjugal una explicació inexorable del fracàs del matrimoni, i una identificació de fracàs matrimonial i nul·litat del mateix, però amb aquestes precaucions lògiques, el servei que la prova pericial fa és clau. És veritat

que estem gairebé en una edat d'adolescència. No hi ha dubte que en els pròxims decennis la prova pericial haurà de desenvolupar-se més, amb un diàleg entre jutge i pèrit.

Quines característiques ha de tenir un pèrit que actuï en un tribunal eclesiàstic?

No és fàcil formar un pèrit que tingui les condicions idònies: una antropologia d'acord amb la concepció cristiana de la vida i de l'home, coneixements tècnics fonamentats, probitat moral de vida, coneixements de les categories jurídiques canòniques... Però també és important que els jutges cada vegada sapiguem més de psicologia.

Vostè coneix en profunditat el funcionament dels Tribunals. També els seus

dolors. Com hi arriben les parelles?

Quan un matrimoni fracassa, fracassa molt del que la persona estableix com a projecte de vida. El trencament d'un matrimoni suposa el truncament de molts plans. En tot cas, l'Església aquí, un cop més, i potser com en pocs àmbits, es mostra mare. Mare que acull, que exercita la justícia, que no oblidem que és la virtut que consisteix a donar a cadascú el que és seu, és a dir, allò que li pertany des del punt de vista de la naturalesa de les coses.

Hi ha molta «novel·la negra» sobre el funcionament dels tribunals eclesiàstics...

M'he cansat de parlar d'aquests temes, i em sembla gairebé una absurditat parlar-ne, però la vida de l'Església, especialment en l'administració de justícia i la praxi forense s'ofereix com a do o possibilitat a tots els fidels, que tenen dret que se'ls faci justícia. L'Església té més d'un 30% de processos de justícia gratuïta. Tots els tribunals som deficitaris. Pensem en el servei material i humà que es posa a disposició dels fidels en les diòcesis: és molt elevat. Aquestes novel·les negres responen en el millor dels casos a la ignorància, quan no és a la mala voluntat.

Què significa el procés de justícia gratuïta?

En tots els casos on es justifica la petició de justícia gratuïta es designa un advocat d'ofici, i solem designar pràcticament a aquells que destaquen pels seus coneixements, pel ben obrar, per la bona preparació. Cosa que no és tan

comuna en l'àmbit civil.

Ha canviat el perfil de parelles que van als tribunals eclesiàstics?

Més que el perfil, és un fenomen nou la joventut amb què es trenquen els matrimonis, la poca durada. Prop d'un 40% dels matrimonis en què he actuat com a jutge no tenien tres anys, molts d'ells ni tan sols un any. És un problema d'estudi sociològic.

Una vegada més, acabam a la famosa crisi de valors.

Es parla dels components econòmics i socials de la crisi. Però crec que la crisi més gran del món occidental és la crisi de la família. Si la família és, com diuen alguns, una institució epidèrmica, conjuntural, fruit d'una determinada concepció de la vida, no hi hauria cap problema. Ara bé, si la família és essencial a la persona, té a veure amb el que la persona és i està cridada a ser, la crisi del matrimoni és la crisi de la família i de la persona. I no anirem a l'arrel del que està vivint l'Europa moderna si no baixem a aquesta realitat. Si l'home està en crisi, podrà tenir accés a tots els mitjans de benestar o tècnics, però l'ésser humà cada matí i cada nit ha d'enfrontar-se amb la veritat de la seva vida, amb la vivència del seu amor i amb la configuració d'una família.

Quin és el problema, llavors?

Hi ha una gran crisi de la concepció de l'amor. L'amor s'ha reduït a categories gairebé psicològiques o sentimentals, com si fos una mena d'estat d'ànim. L'amor, sobretot el que vol fundar i projectar, neix del compromís i de la voluntat. Per això la causa eficient del matrimoni, en tots els ordenaments jurídics, és el consentiment. I el consentiment, tal com assenyala el cànon 1.057 és «un acte de voluntat pel qual l'home i la dona es lliuren i s'accepten en aliança irrevocable». Estimar, deia Ortega a *Estudi sobre l'amor* és estar ontològicament amb l'altre. És no admetre un univers on l'estimat estigui absent. Quan jo estimo una persona li estic dient que el meu univers no seria el mateix amb la seva absència. L'amor neix del més nucleic del cor de l'home i es dirigeix al més nucleic del que l'altra persona és. Comporta els sentiments, els afectes, la sensibilitat... Però això és un aspecte més de l'amor. És compromís de la totalitat de la persona, que es buida, que surt de si. Si una paraula defineix l'amor és la donació. Els sentiments, els afectes canvien, perquè forma part de la seva essència la temporalitat, la dinàmica causa-efecte. L'amor, en canvi, no. L'amor autèntic neix amb projecció d'irrevocabilitat, de permanència, de durada, d'entrega total.

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Places disponibles i preu assequible

NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Club[★]amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

PELEGRINATGE DIOCESÀ A ROMA PER ASSISTIR
A LA BEATIFICACIÓ DE

Joan Pau II

Presidit per l'Emm. i Rvdm. Sr. Cardenal Lluís Martínez Sistach,
Arquebisbe Metropolità de Barcelona
Organitza: Club+Amics (Amics de Catalunya Cristiana)

Del dissabte 30 d'abril al dilluns 2 de maig de 2011
o bé de dissabte 30 d'abril al diumenge 1 de maig a la tarda

Roma t'està esperant...

Per a preus i més informació **934 092 770**

Madrid

Mons. Martínez Camino: «El matrimoni a Espanya ha deixat d'existir davant la llei»

La Comissió Permanent de la CEE celebra la seva CCXVIII reunió

Rosa María Jané Chueca
Madrid

El 26 i 27 de gener va tenir lloc la CCXVIII reunió de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE).

Després de llegir la nota final de la reunió als mitjans de comunicació, el portaveu i secretari general de la CEE, Mons. Juan Antonio Martínez Camino, va respondre les preguntes dels periodistes. Un dels temes que més va ocupar la roda de premsa va ser el descens de matrimonis al nostre país. Mons. Martínez Camino va reconèixer que hi ha un descens general en el «nombre global de matrimonis, que té a veure amb la natalitat i amb el suport al matrimoni i a la família, amb el respecte a la vida; que té a veure amb el dèficit greu d'una política familiar ben enfocada. Si els matrimonis disminueixen i, si al mateix temps, disminueix la natalitat, el futur és obscur».

El portaveu de l'episcopat es va referir a unes paraules del Papa, a l'encíclica *Caritas in veritate*, on assenyalava que «un dels elements que tenen a veure amb la crisi econòmica és aquest: el respecte a la vida, al matrimoni i a la família, les polítiques de matrimoni i de família». I va afegir: «Hi ha massa polítiques hostils al matrimoni i a la vida, massa suport a ideologies, com ara la ideologia de gènere, que agreujarà notablement aquest problema. Cal reflexionar sobre aquest tema i orientar-lo de manera favorable a la vida, a la natalitat i al matrimoni.»

Un aspecte que va voler deixar molt clar Mons. Juan Antonio Martínez Camino és que el matrimoni civil i el matrimoni canònic no són comparables: «Són magnituds incomparables en

aquest moment al nostre país. Són realitats totalment diverses, no té gairebé res a veure el que significa una cosa i una altra. El matrimoni canònic és una vegada a la vida, no es pot repetir; el matrimoni civil, sí. No es pot comparar.»

«Per què hi ha cada vegada més matrimonis civils proporcionalment en nombre al de matrimonis canònics?», es va preguntar el secretari general de la CEE. I ell mateix va respondre: «Perquè el matrimoni civil es pot repetir quatre vegades l'any, cada tres mesos. I, a més, el matrimoni civil no és la unió d'un home i una dona, sinó de qualsevol ciutadà durant tres mesos. La figura legal del matrimoni a Espanya, que ha deixat de ser matrimoni, ha deixat de ser reconegut en la llei en la seva especificitat. Als tres mesos, aquest contracte pot ser dissolt de manera unilateral per qualsevol de les parts sense donar cap raó; és a dir, el matrimoni és molt més lleu que contractar un servei telefònic de telefonia mòbil.»

Mons. Martínez Camino es va mostrar contundent en afirmar que «el matrimoni a Espanya ha deixat d'existir davant la llei. No es pot comparar el matrimoni civil amb el matrimoni real. Continua havent-hi matrimonis reals emparats per la llei civil, però la llei no els reconeix, començant per no reconèixer que hi ha esposos i esposes a Espanya: hi ha cònjuge A i cònjuge B. Els qui afirmen que el matrimoni és la unió d'un home i d'una dona, estroben al marge de la llei, si no en contra de la llei. O els qui ensenyen que el matri-

moni és la unió d'un home i una dona, es troben en situació alegal o il·legal. Són unes lleis irracionals i injustes, i perjudicials per al bé comú.»

En aquesta reunió de la Comissió Permanent, entre altres temes, els bisbes van dialogar sobre l'elaboració d'un nou pla pastoral de la CEE, van treballar un esborrany de document sobre *La veritat de l'amor humà* i un text sobre la Pastoral Vocacional. Així mateix, també van tractar els atemptats cada vegada més freqüents i sagnants que pateixen diverses comunitats cristianes a diversos llocs del món. Com assenyalava la nota de premsa «els bisbes pregunten als fidels catòlics que continuïn resant per les comunitats cristianes perseguides i per la llibertat religiosa de tothom, allà on aquest bé essencial per a la pau i la convivència humana no existeix o es troba compromès».

La Comissió Permanent també va reflexionar sobre les situacions difícils creades per la crisi econòmica, especialment en el si de les famílies i els sectors de la societat amb menys recursos.

Tarassona

Un agustí recol·lecte, nou bisbe de Tarassona

OAR / Tarassona

L'agustí recol·lecte Eusebio Hernández Sola ha estat nomenat bisbe de Tarassona per Benet XVI. El pare Eusebio va néixer fa 66 anys a Cárcar (Navarra) a pocs quilòmetres de la diòcesi on serà ordenat com a bisbe el pròxim 19 de març. Treballava des del 1975 a la Congregació romana per als Instituts de Vida Consagrada i Societats de Vida Apostòlica. Seguint les passes de sant Agustí, el pare Eusebio s'uneix als 18 bisbes agustins recol·lectes que serveixen l'Església com a pastors. Els seus 35 anys de treball en un dicasteri romà aportaran a l'Església espanyola la seva experiència de catolicitat i obertura a l'Església universal. La diòcesi de Tarassona es trobava vacant des del 20 de març del 2010, data en què Demetrio Fernández, anterior bisbe, va ser nomenat titular de

la diòcesi de Còrdova, càrrec que ha compaginat amb el d'administrador apostòlic de la diòcesi de Tarassona fins avui. «La proposta va ser tota una sorpresa. Certament, la manera de fer de Déu és misteriosa i inescrutable», ha explicat en la seva salutació als fidels de Tarassona el seu futur bisbe.

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T.93 442 93 28

Punt de vista

Àngel Miret i Serra

Advocat. Especialista en temes d'immigració

Salt com a símptoma?

La matinada del dissabte 15 de gener es van produir greus disturbis als carrers de la població gironina de Salt. Grups de joves immigrants, que protestaven perquè un jove havia resultat greument ferit en caure d'un cinquè pis quan era perseguit pels mossos d'esquadra, van cremar vehicles i contenidors. Arran d'aquests aldarulls es van detenir diverses persones, totes elles també immigrants, la major part dels quals amb antecedents policials. Aquests són els fets. Molt similars, per cert, als que van provocar l'any 2005 una revolta urbana als *banlieue* de París i que van obligar el govern francès a decretar l'estat d'emergència.

I davant d'aquesta situació tots ens interroguem sobre els motius de fons que provoquen aquesta irritació i aquesta violència gratuïta. I ben aviat alguns ens proposen solucions: l'alcalde no vol que es parli d'un problema derivat de l'alta taxa d'immigrants a Salt (més del 40%) sinó de pura delinqüència. Altres demanen l'expulsió dels detinguts, mà dura i més policia. Uns tercers ens parlen de joves sense expectatives, amb molta frustració acumulada i manca de motivacions. Finalment, alguns partits polítics ho aprofiten per criticar l'adversari i carregar-li totes les culpes.

Tothom té les seves raons. És difícil, però, simplificar un problema que és d'una enorme complexitat. D'una banda l'actitud d'aquests joves no és tan diferent de la

d'altres joves autòctons quan se'ls provoca qualsevol contrarietat: observem, per exemple, la violència en els entorns de discoteques i sales de ball les nits dels divendres o dissabtes o les creixents agressions als pares per part de fills adolescents. I fa temps que cerquem una explicació i una solució a aquestes conductes i no les trobem. D'altra banda, l'alta taxa d'atur entre els joves —taxa que es triplica entre els joves immigrants— fa que molts d'ells no tinguin esperança ni perspectiva de futur ni altra cosa a fer que no sigui mandrejar i fer el drogo pels carrers. També és cert que Justícia no sempre té la suficient sensibilitat com per entendre que en determinades situacions cal una actuació ràpida i proporcionada a l'alarma que creen comportaments incívics o violents. I al rerefons de tot plegat,

la crisi econòmica que colpeja amb força les persones més desafavorides mentre que els qui la van provocar segueixen fent beneficis especulant i perceben altíssimes retribucions. I aquest fet genera ràbia i impotència davant d'un sistema econòmic que és profundament injust i que els cristians hauríem de qüestionar.

Tot plegat, què podem fer? Des d'una

perspectiva pública, donar suport als partits i entitats de tota mena (religioses, culturals...) que no criminalitzen ningú segons la seva ètnia o religió però que alhora proposen per a tothom el gaudiment dels drets i el compliment dels deures cívics, i que no estan disposats a tolerar que ningú imposi la seva llei —sigui la que sigui— per la força. Des d'una perspectiva personal i quotidiana, tenir ben presents els missatges evangèlics de Jesús, entre ells i principalment el de l'amor al proïsme.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona

Una oració molt senzilla

Gérard Bessière, en el llibre *Préstame tus ojos I*, escriu: «Quasi cada nit la retrobo. Si emergeixo un instant del somni, la trobo amb mi, quasi panteixant de vegades, però sempre viva. És una oració molt simple que vaig descobrir ja fa més de trenta anys.»

L'autor explica que, en una determinada ocasió, el metge li receptà fer llit per un període de sis mesos. La prescripció mèdica fou l'ocasió que li permeté llegir *El pelegrí rus*.

Qui era aquest pelegrí? Un bon pagès que, un diumenge, va sentir el sermó del *pope* sobre la frase de sant Pau: «Pregueu sense parar.» En acabar la missa, anà a preguntar al sacerdot com aconseguiria pregar ininterrompudament. El sacerdot no ho sabia. Llavors, el pagès començà a caminar per l'estepa i els boscos, cercant una ermita o una església. Ningú no sabia respondre la seva pregunta. Continuà el seu pelegrinatge. Un dia sortós, trobà un sant home, en el fons del bosc, que havia assolit de pregar sense parar. I li va dir el

secret. Havia de resar des de la profunditat del propi ésser, amb la mateixa respiració que dona vida a cada instant. Amb paraules gregues de l'evangeli, havia de dir mentre inspirava: «Jesús, Fill de Déu, Salvador nostre.» I, en respirar: «Tingueu pietat de nosaltres pecadors.»

L'escriptor explica que començà a respirar l'oració de Jesús. Els dos primers dies, ho féu amb una atenció serena. «Després vaig comprovar amb joiosa sorpresa que respiració i invocació restaven trenades l'una amb l'altra. Durant els sis mesos de repòs, vaig poder pregar sense parar...»

I exposa que, en viatjar, «pregava sense parar i que Jesús havia esdevingut el meu company de dia i de nit. A l'instant més imprevist, el trobava a la meva gorja. Ritmava la meva fràgil vida». L'autor duia una vida molt ocupada. No obstant això, pregava amb aquesta breu expressió al metro, al bus... Sense adonar-se'n, recitava l'oració de Jesús. I, a la nit, si es desvetllava, es posava a resar amb l'expressió indicada. Al cap d'uns anys, mercès al seu director espiritual, l'abreujà. En la inspiració, deia: «Jesús...» i en l'expiració: «Pietat.» O, amb major freqüència: «Jesús... Gràcies.» «Segons el color de la meva ànima, multiplico la imploració o l'acció de gràcies.»

«Així —escriu Bessière— s'ha reduït o simplificat la meva oració. Potser hauria de fer-ho d'una altra manera, no ho sé... Quan participo en la celebració de l'eucaristia, llavors totes les veus de l'oració vibren i s'enlairen, polifòniques. Em deixo endur, de vegades distret, de vegades meravellat. I quan em trobo sol, com el pagès rus, torno al meu monòleg simple amb Jesús.»

«La meva oració? Una respiració...»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà

(ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Espelta

Fa molt de temps ja vaig parlar d'aquest cereal. Un dia llegint la Bíblia em vaig sorprendre perquè se l'esmentava en diferents llocs. El que és divertit d'un d'aquests textos, el d'Ezequiel, és que Déu li diu: «Agafa blat, ordi, faves, llenties, mill i espelta: posa-ho tot en un atuell i fes-te'n un pa» (4,9). No sé quin gust devia tenir aquesta barreja, el que penso és que Déu inspira com un bon dietista: fibra, proteïnes, hidrats de carboni, sense oblidar oligoelements i vitamines, tots hi entren. El Text Sagrat esmenta el blat, l'ordi i l'espelta. Els contextos i els autors ens diuen que el poble hebreu menjava pa de blat els dies de festa i els laborables, ordi, i que la gent pobra o en èpoques de carestia, espelta. El preu els distingia, el més car era el blat, el més barat, l'espelta. Avui dia passa tot al contrari.

És curiosa la importància que han tingut i que tenen els cereals en l'alimentació humana. Ha estat tanta, que fins i tot n'hi ha que s'atreveixen a parlar de cultures diferents, segons el gra que consumeixen. Es parla de la del blat, la de l'arròs i la del blat de moro. Els cereals són l'aportació més comuna d'hidrats de carboni en l'alimentació. El món bíblic també coneixia el mill o el sèsam, però la seva utilització era minoritària. El que desconeixia totalment era el blat de moro, tot i que en àlbums molt bonics hi apareixen mestresses de casa d'època bíblica fen la molla. I per acabar-ho d'adobar, el llibre al qual em refereixo està editat a Israel. Ni el blat de moro, ni la figuera de moro, avui dia molt abundant i objecte de decoració en molts pessebres, era conegut. Va arribar passant per Espanya, vehiculat pels conquistadors-evangelitzadors del Nou Món.

Els que som vells recordem l'època de racionament del pa. La desgana amb la qual acceptàvem el «pa negre» avui ben apreciat «pa integral». Rebre el regal d'un pa de pagès de pa blanc era una gran sort. Aquells temps van passar, va arribar el blat del qual s'obtenia més rendiment, aleshores, la farina es passava pel sedàs i es deixava el segó per a pinso animal. Ja ningú no parlava de «pa blanc». Es va començar a estendre el costum d'abstenir-se del pa, per això sentíem a dir que el nivell econòmic d'un poble és inversament proporcional al del consum de pa. S'exalten les virtuts dels gèneres menyspreats anteriorment. L'espelta és de baix rendiment i, si s'ha conservat, és perquè és una planta molt soferta, capaç de viure en terrenys àrids i freds. En altres casos, ens diuen que el blat kamut és el dels egipcis. Podem pensar amb sorna, que potser procedeix d'alguna sitja que Josep va ordenar construir i que no es va buidar del tot. El pa d'ordi, pràcticament, és impossible d'aconseguir. Jo volia saber quin gust devia tenir el que el Senyor va multiplicar per a la gent que l'escoltava a Galilea i del qual Jesús en va voler guardar les sobres, i vaig haver de recórrer a comprar d'una banda la farina en una botiga «ecològica» i, a continuació, en un d'aquests artefactes domèstics que permeten fer-lo a casa, vaig fer una barra que tenia l'aspecte de tauló de conglomerat i que també era molt dur. Amb tot, vaig gaudir molt menjant-me aquesta barra perquè m'apropava sensorialment a l'episodi de la multiplicació dels pans, que Joan diu explícitament que eren d'aquest cereal. El lector se'n pot riure, però jo li diria que no només de gustos viu l'home, també del que respon a imaginacions somiades.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Compassió i indignació

He de confessar humilment, que, sovint, prego més pel carrer que a la capella o a la meua habitació. Potser perquè tenir els ulls oberts a les realitats que m'envolten propicia el meu diàleg amb Déu. Avui he sortit de casa tot pensant en les dues paraules que van constituir la xerrada del jesuïta Jesús Renau al Secretariat de Marginació en l'última trobada: les dues actituds de Jesús que, d'una banda, es va *compadir* tantes vegades en veure les multituds que patien les injustícies i l'opressió, o quan es trobava pels camins aquells i aquelles pobres, malalts i desvalguts que se li acostaven. I, de l'altra banda, es va *indignar* repetides voltes amb les estructures d'injustícia i de pecat del seu temps. Eren els dos sentiments que m'aclaparaven en aquells moments i em portaven a pregar mentre esperava l'arribada del metro.

Tot pensant en la història d'un amic i la seva vida de delinqüència vaig sentir una immensa compassió pels nois que han viscut la seva infantesa envoltats de violència, mancats d'educació, víctimes de la desestructura familiar, tancats des de ben petits en centres d'acollida, que ells vivien com un càstig... I que han patit les conseqüències de tot això durant molts anys en un centre penitenciari, una presó.

Juntament amb el sentiment de compassió aflorava en mi un sentiment d'indignació davant la justícia humana i, en aquest, com en altres casos, la seva lentitud. Ho he dit moltes vegades: no es pot tornar a la presó una persona per un delictes del qual arriba el judici quan ja està en via de rehabilitació i treballant per tirar endavant. I van ser aquests dos sentiments els que em van moure a lluitar i fer el possible per ajudar-lo des de la meua impotència. Gràcies a Déu, vaig trobar ajuda en persones que en saben més que jo, d'aquest món judicial.

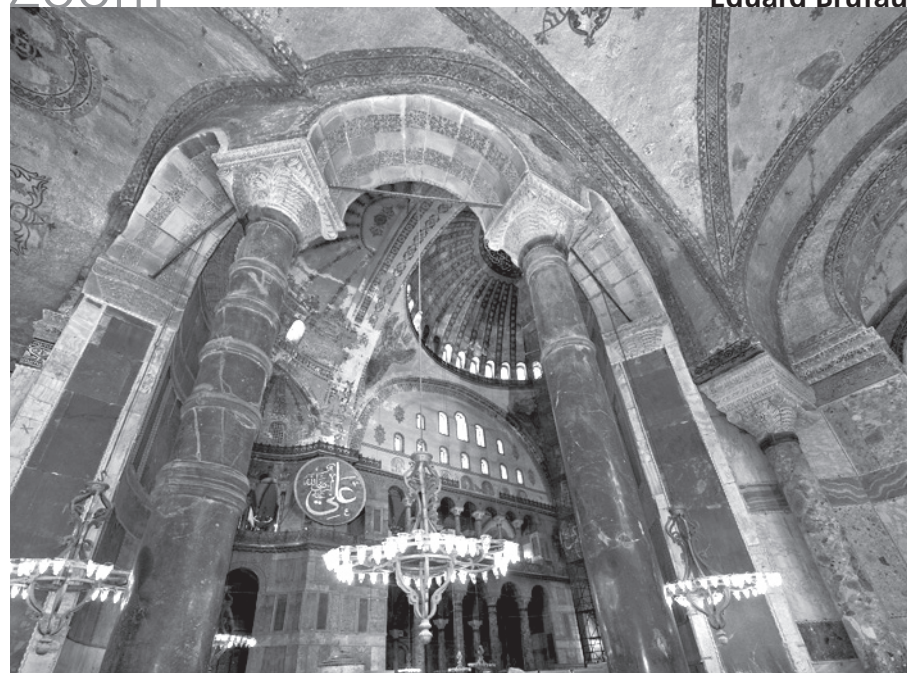
Però avui, que estic de confessions, diré també que em vaig trobar a mi mateixa fent una pregària molt poc ortodoxa. Vaig dirigir al Senyor moltes vegades aquesta petició: «Senyor, ajuda la X. perquè no hagi de tornar a la presó, perquè en aquest moment li faria més mal que bé. Que es faci el que tu vols, però, si et plau, que coincideixi amb el que jo vull.» Ja, ja ho sé, que no està bé, però Déu em va escoltar i estic molt contenta. És una de les alegries que de tant en tant es reben en aquest món de la marginació.

Un fiscal compassiu, un jutge que va valorar un procés de rehabilitació i que va donar un vot de confiança, sabent que darrera hi ha una Obra Social que pot ajudar aquest noi a sortir de la situació que el va portar a la delinqüència.

Ja només cal dir-li aquelles paraules que Jesús afegia sovint quan perdonava els pecats o guaria malalties, que en aquell temps era una cosa semblant: «Au, vés, i no pequis més.»

Zoom

Eduard Brufau

Després de 20 anys de restauració, l'interior de la basílica de Santa Sofia d'Istanbul llueix de nou amb tota la seva bellesa. Les obres han permès recuperar uns 600 m² de mosaics i pintures, sobretot de la impressionant cúpula, així com un baptisteri de marbre. Amb 1.500 anys d'antiguitat, Santa Sofia va ser la primera església de la cristiandat oriental i encara avui continua sent una de les més impressionants del món.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Ser competent

Quan tinc un problema, cerco algú competent que m'orienti o m'ajudi a resoldre'l. Es pot tractar d'una malaltia física, d'un assumpte jurídic, d'una dificultat informàtica, de la compra d'un pis, d'una angoixa psicològica, d'unes inversions en borsa... Quan indico que cerco una persona competent, què vull dir? Em vull relacionar amb una persona famosa, que té molt d'èxit i que guanya molts diners o amb algú que resol amb eficàcia el que em preocupa?

Ningú no dubta que una societat necessita persones competents. Però, les famílies i els centres escolars, eduquen per a la competència? Es tracta d'una paraula que està mal vista o, al contrari, d'un valor reconegut socialment? En el nou vocabulari pedagògic, la competència adquireix rellevància. Cal aprofundir en els seus dos grans significats.

El primer se centra en la rivalitat, en la contesa, en la disputa. La seva característica és la competitivitat. L'objectiu és triomfar, guanyar, quedar el primer. La nostra societat és altament competitiva i només valora els que atenyen el cim. Qui va guanyar el Tour de França l'any passat, 2010? Potser molts recordaran que el guanyador d'aquesta carrera ciclista va ser Alberto Contador. Molts menys, o gairebé ningú, podran dir el nom dels dos corredors que van compartir el podi amb ell. Andy Schleck, luxemburguès, va ser el segon, només a 39 segons, sobre un total de 91 hores, 58 minuts i 48 segons de Contador. Una insignificança, però prou per passar gairebé inadvertit. Denis Menchov, rus, va completar el podi.

El segon es refereix a la perícia, a l'aptitud, a saber fer bé alguna cosa, a tenir habilitat per resoldre una tasca. Aquí l'interès se centra en la preparació, l'habilitat, el saber, l'experiència. Es defuig la rivalitat i la comparació. La persona competent proporciona seguretat, sap de què parla i com actua. Transmet convicció i confiança. Es mostra eficaç en les solucions. Tant pot ser un cirurgià a qui no li tremola el pols, una mestra que apassiona els seus alumnes per la lectura i la poesia, un conductor d'autobús que condueix sense brusquedat, un electricista que repara una avaria, un funcionari que agilitza les gestions, una religiosa que et dona una orientació espiritual, un periodista que documenta amb rigor una notícia...

Les diferències entre aquests dos significats són importants. La persona competitiva cerca el triomf; la competent, la feina ben feta. La competitiva apunta a la victòria; la competent, a la qualitat de la seva actuació. Algú pot ser competitiu (treure més bon resultat que els altres) sense ser competent (sense fer bé les coses). La competitiva vol guanyar costi el que costi, els adversaris són els altres; la competent té la consciència del deure complert i busca superar-se ella mateixa. La competitiva es nodreix de l'aplaudiment; la competent anhela la perfecció de la feina feta. La competitiva tendeix a ser insolidària i individualista; la competent no se sent amenaçada pels altres, s'obre a treballar en equip i és generosa.

La competitivitat condueix, sovint, a la millora, però pot caure en l'engany. En canvi, la competència, sense pretendre-ho directament, acostuma a ser competitiva, perquè recorre el camí de l'excel·lència. Potser es tracta d'un vocabulari que cal recuperar en l'àmbit educatiu perquè uns corrents pseudoprogressistes van penalitzar el talent i el van expulsar de les aules. No sempre guanyarem, però sempre podem fer bé les coses.

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
BONAPLATA, 42, 1^a, TEL. 932 047 111 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE'N SOCI

SÍ A LA VIDA, DESITJO REBRE EL BUTLLETÍ INFORMATIU PRO-VIDA

Nom

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- BONAPLATA, 42, 1^a, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Des del monestir

Les notícies i el Messies

D'ençà que el periodista Carles Sánchez va entrar per ser monjo, ja fa tres anys, no diré que al monestir disposem d'informació privilegiada, però sí de notícies més específiques i seleccionades. El germà Carles cada divendres ens penja a la cartellera un recull de premsa, pensat per a la comunitat, amb les novetats de caire religiós de la setmana; d'extensió variable —entre 50 i 100 pàgines— i amb diferents seccions: les notícies pròpiament dites, articles, entrevistes, informes, documentació, testimonis. Aquest dossier també va fer vacances per Nadal. Reaparegué l'endemà de Reis amb una frase o «reflexió» a la portada (res d'estrany per als qui ja saben que el germà Carles és molt amic de «reflexions»), que em va colpir particularment perquè tot just acabàvem de celebrar les festes nadalenes: «Mentre no hàgem arrencat de la nostra civilització la violència,

Crist encara no haurà nascut», Mahatma Gandhi. Fa pensar en aquell rabí que cada matí mirava per la finestra i, en veure com està de desballestat el món, continuava convençut que el Messies —que ha d'instaurar la pau i la justícia— encara no havia arribat.

Les paraules de Gandhi de fet plantegen —per desgràcia amb molta actualitat— l'etern i difícil problema del mal. Un Nadal tristament trasbalsat per la mort i la violència (pensem en els fets d'Alexandria, i en altres de diferents països), ¿no posa en entredit la fe en el naixement del Salvador?

Però es veu que Jesús, el Crist o Messies, no ha vingut a arreglar el món com un emperador, emprant el poder, sinó presentant-se com «el Fill de l'home» i vivint com un home qualsevol. Al voltant del seu naixement —en la més estricta pobresa—, ja

hi trobem sang d'innocents i una fugida a l'exili; després, un viure humil, la predicació ambulat, i davant la misèria, les incomprendiments, el rebuig i la mateixa condemna a mort, una actitud pacient de no-violència, de servei i d'amor, portada fins a l'extrem.

El Messies, doncs, ha vingut a eradicar la violència des de dins, ensenyant-nos a sofrir-la amb un cor renovat, capaç llavors de transformar la realitat amb la valentia de la dolcesa i sense tornar mal per mal. Ha canviat el món en el sentit que podem viure totes les seves contradiccions amb esperança. Perquè Crist sí que ha nascut, la salvació ja fa camí cap a la victòria final. Jesús «ha vingut a buscar i a salvar allò que s'havia perdut», i des d'ara tota persona pot sentir-se lliure en el fons, ja que és un fet present i vigent que «el Fill de l'home ha vingut a donar la seva vida com a rescate per tothom».

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

La sal de la terra

La soga de l'esclavitud

L'ONU ha declarat el 2011 l'Any Internacional dels Afrodescendents. Unicef calcula que hi ha 150 milions de descendents dels esclaus africans a Llatinoamèrica i al Carib, i que més del 90% són pobres. Durant 350 anys, milions de persones van ser arrencades d'Àfrica i sotmeses a la maldat de l'esclavitud. El 20% dels esclaus van morir durant la duríssima travessia per l'Atlàntic. Els que emmalaltien i no estaven en condicions de ser venuts eren llançats al mar. La resta eren mà d'obra forçada a les mines i les plantacions de les colònies occidentals. Aquest sistema de violència institucionalitzada, que va descapitalitzar el continent africà, era fruit del racisme i la follia pels diners. Justificaven l'esclavitud dient que els negres eren inferiors als blancs i que Déu no podia posar una ànima bona en una persona totalment negra. Penso en el traumàtic futur de les nenes esclaves, sense dret a l'educació i amb un destí encadenat a la immoralitat dels seus amos. Criatures com l'esclava Zarité, la protagonista de la novel·la *La isla*

bajo el mar, d'Isabel Allende. Una nena de 9 anys que en l'època colonial va ser venuda a un terratenent francès d'Haití que la forçava a fer sexe amb ell. Haití, la colònia espanyola (1492-1697) on van ser explotats a les mines d'or i plata els aborígens taïns, fins a ser esborrats del planeta.

Al segle XVII Haití era la perla més valuosa de les colònies franceses, amb riques plantacions de cafè, tabac, cacau i canya de sucre conreades amb la sang i les llàgrimes de les esclaves i esclaus africans. El 1804 la revolta dels esclaus converteix Haití en el primer país lliure de Llatinoamèrica. França, ressentida, castiga Haití amb un deute econòmic asfixiant, a canvi de reconèixer-li la independència. Del 1915 al 1934 els Estats Units ocupen Haití per cobrar els crèdits del Citybank i derogar el decret que prohibia als estrangers comprar plantacions. Del 1957 al 1986 els haitians pateixen la dictadura dels Duvalier, Papa i Baby Doc. Més de 30.000 persones són assassinades pels esquadrans de la mort. El deute extern es multiplica per 17,5. Cau Jean

Claude Duvalier, que té una fortuna familiar de 900 milions de dòlars en bancs occidentals i Haití un deute de 700 milions de dòlars. Actualment la legislació suïssa permet la repatriació a Haití de part dels diners robats, però els bancs suïssos hi posen traves.

El Banc Mundial i l'FMI han condicionat els crèdits concedits a Haití amb mesures que l'han convertit en un país importador d'arròs amb aranzels zero. També és un país militaritzat, ocupat des del 2004 per la MINUSTAH de Nacions Unides. «Forces de pau» que han reprimat durament les protestes dels camperols. Entre la saga d'esclavistes, lladres, corruptes, dèspotes, criminals, colpistes, la crisi, el terratrèmol i les ingerències d'Occident, els haitians, la majoria afrodescendents, no poden aixecar el cap. Malviuen abandonats en la misèria. Només han rebut el 10% de l'ajuda internacional promesa pels països donants. A Occident tenim un deute històric i moral amb Haití. Si no el paguem no els alliberarem definitivament del llegat de l'esclavitud.

Montserrat Esteve
Periodista /
emmontserrat@hotmail.com

Mirada al món

Llibertat religiosa assetjada

El 21 de desembre passat 90 legisladors de 15 països del món van escriure una carta al president americà Barack Obama. No era per desitjar-li un bon Nadal, sinó per demanar-li sense embuts que la protecció dels cristians i la defensa d'altres minories a l'Iraq i al Pròxim Orient sigui una prioritat urgent del seu complicat escac polític. La democràcia, la llibertat i els drets reclamen que s'estableixin clarament les prioritats del futur a escala mundial. Les personalitats jurídiques que s'han adreçat a l'estadista de la Casa Blanca recalquen a més el fet que l'udol de la guerra no ha deixat de sentir-se i que el cost de les vides humanes és senzillament enorme i descomunal. En aquest grotesc fangar d'odi i violència, els cristians viuen aterrits, perseguits, empresonats i assassinats sense pietat. Entre altres coses, resulta escandalosa la indiferència del Govern iraquí davant dels atacs ben organitzats contra les comunitats cristianes i

la sistemàtica destrucció de llocs de culte. Els líders cristians de l'Iraq diuen sense mitges tintes que el Govern no pot protegir-los. Impossibilitat o política? L'ofensiva premeditada contra les esglésies va molt més enllà: els cristians a l'Iraq són expropiats i espoliats de les seves propietats. Les seves terres són confiscades i els domicilis són assignats a musulmans, els nous propietaris del robatori perpetrat contra els cristians. Com si fos un botí de guerra. Amb el tripijoc de papers i documents falsos. D'això se'n diu assalt a mà armada, discriminació ciutadana, racisme hostil. L'objectiu és únic: desallotjar del país tot creient cristià, o assetjar-lo fins que se'n vagi amb els seus trastets. L'alternativa? Conversió forçada a l'islam. Així, per la força aclaparadora de la *jihad*, s'aconsegueix desarrelar el cristianisme del territori nacional. A continuació s'estableix fermament un Estat islàmic. Com a l'Iran veí amb el qual l'Iraq comparteix 1.458 km

de frontera. Però l'Iraq també té una zona fronterera de 814 km amb Aràbia Saudita, que segueix zelosament els camins de l'islam sunnita en terres iraquianes. Una tèrbola i espessa xarxa d'interessos econòmics, geopolítics i territorials plana com un núvol de pols i boira sobre els països del Pròxim Orient. Moltes vegades això impedeix de veure amb claredat com es trepitja de forma sistemàtica la llibertat religiosa dels cristians, i d'altres creients. La llibertat religiosa és assetjada en milions de ciutadans cristians. Sense excepció, arreu dels cinc continents. Així es va estenent el tsunami anticristià al món, mentre la boirina verinosa de la indiferència corca el lideratge musti i el tarannà deslluït dels líders mundials. Ha arribat l'hora que surtin de la seguretat dels seus caus bellutats i donin la cara pels drets humans inalienables. Entre ells la llibertat religiosa dels cristians portats a ser afusellats.

Justo Lacunza Balda
Pare blanc, arabista-islamòleg,
des de Madrid

El valor de la vida humana

Una mare va avortar els seus bessons mascles perquè volia una nena. Quanta estupidesa, quant menyspreu per la vida humana, quant de capritx i egoisme! És una desraó. Quanta necessitat tenim de seny, de saber estimar de veritat, de valorar cada ésser humà pel que és i com és! Ens manca tendresa de cor i obertura de ment que ens doni la capacitat d'estimar, valorar i desitjar cada vida humana en el seu inici, en la seva plenitud i en la seva fragilitat final, plena d'experiència viscuda.

CARME SELGA
Terrassa

«Las abarcas desiertas»

Avui, Joan Manel, he ensopagat amb la teva cançó *Las abarcas desiertas* i m'he enamorat de la poesia que hi cantes. Una poesia crua i real, però la teva veu encara la fa més verídica. Ahir, en la meva passejada matinal, em vaig trobar en Wong en un banc, sol, trist i abatut. Últimament sóc molt sensible a les persones que no han tingut sort a la vida i que malviuen de la caritat. En Wong és cubà, llicenciat en Biologia i viu a la nostra ciutat intentant convalidar els seus estudis. Està cansat, no troba feina i vol tornar al seu país, però no té diners. El seu rostre trasllueix la derrota de qui, en un moment donat, va començar un camí amb l'esperança de millorar i que ara ha de tornar a desfer. «Ho guardo tot per al viatge», em diu.

Si pogués, posaria en marxa un festival amb aquells que sento cada dia, començant per tu, i Víctor Manuel, Ana Belén, Sabina, Miguel Ríos, Paco Ibáñez... Es podrien aconseguir els diners suficients per a tots aquells que, com el cas de Wong, volen tornar a casa i no poden, i per a organitzacions humanitàries que es veuen negres per atendre els que demanen ajuda per menjar i algun lloc per anar a dormir.

Estic segur que si Miguel Hernández hagués passat davant d'aquest banc i hagués conegut aquesta persona hauria fet una poesia parlant de la pobresa. No sóc poeta, ni escriptor, només algú que lamenta que no es faci més pels més febles i perjudicats per la crisi; per això només puc demanar i somiar.

MANUEL SERRANO
Barcelona

No és de santa Teresa

Sovint sentim o llegim que «la imaginació és la boja de la casa», frase que s'atribueix a santa Teresa de Jesús. Malebranche, resumint un capítol de *Les morades*, de santa Teresa, hi va incloure aquesta frase. La seva divulgació es deu a Voltaire, qui, al final de l'article *Aparició del seu Diccionari filosòfic*, la va esmentar com de Malebranche, sense detallar-ne la font, que encara continua sense saber-se.

VICENTE PALACIOS GARRIDO
Barcelona

L'amor autèntic

A la meva bústia he rebut aquest correu:

«Un matí agitat un home d'uns 80 anys va arribar a l'hospital perquè li traguessin els punts del polze. L'home va dir que estava atabalat i que tenia hora a les 9.00. Vaig comprovar els seus senyals vitals i li vaig demanar que s'assegués, sabent que potser passaria més d'una hora abans que algú no el pogués atendre. El vaig veure mirant el seu rellotge i vaig decidir que, ja que no estava ocupat amb cap altre pacient, li podia examinar la ferida. Durant l'examen, vaig comprovar que estava curat, aleshores vaig demanar material sanitari per treure-li les sutures i curar-li la ferida.

»Mentre el curava, li vaig preguntar si al matí tenia visita amb algun altre metge. Em va dir que no, que havia d'anar al geriàtric per esmorzar amb la seva dona. Em va comentar que feia temps que hi era, perquè tenia Alzheimer. Li vaig preguntar si no s'enfadaria si arribava una mica tard. Em va contestar que ja fa temps que ella no sap qui és ell, que fa cinc anys que ja no el reconeix. Em va sorprendre, i aleshores li vaig preguntar: «I vostè hi continua anant cada matí tot i que ella no el coneix?» Ell va somriure i em va acariciar la mà: «Ella no sap qui sóc jo, però jo encara sé qui és ella.» Se'm va posar la pell de gallina i vaig haver d'aguantar-me les llàgrimes mentre se n'anava, i vaig pensar: «Aquesta és la mena d'amor que vull en la meua vida.» L'amor autèntic no és físic ni romàntic. L'amor autèntic és l'acceptació de tot el que és, ha estat, serà i no serà.»

NIEVES JIMÉNEZ
Madrid

Beatificació de Joan Pau II

L'1 de maig tindrà lloc la beatificació de Joan Pau II. Arribarà als altars per ser el Papa dels rècords? Va fer un milió de quilòmetres viatjant, va reunir cinc milions de joves a les Filipines, va escriure milers de folis per fer discursos, va ser el primer Papa que va entrar en una sinagoga, un temple protestant o una mesquita.

Karol Wojtyła era, abans que res, un bon home, un bon sacerdot, una persona que es va fer estimar, que tenia pau interior i la transmetia, que estimava uns i també els altres, que va tenir una vida dura i això el va ajudar per comprendre el dolor aliè, que no va necessitar adaptar-se al món modern perquè ell ja era actual.

Va ser un home del seu temps que va utilitzar els mitjans de la seva època i va saber treure'n profit. Estimat per gairebé tothom, fins i tot es va guanyar el qui va intentar assassinar-lo. Els mandataris mundials que van estar en el seu funeral van demostrar que hi van assistir perquè personalment l'estimaven. Va ser una gran vida; va ser la vida d'un gran home que serà recordat per *omnia saecula saeculorum*.

LÁZARO CRESPO RAMAS
Tarragona

Videojocs violents

Vuit governadors dels Estats Units han impulsat una llei per reduir l'accés de menors als videojocs amb continguts fanàtics o de sexe explícit. El videojoc *Call of duty: black ops* és un dels més violents. La iconografia és tan real que els que són aniquilats semblen éssers humans.

La Unió Europea ha emprès una ofensiva contra els videojocs

agressius. El comissari de Justícia, Llibertat i Afers d'Interior va requerir als ministres d'Interior que dupliquessin la seva atenció sobre els videojocs «suposadament recreatius», però que són «terribles exemples per als infants, en els quals pot provocar i incitar que tinguin actituds violentes». «També —va dir— m'han impactat profundament per la seva obscenitat, crueltat i brutalitat.»

CLEMENTE FERRER
Madrid

El segle de l'ateisme

Una persona em comentava que per ser cristià només has d'estimar el proïsme. I té tota la raó. Hi ha partits polítics que desitgen el bé del poble, però «sense Déu». Els que actuen així, quantes equivocacions i quant de mal que provoquen! Avui dia, no acostumem a parlar sobre la pietat, ni tampoc de la lectura de la Bíblia i la meditació diària. Sense Crist el món es fa difícil i poc habitable. Com deia el papa Lleó XIII: «Sense religió és impossible que els costums de l'Estat siguin bons.»

JAUME VALLS
Barbarà del Vallès

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les *vingt línies* mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Adulació i hipocresia

Tinc un company de feina que no para d'adular el cap de secció i després, quan ja no hi és, en diu pestes. Un altre company em menteix descaradament, sabent que jo sé que m'enganya. Callo i aguanto, però de vegades estic temptat d'engagar-lo a dida i posar en evidència davant de tothom la seva hipocresia. Quina consideració moral mereixen aquests comportaments?

No sempre la reacció més espontània és la més sensata i la més cristiana. Responc a aquesta consulta el dia en què l'Església celebra la memòria de sant Francesc de Sales, ben conegut per la seva mansuetud i dolçor. Hem de veure amb misericòrdia les misèries del nostre proïsme, conscients que nosaltres mateixos també podem incórrer en les errades i els pecats que contemplem en els altres. Certament, l'adulació i la hipocresia són conductes detestables i poden constituir de vegades un pecat greu. Parlant de l'adulació, sant Tomàs d'Aquino considerava que constitueix pecat greu quan té per objecte un mal. No estaria gens malament recriminar a aquest company adulator i maldient amb paraules oportunes i en el moment oportú. Potser n'hi ha prou de dir-li: «Escolta, oi que a tu no t'agradaria que et tractessin així?» De tota manera, el cap, si té bon sentit, ja s'adonarà del que passa. Lafontaine, en la seva fàula genial del corb i la guineu, deia que tot adulator viu a costa d'aquell que l'escolta.

Pel que fa a la manera d'actuar davant de qui ens enganya descaradament, quan nosaltres sabem la veritat del que passa, jo crec que vostè fa bé d'aguantar-se i no posar-lo en evidència públicament. És una actitud cristiana lloable i gens fàcil. Fa poc em va passar a mi personalment quan algú em feia una explicació sobre un fet lamentable que no tenia res a veure amb la realitat del que havia passat. La temptació va ser dir-li que no em vinguess amb romanços, però alguna cosa dins meu em va impulsar a callar. I vaig tenir la convicció íntima que vaig fer el que és correcte. Denunciar l'engany davant d'altres persones hauria posat en evidència el meu interlocutor i això no hauria reportat cap benefici. Crec que hem de redescobrir en la vida quotidiana certs passatges evangèlics com els que ens exhorten a parar l'altra galta i no a tornar mal per mal. Una altra cosa és que amb aquestes persones, privadament, els diguem amb caritat i veritat tot el que els hem de dir. De vegades, no caldrà ni això, ja que ho comprendran sense necessitat de paraules. Evidentment, no hem de tolerar mai aquests actes d'adulació i d'hipocresia quan fan mal a terceres persones i generen injustícies greus.

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121
25620 Tremp (Lleida).
Cal indicar sempre «Consultori».

Novena edició de la Fira de la Infància Missionera

Delegació diocesana de Missions i OMP Lleida
Lleida

El 22 de gener va tenir lloc al col·legi Dominiques de Lleida la novena edició de la Fira de la Infància Missionera, organitzada per la Delegació diocesana de Missions del bisbat de Lleida.

Tot va començar quan a la Delegació diocesana de Missions ens vam plantejar la manera de celebrar d'una forma lúdica la Jornada de la Infància Missionera amb els infants de la nostra diòcesi... La Fira ha viscut la seva evolució fins arribar al dia d'avui: 180 infants van ser convocats per la Delegació per celebrar la festa missionera dels nens i nenes arreu del món. Els infants pertanyen als grups de catequesis de les parròquies del Carme, Sant Jaume, Pardinyes i Borges Blanques. I

també als espais Albatros (col·legi Santa Anna), El Cau (de Pardinyes), Epis (col·legi Episcopal), Sant Ignasi, Sant Jaume (col·legi Sant Jaume) i Dominiques.

El lema de la Infància Missionera d'enguany és: «Amb els infants d'Oceania... seguim Jesús» i Oceania va ser l'eix de tota la dinàmica. Aquesta activitat va esdevenir l'excusa per descobrir un continent llunyà i desconegut: conèixer la gent que hi viu, la seva forma de viure, les seves riqueses i problemàtiques... I al mateix temps, ens qüestionem saber què hi fan allà els missioners i missioneres, a què es dediquen, quines són les causes que defensen i, sobretot, per què ho fan?

Estem contents perquè vam veure infants satisfets i contents, que van poder relacionar-se amb infants d'altres centres, que van viure valors com la gratuïtat, el treball en equip, l'alegria, etc.

Volem agrair el treball desinteressat dels monitors, animadors i catequistes que de manera desinteressada donen el seu temps per col·laborar en la seva educació. I especialment a l'equip de l'espai Anunciata-Dominiques per la seva disponibilitat a acollir-nos.

Entrega d'aliments a Càritas

Maria Victòria de Pascual
Avinyonet del Penedès

El 17 de gener es va fer l'entrega d'aliments a Càritas de les esglésies d'Avinyonet del Penedès: l'Immaculat Cor de Maria, Sant Salvador i Sant Sebastià. Aquest any, que ja és

el cinquè, més de cent famílies hi han col·laborat, tot i els temps de crisi que estem patint. Des d'aquí volem donar les gràcies a totes aquelles persones que han fet els seus donatius. Esperem poder seguir amb aquesta col·laboració a Càritas molts anys més.

Notícies del lector

Història del santuari del Sant Dubte d'Ivorra

Francesc A. Picas / Ivorra

La comarca de la Segarra ofereix dos tresors: el santuari de Sant Ramon Nonat i el del Sant Dubte d'Ivorra, situats en el triangle geogràfic entre Calaf, Cervera i Guissona. Són la joia de la diòcesi de Solsona.

El santuari del Sant Dubte d'Ivorra recorda al poble fidel un miracle eucarístic que va tenir lloc l'any 1010. En aquells anys, Ivorra era del bisbat d'Urgell. Entrat el segle XI, bufaven en terres cristianes vents contraris al misteri eucarístic. El poble cristià implorava al Cel la fidelitat a la fe rebuda dels apòstols. La Mare de Déu va escoltar els seus precors. Fou ella qui va retornar la fe als catòlics escèptics a fi que creguessin en la transsubstanciació, punt central de la santa missa, que el pa i el vi es transsubstancien en el cos i en la sang de Jesucrist.

Aquest fou el prodigi. En un matí de l'any 1010, Mn. Bernat Oliver, rector de la parròquia, en el moment de la consagració, va dubtar de la presència de Jesucrist en l'Eucaristia. Llavors es va produir el miracle. El vi que contenia el calze es va convertir en sang i va començar a escampar-se per les tovalles i per terra. Unes dones van ser-ne testimoni i amb les estopes que filaven van eixugar la sang de les tovalles i del terra.

El bisbe Armengol d'Urgell era a Guissona. Informat, es va traslladar immediatament a Ivorra. Va recollir el calze i les tovalles tacades de sang i va viatjar a Roma per explicar al papa Sergi VI aquell fet prodigiós. El Pontífex va signar una butlla pontifícia on certificava que es tractava d'un veritable miracle.

El Sant Dubte d'Ivorra va refermar en el poble cristià la creença de la presència de Jesucrist en el pa i en el vi eucarístic. La història del miracle es va escampar per tot Catalunya i Aragó. Sota la benedicció del bisbe i amb el beneplàcit del rei Alfons el Magnànim, es féu una recol·lecta per a la construcció d'un reliquiari de plata per guardar-hi un retall de les tovalles i altres relíquies recollides a Roma.

El reliquiari, en els anys de la persecució religiosa, va ser usurpat amb fellonia pel cap del Comitè roig de Cervera, però li fou arrencat de les mans per un veí d'Ivorra. Després, van emparedar secretament el reliquiari perquè cap milícia pogués trobar-lo. El reliquiari es va salvar i avui es pot venerar.

La fe dels ivorrencs també havia fet construir un retaule barroc en memòria del miracle eucarístic, però mans folles van destruir-lo en els anys sinistres del 1936. Un altre retaule, del segle XV, fou traslladat el 1917 al Museu de Solsona, gràcies a la qual cosa no fou destruït, però se l'emportaren de Solsona a França, segurament per vendre'l a algun antiquari. Sort dels bons cristians que vetllaven i, acabada la guerra i la persecució religiosa, el retaule va tornar a l'església de Sant Cugat d'Ivorra.

El 2010 es va celebrar a Solsona l'Any Jubilar del Sant Dubte. El 2000 es va celebrar el Jubileu i es va inaugurar un impressionant Crist, dit del Sant Dubte, que presideix l'altar major.

Paraula i vida

Benet XVI i la llibertat religiosa

El Parlament Europeu ha aprovat una resolució en què demana el respecte a la llibertat religiosa i als grups religiosos minoritaris en països caracteritzats per la presència d'una religió o confessió religiosa majoritària. Ens hem de felicitar per aquesta resolució que és una resposta a les recents intervencions del Sant Pare Benet XVI en defensa de la llibertat religiosa.

La preocupació del Sant Pare per la llibertat religiosa està sempre present, però en els darrers mesos s'ha fet molt més viva. Així ho manifesten les seves intervencions en ocasió del Sínode per al Pròxim Orient, el seu discurs al Westminster Hall, a Londres, durant el seu viatge apostòlic al Regne Unit, i les seves crides recents després dels atemptats tràgics contra esglésies cristianes a l'Iraq i a Egipte. La llibertat religiosa també ocupà el centre del seu discurs durant la tradicional audiència de principi d'any als membres del cos diplomàtic acreditat davant del Vaticà. «El dret a la llibertat religiosa —va dir— no s'aplica plenament allà on només es garanteix la llibertat de culte, i a més amb limitacions», i va demanar «la plena salvaguarda de

la llibertat religiosa i de la resta de drets humans, mitjançant programes que, des de l'escola primària i en el marc de l'ensenyament religiós, ensenyen a respectar tots els germans en humanitat». En aquest context, resulta especialment significatiu el missatge de Benet XVI amb motiu de la Jornada Mundial de la Pau, que la Santa Seu promou cada any el dia 1 de gener. En aquest missatge, el Papa glossa el lema de la jornada, «La llibertat religiosa, via per a la pau», i ofereix un ampli panorama sobre els fonaments del dret a la llibertat religiosa i sobre la necessitat de defensar-lo dels riscos i els atacs, de les violacions concretes i dramàtiques, com les indicades, però també d'actituds negatives davant del fet religiós, que poden tenir un origen ideològic i cultural, però que arriben a actuacions, de vegades silencioses i sofisticades, d'oposició als creients i als símbols religiosos. «Els cristians —diu el Papa— són actualment el grup religiós que pateix el nombre més gran de persecucions a causa de la seva fe.» És de justícia reconèixer la manera explícita i valenta amb la qual el papa Benet porta a terme el seu servei de proposar el dret a la llibertat

religiosa, no només per als cristians sinó també per a tothom, i cal remarcar aquest *per a tothom*. Per això, no dubta a encoratjar el diàleg interreligiós i el compromís de totes les autoritats religioses i civils, amb el desig de servir així eficaçment la dignitat de la persona humana i la pau. I passant de les declaracions als fets, cal remarcar la iniciativa ja anunciada pel mateix Sant Pare de convocar els representants de les principals religions del món a una nova jornada de pregària i de compromís per la pau a la ciutat d'Assís, el proper mes d'octubre, al complir-se el vint-i-cinquè aniversari de la trobada que Joan Pau II convocà a la ciutat de sant Francesc l'any 1986.

Amb aquestes actuacions el Papa es col·loca en el cor de la seva missió, com ha declarat el director de la sala de premsa de la Santa Seu. En el primer discurs del seu pontificat va assenyalar que Déu i la relació de l'home amb Déu seria la primera de les seves prioritats. Així ho està fent, com també ho hem pogut veure en els missatges que ens ha deixat en el seu recent viatge a Santiago de Compostel·la i a Barcelona.

Lluís Martínez Sistach
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

La classe de religió, àmbit per edificar la persona

Tot el món ha quedat admirat de la bellesa artística de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Benet XVI va dir, en l'homilia de la seva dedicació, que Gaudí havia estat capaç de crear en aquesta ciutat «un espai de bellesa, de fe i d'esperança, que porta l'home al trobament amb qui és la Veritat i la Bellesa mateixa». Gràcies a Déu totes les nostres diòcesis són plenes d'espais de bellesa, de fe i d'esperança: catedrals, monestirs, esglésies, ermites... Els qui hi acudeixen aprecien la bellesa dels retaules i imatges, portals i vitralls que reflecteixen la història de la Salvació des de la creació del món fins als nostres dies. Per a comprendre aquest tresor cultural del nostre poble, a les noves generacions els cal algú que els parli de la Bíblia, de Jesucrist, de l'Església. I la classe de religió a l'escola és un dels grans mitjans per assolir aquesta finalitat.

Antoni Gaudí va escriure que «la religió és la cosa més elevada en l'home». La classe de religió a l'escola contribueix de manera excel·lent a la humanització dels nostres infants i joves i a fornir-los de valors autèntics, de virtuts evangèliques, i a obrir-los també a la dimensió transcendent. Benet XVI ens assenyalava, a la Sagrada Família, que una gran tasca a fer era «mostrar a tothom que Déu és Déu de pau i no de violència, de llibertat i no de coacció, de concòrdia i no de discòrdia». Aquest és el camí que els nostres mestres i professors de religió proposen als seus alumnes en una època en què, com diu el Papa, «l'home pretén edificar la seva vida d'esquena a Déu, com si ja no tingués res a dir-li». Si té un gran significat que, enmig de les nostres ciutats i pobles seculars, els campanars apuntin

cap al cel i convidin a pensar en Déu i a convocar la seva Església, és igualment significatiu que a l'escola la classe de religió sigui també el «campanar» que, al costat de les altres matèries de coneixement, convida aquells que lliurement ho volen a conèixer millor la cultura cristiana, a entendre la concepció cristiana del món i de la persona, i a descobrir l'evangeli. Catalunya, tal com ens ho deia Benet XVI, «té una història de santedat, de creació artística i poètica, nascudes de la fe». Convido els pares i mares a fer conèixer millor aquesta història, i per això us prego que inscriviu els vostres fills i filles a la classe de religió. Aquests primers dies de febrer són els dies per a inscriure's a les escoles a la classe de religió. No us en descuideu: una bona educació religiosa serà per a ells el millor fonament per a la seva construcció personal.

Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe de Tarragona i Primate

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIA I)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

FEBRER

6. DIUMENGE

V de durant l'any (F), *Blanc*. Lectures: Isaïes 58,7-10 / Salm 111 / 1 Corintis 2,1-5 / Mateu 5,13-16ALTRES CELEBRACIONS: *Sant Misteri de Cervera*. Sants, Pau Miki i comp, prev. i mr.; Pere Baptista, Martí de l'Ascensió i Francesc de Sant Miquel, mr.; Amand, b.

7. DILLUNS

Fèria, *Verd*. Lectures: Gènesi 1,1-19 / Salm 103 / Marc 6,53-56

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ricard, rei; Teodor, mr.; Santes, Juliana, viuda; Coleta, rel.

8. DIMARTS

Fèria, *Verd*. Lectures: Gènesi 1,20-2,4a / Salm 8 / Marc 7,1-13. O bé: *Sant Jeroni Emilià* (ML), *Blanc*; *Santa Josefina Bakhita* (ML), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Santes, Elisenda, vg.

9. DIMECRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Gènesi 2,4b-9.15-

17 / Salm 103 / Marc 7,14-23

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabí, b.; Nicèfor, mr.; Miquel Febres, rel.; Santes, Apol·lònia, vg. i mr.

10. DIJOUS

Santa Escolàstica (MO), *Blanc*. Lectures: Gènesi 2,18-25 / Salm 127 / Marc 7,24-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Silvà, b.; Santes, Sotera, vg. i mr.

11. DIVENDRES

Fèria, *Verd*. Lectures: Gènesi 3,1-8 / Salm 31,1-2.5.6.7 / Marc 7,31-37. O bé:*Mare de Déu de Lourdes* (ML), *Blanc*. ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Desideri, b.; Benet d'Anià, ab.; Santes, Eloïsa, vg.

12. DISSABTE

Fèria, *Verd*. Lectures: Gènesi 3,9-24 / Salm 89 / Marc 8,1-10. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa: *Santa Eulàlia* (S), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gaudenç, b.; Damià, mr.; beat Reginald d'Orleans, prev.; Santes, beata Humbelina, viuda.

Comentari de la Paraula

Joan Minguella Solà
Metge

Sal de la terra i llum del món

El «vosaltres» del començament del text, assenyalava la comunitat dels deixebles a qui Jesús demana que no s'expressin sols amb paraules o ensenyaments de saviesa, perquè la base de la justícia es troba, sobretot, en el testimoniatge.

Jesús posa al costat de les benaurances uns altres trets, representats simbòlicament per la sal i la llum: 1) La sal serveix per donar gust als aliments, i també per conservar-los, i és l'emblema del que conserva la puresa, implicant la corrupció. Cal mantenir aquests caràcters enmig del món, a fi de produir els efectes al seu entorn. Si no s'aparten de la corrupció, corren el risc de tornar-se insípid i no servir per a res.

2) La llum ho manifesta tot, i brilla dins la nit; no canvia els objectes, però els transforma en un esclat de colors i formes, la llum dona vida. A la presentació del símbol de la llum s'hi ajunten dues metàfores: la ciutat dalt de la muntanya i la llàntia per donar llum dins una casa. Cal que la llum es posi de manifest, com una ciutat dalt d'una muntanya, i dins la casa es posi en evidència, i no pas sota una mesura, que representaria els afers d'aquest món, que impedeixen veure la llum.

És important que la llum brilli en la vida habitual, no només en els afers teològics, cal que no ens expressem únicament amb paraules, sinó amb obres; que es vegin les nostres obres si volem que es noti la nostra llum. Però no pas perquè el món ens admiri, no és una invitació a sentir-nos orgullosos; la nostra presència dins la humanitat ha de ser humil i discreta i no pas mostrar una realitat de poder o d'influència, que no s'adiuen amb el missatge de Jesús que ens transmet l'evangeli. Siguem prou fidels perquè la gent pugui atribuir a Déu allò que veuen en nosaltres, i així gloriar-lo.

Lectures bíbliques

Diumenge V de durant l'any

Lectura primera

Is 58,7-10

la seva bondat consta per sempre, pot alçar el front amb dignitat. **R.***Esclatarà en la teva vida una llum com la del matí*

Lectura del llibre d'Isaïes:

Diu el Senyor: «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, acull a casa teva els pobres vagabunds, si algú no té roba, vesteix-lo; no els defugis, que són germans teus. Llavors esclatarà en la teva vida una llum com la del matí, i es tancaran a l'instant les teves ferides; tindràs per avantguarda la teva bondat, i per rereguarda, la glòria del Senyor. Quan invoquis el Senyor, ell et respondrà, quan cridis auxili, ell et dirà: «Aquí em tens.» Si no intentes de fer caure els altres, ni els assenyalas amb el dit pronunciant un malefici, si dones el teu pa als qui passen gana i satisfàs la fam dels indigents, s'omplirà de llum la teva foscor, i el teu capvespre serà clar com el migdia.»

Salm responsorial

111

L'home just, compassiu i benigne, és llum que apunta en la fosca. Sortós l'home que presta de bon grat, que disposa a consciència els seus afers.

R. *L'home just és llum que apunta en la fosca.*

El just no caurà mai, i deixarà un record inesborrable. Viu sense por de les males noves, se sent ferm confiant en el Senyor. **R.**

Té el cor incommovible, res no tem, reparteix el que té, ho dona als pobres,

Lectura segona

1Co 2,1-5

Us vaig anunciar el misteri de Crist clavat a la creu

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, quan vaig venir a vosaltres no us vaig anunciar el misteri de Déu amb el prestigi de l'eloqüència i de la saviesa. Entre vosaltres no vaig voler saber res més que Jesucrist, i encara clavat a la creu. I em vaig presentar davant vostre feble, esporuguit i tremolós. En tot allò que us deia i us predicava no hi entraven paraules que s'imposessin per la seva saviesa, sinó pel poder convincent de l'Esperit, perquè la vostra fe no es fonamentés en la saviesa dels homes, sinó en el poder de Déu.

Al·leluia

Jn 8,12

Jo sóc la llum del món, diu el Senyor; el qui em segueix tindrà la llum de la vida.

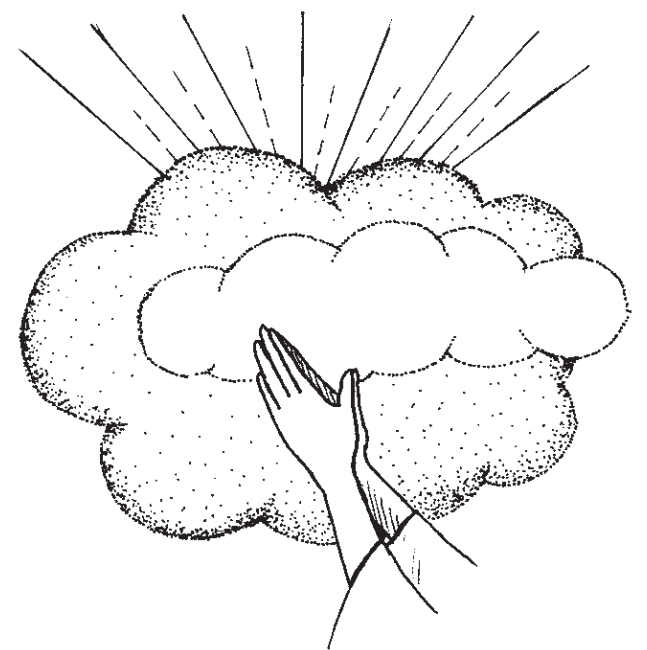
Evangeli

Mt 5,13-16

Vosaltres sou la llum del món

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Vosaltres sou la sal de la terra. Si la sal ha perdut

Glòria Monés

el gust, amb què la tornarien salada? No serà bona per a res. La llençaran al carrer i que la gent la trepitgi.

»Vosaltres sou la llum del món. Un poble dalt d'una muntanya no es pot amagar. Tampoc, quan algú encén un llum, no el posa sota una mesura, sinó en un lloc alt, i fa llum a tots els qui són a casa. Igualment ha de resplendir la vostra llum davant la gent. Llavors, en veure el bé que heu obrat, gloriificaran el vostre Pare del cel.»

L'aliança nupcial (i 2)

Pere Tena

Bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El Ritual del Matrimoni preveu que els nuvis, abans del consentiment, siguin interrogats sobre les disposicions per realitzar una aliança nupcial amb llibertat, fidelitat i obertura a la vida (vegeu article precedent).

L'obertura a la vida

«Esteu disposats a acollir amb amor els fills que rebreu de Déu i a educar-los segons la llei de Crist i de l'Església?» «Pel seu caràcter natural, la institució del matrimoni i l'amor conjugal s'ordenen a la procreació i a l'educació dels fills. Aquests són la seva corona. Els fills són indubtablement el do més preciós del matrimoni i contribueixen moltíssim al bé dels mateixos pares» (Ritual 3).

Sembla obvi que les persones que es casen esperen que arribin els fills com a fruit de la seva mateixa relació conjugal, excepte, evidentment, els casos en els quals els esposos ja no estan en condició d'engendrar-los, per exemple per l'edat avançada dels nuvis. La pregunta va a la intenció dels contraents: la seva aliança, la volen fecunda per part seva?, o exclouen tenir fills? Es juga, en aquesta pregunta, el sentit del matrimoni com a col·laborador a l'obra de Déu, i es fa palesa la condició de fet públic que té la constitució d'una parella.

La parella formada per l'home i la dona que s'uneixen en l'aliança nupcial no interessa només ells dos, ni es forma exclusivament per satisfer el desig de viure junts. Són una realitat en la

societat i, quan són cristians, també en l'Església. Cal que siguin reconeguts com a tals esposos, i la seva aportació a la societat són, en primer lloc, els seus fills. Actualment, sembla que això no sigui tan clar per a moltes parelles. Consideren que no necessiten «papers» per realitzar la seva vida conjugal. Certament, no són «papers» el que necessiten, sinó allò més important que els «papers» testimonien: la consciència que la seva unió té una dimensió institucional que no poden evitar, i que, al contrari de ser un enuig per a ells, és, en canvi, una forma digníssima d'estar reconeguts en la societat.

En tot aquest tema, com en tants d'altres, s'interposa l'esperit individualista dels nostres dies, que defuig les intervencions externes a les pròpies decisions. Però és innegable que d'aquesta manera s'està contradient a les arrels mateixes de les diverses cultures, que han situat sempre el matrimoni en l'esfera pública, i, d'alguna manera, en l'esfera religiosa.

El consentiment i la seva recepció

Acabades les preguntes, els nuvis expressen el consentiment seguint la indicació del sacerdot. Amb les paraules del consentiment es fa la síntesi

del que significa l'aliança nupcial. Les fórmules poden variar, segons el Ritual, però en totes elles s'hi expressa el contingut bàsic de l'aliança, tal com se'ls ha interrogat abans.

«Jo, et prenc a tu, per muller/per marit, i et prometo que et seré fidel en la prosperitat i en l'adversitat, en la salut i en la malaltia i que t'estimaré i t'honoraré tota la vida.» En aquestes paraules hi ha una afirmació bàsica: el matrimoni és un acte de llibertat, pel qual hom pren i es deixa prendre. En altres termes: una donació mútua. El Ritual toledà, en aquest compromís, pregunta explícitament: «Us doneu? Us rebeu?» Amb aquesta donació i recepció, els nuvis es converteixen en marit i muller, en la seva relació mútua. Una donació tan personal exigeix la fidelitat de tota la vida. «Ja no són dos, sinó una sola carn.» L'emoció del moment no ha d'amagar als nuvis el compromís que prenen en el començament d'aquest camí que hauran de fer junts. Les seves paraules finals són «tota la vida», no pas «mentre tot vagi bé», o «fins que me'n cansi»... Quina bellesa la de les parelles que posen en pràctica plenament aquest compromís!

En la celebració del matrimoni, el sacerdot que ha rebut el consentiment, diu als esposos: «Que el Déu d'Abraham, Déu d'Isaac i Déu de Jacob, el Déu que va unir els primers pares en el paradís, confirmi i beneeixi en Crist aquest consentiment, que heu manifestat a la presència de l'Església. El que Déu ha unit, que l'home no ho separi.» Amb aquestes paraules està pregant perquè la nova família sigui el que Déu volgué al principi.

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Dorotea

- ✓ Nascuda al segle III a Cesarea de Capadòcia, a la Turquia actual
- ✓ Verge que va rebutjar l'adoració als déus pagans
- ✓ Per la seva paraula i els seus miracles va aconseguir conversions
- ✓ Va morir màrtir l'any 311

Tot i les poques dades històriques que en tenim, la màrtir Dorotea és una de les santes amb més devoció al llarg de la història de l'Església. Segons la tradició, era natural de Capadòcia, al centre-sud del que avui és Turquia.

Santa Dorotea era una jove que es va consagrar a Déu. Durant la persecució decretada per l'emperador romà Dioclecià la verge va ser arrestada i cominada a oferir un sacrifici als déus. Ella, però, s'hi va negar i va ser torturada. Com que així i tot tampoc no va abandonar la fe en Crist, les autoritats la van intentar convèncer mitjançant la persuasió, concretament a través del diàleg amb dues noies que havien renunciat al cristianisme. Però va ser ella qui va convertir les dues joves. Posteriorment santa Dorotea va fer aparèixer flors i fruits del no-res en ple hivern i els va fer arribar, per mitjà d'un àngel, a un filòsof pagà que s'havia burlat d'ella. El savi es va convertir, però finalment la nostra santa i els seus convertits van ser torturats i executats.

LES CELEBRACIONS VAN CULMINAR EL 16 DE GENER AMB EL JUBILEU

La parròquia de l'Aldea ha celebrat el seu 850è aniversari

Víctor-Manuel Cardona

Era l'any 1160 quan el senyor de l'Aldea, Bernat de Bell-lloc, donava a l'església de Santa Maria de l'Aldea i al seu prevere Joan una casa a l'interior del castell de l'Aldea i unes finques per crear la rectoria i perquè el sacerdot i els seus successors poguessin viure i predicar l'Evangelí. Així, durant tot el 2010, el poble de l'Aldea ha celebrat aquest aniversari amb un gran nombre d'actes religiosos, culturals, lúdics i festius.

Tot va començar la festa de sant Antoni del 2010 quan el rector de la parròquia i l'alcalde de la localitat, després d'haver tingut reunions amb els membres de les dues parròquies i les entitats i associacions del poble, van presentar el 17 de maig del 2010 el programa que configuraria les activitats de les celebracions del 850è aniversari. La primera jornada ja va mostrar el que seria la resta de l'any: massiva participació, il·lusió, aportació d'idees i, sobretot, devoció a la Mare de Déu, treball i esforç per fer unes celebracions ben reeixides.

El programa presentava la celebració vuit centenària dedicant jornades concretes a diferents edats del poble. Així, la primera trobada va ser el 7 de febrer en el jubileu dels batejats amb la presentació dels nens i nenes recentment batejats a la Mare de Déu. Malgrat que el dia era rúfol no va faltar l'alegria de tots els xiquets del poble que primer van participar en una gran gimcana que van preparar els membres de les AMPA dels dos col·legis que té el poble i després en la missa que va portar a omplir l'ermita de la Mare de Déu.

Un concert de música clàssica, organitzat per l'ajuntament, el mes de març va ser un dels actes culturals. A l'abril va tenir lloc el jubileu dels Confirmats, dedicat als adolescents i joves del poble, i també es va fer la presentació dels nens i nenes que el 2010 havien de prendre la Primera Comunió. Després de la missa va tenir lloc una jornada geganter amb colles de dolçainers.

Però els actes centrals de les celebracions van tenir lloc del 14 al 24 de maig. El 14 es va pujar en romeria la imatge de la Mare de Déu de l'Aldea des de l'ermita fins al poble. Més de cent persones la van acompanyar des de l'ermita fins a les portes del poble, on centenars de fidels presidits pel bisbe diocesà i tota la corporació municipal la van rebre i resant el Rosari, recorrent el primer sector del poble, la van portar fins a la parròquia de Sant Ramon i va començar així el primer dia de la novena.

Cada dia de la novena es recorria un sector amb la imatge de la patrona,

L'ermita i el seu entorn.

«Amb motiu de la coronació canònica vindrà a cantar l'Escolania de Montserrat»

resant el Rosari. Els devots, nombrosíssims, guarnien els carrers, les cases, feien altars, ficaven llums, tapissos... i acompanyaven la seva mare i patrona. Els ravals, masos i tot el terme va poder acollir amb fervor la santa imatge. Cada dia de la novena un predicador comentava un fragment de la Paraula de Déu.

Una exposició d'orfebreria, pintura i documental va estar oberta tots els dies de la novena per donar a conèixer què se celebrava i per què. La gran eclosió celebrativa, però, van ser els dies de les Festes de l'Ermita. Dissabte 22 de maig es traslladava la imatge de Santa Maria de l'Aldea des de la parròquia de Sant Josep a l'ermita. En arribar-hi es va resar el darrer dia de la novena, es van beneir els xiquets recent nascuts i es va

Imatge de la Mare de Déu de l'Aldea.

passar pel *manto* de la Mare de Déu a tots els participants que havien d'estar drets amb les portes del temple obertes perquè no s'hi cabia.

Una conferència del Dr. Joan Fuguet sobre els templers—la torre de l'ermita és templera—, la presentació i venda del llibre *Miscel·lània en el 850è aniversari de la parròquia de l'Aldea* i el castell de focs artificials van ser els darrers actes del dia.

Diumenge, dia de la Pentecosta, es va celebrar la festa de la Mare de Déu i la jornada central del 850è aniversari. La missa va ser presidida pel bisbe diocesà, Mons. Xavier Salinas, amb la presència d'autoritats provincials, comarcals i municipals i un nombre extraordinari de fidels del poble i de tota la comarca. Després de la processó, la mascletada i el dinar van tenir lloc els tradicionals bous a la plaça del santuari.

El segon dia de la festa va estar dedicat als arrossaires del Delta de l'Ebre dels quals la Mare de Déu de l'Aldea és patrona. La missa va ser presidida pel bisbe de Vic, Mons. Romà Casanova, i concelebrada per més de vint sacerdots. Després va tenir lloc la paella popular i els bous tradicionals.

El mes de juny, el 13, va tenir lloc el jubileu dels jubilats que també van participar-hi en gran nombre. La jornada va acabar amb un concert d'havaneres i un dinar de germanor.

I, després del descans estiuenç, es

Inici de les celebracions d'aniversari.

DE LES FAMÍLIES

na versari

van reprendre les celebracions amb una obra de teatre de Shakespeare en l'incomparable marc de la plaça de bous que hi ha a l'interior de l'ermitori. Pocs dies després, del 8 al 12 d'octubre tenia lloc el pelegrinatge jubilar a Roma en la qual un grup d'aldeans i aldeanes van acudir a les tombes dels apòstols Pere i Pau. La solemnitat de Tots Sants va ser el marc per recordar tots els difunts de la parròquia i del poble. Es va acudir al cementiri, es va fer un homenatge als difunts i després, al santuari de la Mare de Déu, es va fer una missa.

El final del jubileu del 850è aniversari de la parròquia de l'Aldea va tenir lloc el 16 de gener del 2011 amb el jubileu de les famílies. Invitades especialment les que celebraven els 50, 25 i els primers 5 anys de casats. Va ser una festa entranyable i bonica. El dia era núvol però hi havia tanta gent que les portes del temple van haver de restar obertes tota la celebració eucarística que va presidir el cardenal Ricard Maria Carles. Els cants de la missa van estar interpretats per l'Escolania de la Mare de Déu dels Desemparats de València, que va ajudar els fidels, amb la seva unció i bellesa, a endinsar-se en el misteri pasqual que se celebrava. Després de la processó la mateixa Escolania va fer un concert que va acabar cantant l'Himne a la Mare de Déu de l'Aldea, fent les delícies i emocions de tots els fidels aplegats.

Aquest final suposa un doble inici. Un el de la Coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu de l'Aldea, amb motiu de la qual vindran a cantar els Infanticos del Pilar de Saragossa i l'Escolania de Montserrat. L'altre, el compromís espontani dels fidels de cada cinc anys repetir aquests actes de pietat i homenatge a la que és «de la nit, la celistia».

La torre de l'ermita és templera.

Processó el dia de la festa.

L'ermita de l'Aldea, bressol del Baix Ebre i porta del Delta

El 1146 arribava a l'almúnia àrab que tenia per nom Aldaia —lloc petit— el comte Berenguer IV amb el propòsit de reconquerir Tortosa i tot el seu terme general, cosa que es va verificar el 31 de desembre del 1148. L'Aldea, un petit nucli amb castell i torre de defensa, té els seus orígens en els romans. Prova d'això és la pedra mil·liari, desapareguda el 1984, però ben documentada i descrita pels arqueòlegs i que, amb les restes d'estructures i parets, sitges i ceràmica, mostren clarament l'assentament romà en aquesta contrada. Però, a què es deu l'interès de romans, àrabs i cristians per aquest petit lloc? Doncs al seu emplaçament estratègic. Molt a prop hi passava el riu que anava a desembocar a la mar, i era el primer lloc on es podia arribar amb vaixell i edificar sòlidament un assentament humà. Així, el primer que va fer Berenguer IV per recuperar aquest territori va ser guanyar l'entrada del riu, assegurar-la i reedificar-hi un castell i torres per guardar aquest pas natural. D'aquesta manera naixia el Baix Ebre i quedava oberta la porta del que després s'aniria transformant i cultivant: el Delta de l'Ebre.

En aquest context apareix la tradició que un pastor va trobar una imatge de la Mare de Déu dins el tou d'una olivera. Berenguer IV edifica una església en honor de Santa Maria de l'Aldea i ja tots els senyors de l'Aldea i habitants de la contrada li van retre culte ininterrompudament fins als nostres dies: la corona, els templers, els hospitalers, les famílies nobles, les confraries de mariners i pescadors, les confraries d'agricultors i arrossaires, la confraria de tortosins, i ara, la confraria de l'Aldea. De tots n'hi ha vestigis i signes, no només d'estar sinó també de culte i de pietat.

¿Com oblidar les romeries demanant aigua, les festes tradicionals amb corregudes de bous incloses i la gran devoció dels habitants de l'entorn per aquesta imatge de Maria?

Arribar a l'ermita de l'Aldea és sorpresa i goig per a propis i estranys: la grandesa de l'edifici, la preciosa torre, els diferents colors de l'entorn segons l'època de l'any, les runes del castell, la plaça de bous... en definitiva un entorn insòlit que, vist de dalt la torre, fa les delícies de tot visitant.

Correbow a la plaça del santuari.

Pubilles i pubilletes del poble el dia de la festa.

Barcelona

El simposi dels 30 anys de l'URC

El tema del profetisme va centrar totes les ponències

Eduard Brufau
Barcelona

Dins dels actes de commemoració dels 30 anys de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) aquesta entitat que agrupa els ordes religiosos del Principat va organitzar el 22 de gener un simposi al col·legi La Salle Bonanova de Barcelona. Els aproximadament 300 assistents van poder escoltar les tres ponències en què es va estructurar la jornada, centrada en el lema «Profetisme de la vida religiosa en un cristianisme de diàspora».

Per a tots els presents a la sala d'actes de La Salle Bonanova era evident que aquest aniversari està amarat de les profundes i ràpides transformacions que afecten la vida religiosa, l'Església i el món sencer. En aquests trenta anys de vida de l'URC la transformació en tots els àmbits ha estat aclaparadora i veloç, i adaptar-s'hi és tot un repte. Es tracta a més d'una evolució profunda, sense retorn. Tal com es va dir encertadament en la presentació del simposi, «no ens trobem en una època de canvis, sinó... en un canvi d'època!».

Reptes passats i futurs

La primera ponència, a càrrec del P. Jesús Renau, *s.c.j.*, duia per títol *L'itinerari profètic de la vida religiosa a Catalunya en trenta anys de canvis*. El P. Renau va fer un repàs històric de l'URC. Per a aquest destacat jesuïta el moment actual s'ha d'anar a buscar al Concili Vaticà II, «sense el qual no s'entén res del que hem viscut». Aquell concili de renovació va ser una alenada «d'optimisme, una veritable primavera de l'Església», que va donar molt bons fruits, també en la vida de les comunitats. Entre aquests va destacar la intensificació de la col·laboració entre els diferents ordes, els canvis en la relació amb els superiors, la creació de noves missions i una relació més franca amb els laics.

Al mateix temps, però, també va voler assenyalar els entrebancs innegables que han anat sorgint des de llavors, com ara l'augment de les secularitzacions i especialment la gran baixada de les vocacions. Sobre aquest fet, inèdit en la història, el P. Renau va plantejar fins a quin punt és contradictori o no amb el Concili Vaticà II. En altres paraules: com s'explica que després d'aquesta renovació necessària, d'aquesta posada al dia de l'Església d'acord amb els signes dels temps, s'hagi produït una crisi com aquesta? El jesuïta va atribuir aquest fet a un «canvi cultural i moral que ha arrelat profundament en les noves generacions». De tota manera també va dir que els canvis del concili potser no van crear la renovació espiritual que calia. Amb tot va rebutjar de ple caure en la temptació del pessimisme.

Va assenyalar com una de les fites d'aquests 30 anys la celebració del Congrés de Vida Religiosa a Catalunya entre el 1993 i el 1995. Igualment va

Mercè Mañeru

La junta de l'URC amb la germana Teresa Forcades

assenyalar que les comunitats monàstiques han aportat a l'URC un grau de transcendència valuós que lliga amb les necessitats del nostre temps. Per al P. Renau «avui a la societat hi ha un desvetllament de set d'espiritualitat i de set de justícia».

El discurs religiós avui

Amb el títol *Profetes en un cristianisme de diàspora* la segona ponència va anar a càrrec de la Gna. Teresa Forcades, *o.s.b.*, del monestir de Sant Benet de Montserrat. La reconeguda religiosa benedictina va fer una anàlisi dels diferents models de discurs profètic i religiós a partir d'estructures psicològiques del filòsof i psicoanalista Jacques Lacan (1901-1981). Malgrat la complexitat del tema, la Gna. Forcades va aconseguir captivar l'auditori gràcies al seu llenguatge entenedor i a l'ús didàctic d'esquemes i gràfics.

La religiosa benedictina va indicar que el discurs religiós ha d'ajudar que cada persona visqui al màxim la plenitud de la fe en la mesura de les seves possibilitats. En aquest sentit va voler recordar la paràbola dels talents, tot subratllant que només Déu pot jutjar la vivència d'aquesta plenitud. «Quin seria, doncs, el model de discurs religiós més indicat per assolir aquesta finalitat?» Segons la Gna. Forcades, n'hi hauria un de més autoritari, un altre de contestatari i un tercer d'unitari.

El primer pressuposa que qui pronuncia el discurs té l'autoritat plena, inapel·lable i que aquell qui escolta s'hi sotmet absolutament. Tot i posseir una gran lògica interna, aquesta mena de discurs és massa estricte i no permet el desenvolupament ple de la persona com a ésser religiós; com a reacció sorgiria el segon discurs, en el qual la persona es creu amb autonomia total i rebutja qualsevol autoritat. En aquest cas l'inconvenient és que es tanca al diàleg amb els altres i es rebutja tot allò de bo que pot venir de fora d'un

Els bisbes feliciten l'URC

Els prelatos de les diòcesis catalanes han volgut felicitar l'URC amb motiu dels 30 anys. En una carta els bisbes defineixen la vida religiosa com un preciós do de Déu. També conviden l'URC a respondre «al repte de la nova evangelització» i afirmen que «la presència dels religiosos, humil, desinteressada i testimonial, manifestarà la presència de Déu enmig del món i ajudarà els germans a apropar-se a la persona de Jesús». Els prelatos catalans acaben la carta demanant «la intercessió de la Mare de Déu de Montserrat, que regali a l'Església, a totes i cadascuna de les famílies religioses noves vocacions».

mateix; finalment hi hauria el discurs unitari, que reconeix la pròpia feblesa i la validesa de l'autoritat externa sense ofegar la pròpia identitat personal. Segons la germana Forcades, aquest darrer seria el model més indicat.

La religiosa benedictina va reforçar la seva explicació amb exemples de la vida quotidiana i cites de grans obres místiques, com ara *Las Moradas del castillo interior*, de santa Teresa de Jesús, o l'anònim del segle XIV *El núvol del no saber*. Referint-se a l'època actual va criticar el científisme, el fet que «la ciència no accepti els seus límits i ho pretengui veure tot únicament des del seu mètode».

La renovació

A la sessió de la tarda la germana Margarida Bofarull, de la Societat

del Sagrat Cor, va dissertar sobre *Una relectura profètica i agosarada: el que és nou demana novetat*. El lema al·ludia al títol del llibre publicat pel Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat (CEVRE), adscrit a l'URC. El llibre pretén «reflexionar sobre el futur de la vida religiosa a casa nostra, donant continuïtat a l'experiència viscuda al Congrés de vida religiosa».

La Gna. Bofarull va fer una apel·lació no pas a la novetat per la novetat, sinó a la novetat que dona vida. Així es va referir a l'amor, «que és nou cada dia perquè nosaltres som cada dia cridats de nou, perquè cada dia renovem els nostres compromisos». Aquesta novetat de l'amor cristià és la que ens empeny a ser profetes, a anunciar la paraula de Déu i, quan cal, a denunciar les injustícies.

Pel que fa concretament a la vida religiosa va ressaltar la importància de la vida en comunitat, en la qual el «jo» s'integra continuament en el «nosaltres», i va qualificar les comunitats com una realitat contracultural i alternativa en el món d'avui. Per a la religiosa del Sagrat Cor aquest esperit és un testimoni de senzillesa en un món que sobrevalora el creixement econòmic i material.

Finalment va parlar sobre la missió de la vida religiosa i dels cristians, que és «testimoniar Aquell amb qui ens hem trobat i que ens ha cridat, tot proclamant la Bona Notícia del Regne». En aquest punt va aclarir que no s'ha de confondre la missió amb les tasques concretes dins de la comunitat: «Sovint posem molta afectivitat a les nostres tasques, i jo crec que posem poc el cor en la missió.»

Les ponències del simposi van servir per, malgrat la manca de vocacions, fer visible la fermesa de la vida religiosa a Catalunya i analitzar-ne el passat per encarar el futur. Es va fer evident que tot i els diferents carismes tots els assistents formaven una sola i gran família.

Tarraconense

Els bisbes advoquen per l'ús compartit de les obres en litigi

Reunió n. 197 de la Conferència Episcopal Tarraconense

Redacció

Tiana

Els dies 18, 19 i 20 de gener va tenir lloc la reunió n. 197 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a la casa d'espiritualitat Maria Immaculada, de Tiana. Sobre l'assumpte de les obres d'art en litigi entre les diòcesis de Lleida i Barbastro-Montsó, tots els bisbes de Catalunya, reconeixent la complexitat de la qüestió, que en aquests moments es troba sota la jurisdicció dels tribunals civils, manifesten que és la comunió eclesial entre els deixebles de Crist el bé més gran a preservar i a cultivar i, per tant, demanen que es puguin complir les decisions emanades de la Santa Seu sobre aquests béns eclesiàstics.

És per això que donen suport al que els bisbes de Lleida i de Barbastro-Montsó han signat per al bé de la comunió entre les seves Esglésies germanes, amb estrets lligams més que centenaris. I demanen que la solució acordada que es pugui trobar respecti sempre l'ús compartit d'un patrimoni religiós i cultural nascut per a la lloança de Déu i la catequesi dels fidels, i permeti que sigui posat al servei de tothom.

En començar la reunió, després de la pregària inicial, Mons. Pujol va saludar els bisbes i va donar la benvinguda al nou bisbe de Solsona, Mons. Xavier Novell. Tots els bisbes van agrair novament a Benet XVI la seva visita apostòlica a Barcelona per dedicar la basílica de la Sagrada Família i l'Obra Benèfic-Social del Nen Déu, i especialment el seu missatge encoratjador, la seva crida a posar Déu al centre de les nostres vides i a viure la fe amb joia, testimoniant-la amb la caritat ardent sobretot envers els més necessitats.

Mons. Pujol va agrair també al Sant Pare que hagi decidit la pròxima beatificació del papa Joan Pau II. Els bisbes animen els fidels a participar, si els és possible, en aquesta beatificació, el diumenge 1 de maig, a Roma. Mons. Pujol, en nom dels bisbes, va felicitar el cardenal Lluís Martínez Sistach pel doctorat *honoris causa* que li ha estat conferit a la Pontifícia Universitat Catòlica Mare i Mestra, de Santiago de los Caballeros a la República Dominicana.

Amb motiu del 30è aniversari de la creació de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), els bisbes van donar gràcies a Déu pel do de la vida religiosa a les nostres diòcesis.

Mons. Pardo, bisbe de Girona i delegat de la CET per a la Pastoral de Joventut, va presentar els membres de la Comissió Permanent del Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ): Maresa Jiménez, Mn. Carles Muñoz, Lluís Plana i Mn. Antoni Roman, els quals van presentar als bisbes el programa d'actuacions previstes a les diòcesis

Els bisbes es van reunir a la casa d'espiritualitat de Tiana.

catalanes i a Madrid, amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) amb el Sant Pare Benet XVI, que tindrà lloc a Madrid a mitjans del pròxim mes d'agost.

Jiménez va informar que més de 60.000 joves, procedents de diverses diòcesis d'Europa i d'Amèrica, arribaran a les deu diòcesis catalanes, a Andorra i a Mallorca, a partir de l'11 d'agost, on seran acollits en parròquies, escoles i famílies i participaran en diversos actes i trobades d'intercanvi. Es preveu també un acte conjunt, a Barcelona, el dissabte 13 d'agost.

«Els prelatos demanen que es puguin complir les decisions emanades de la Santa Seu sobre aquests béns eclesiàstics»

Reacció de les institucions de Lleida

Jordi Curcó / Lleida

La reacció de les institucions lleidatanes, davant el comunicat de la Conferència Episcopal Tarraconense, pel que fa al conflicte de les obres d'art del Museu Diocesà de Lleida, no s'ha fet esperar.

El posicionament general ha estat el d'apostar per una solució dialogada i pactada amb Aragó, que pugui fer possible poder compartir aquest patrimoni comú, però respectant la legitimitat i unitat de la col·lecció d'art del Museu Diocesà de Lleida.

En aquest sentit s'ha manifestat l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, que ha demanat una prompta solució dialogada i pactada amb Aragó sobre aquest patrimoni, «des del reconeixement a la tasca del bisbe Josep Messeguer, fundador del Museu Diocesà, i dels drets de Lleida sobre les obres».

També el nou delegat del Govern a Lleida, Ramon Farré, s'ha manifestat recordant la prevalença en aquest assumpte de les lleis civils, assenyalant que «si es respecta la unitat de la col·lecció, es pot arribar a acords». Per la seva part, el president de la Diputació de Lleida, Jaume Gilabert, i membre també del Consorci del Museu, ha dit que la posició d'aquest Consorci no variarà ni un mil·límetre en la defensa de la unitat de la col·lecció.

Més contundent ha estat Núria Oliva, presidenta dels Amics del Museu de Lleida, entitat constituïda per defensar la unitat de les obres d'art en litigi i impulsors de la demanda davant els tribunals pel reconeixement que des del seu punt de vista té Lleida de la propietat de les obres de litigi. La presidenta demana que es respectin en aquest assumpte les lleis catalanes, alhora que recorda que els bisbes catalans van donar suport a Mons. Ciuraneta en la seva lluita per salvaguardar les obres a Lleida. També el Departament de Cultura s'ha manifestat tot respectant les decisions de la Conferència Episcopal Tarraconense, si bé ha assenyalat que la Generalitat defensarà el Dret Civil en aquest assumpte.

A partir del 15 d'agost, tant els joves arribats de fora com els grups organitzats aquí marxaran a Madrid, on es desenvoluparan les activitats de la JMJ, que culminaran amb l'arribada del Papa el dijous 18 d'agost, el Via Crucis pels carrers de Madrid el divendres 19, la vetlla de pregària, a Cuatro Vientos, el dissabte 20 i l'Eucaristia presidida pel Papa el diumenge 21 d'agost, en la qual participaran joves de tot el món.

Els bisbes van repassar amb detall tota la proposta del SIJ, van animar els seus membres a seguir treballant per l'èxit d'aquesta JMJ i van animar tots els joves de les diòcesis catalanes a participar-hi. Per inscriure's i per tenir tota la informació adient, els interessats poden accedir al web del SIJ (www.jovesij.com), o al seu blog (www.marcats.blogspot.com).

També en l'àmbit de la pastoral de joventut, els bisbes van estudiar i aprovar el procés de constitució del Moviment de Centres d'Esplai Cristians Catalans (MCECC), que ajudarà a coordinar, en l'àmbit de les diòcesis catalanes, tot el treball pastoral que es fa en els centres d'esplai i a les colònies d'estiu per a l'educació en el lleure d'infants, adolescents i joves.

A proposta de Mons. Piris, bisbe de Lleida i president de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social de la Conferència Episcopal Espanyola, els bisbes de la CET, els dies 18 i 19 de gener, van participar en un curs de comunicació que els ha estat ofert per la Fundació Carmen de Noriega i en què han estat ponents els professors José Luis Restán, Borja Ezcurra i Gustavo Entrala.

Els objectius del curs va ser estudiar la imatge que es transmet de l'Església en els mitjans de comunicació, aprofundir en el coneixement de les principals pautes a seguir en la comunicació en el mitjà radiofònic i en el televisiu, coneixement de les oportunitats que presenta la xarxa per a la comunicació eclesial, especialment en les xarxes socials, com Facebook, Twitter i Tuenti, i analitzar les propostes i solucions per millorar la gestió informativa de les crisis.

Així mateix, Mons. Vives va presentar als bisbes el balanç econòmic de l'any 2010 i el pressupost de l'any 2011 del Fons Comú Interdiocesà. Els bisbes els van estudiar i els van aprovar.

Mons. Vives va distribuir als bisbes el llibre *Da Raimondo Lullo a Nicola Eimeric. Storia di una falsificazione testuale e dottrinale*, editat a Roma el 2010, a cura de Sara Muzzi, per la Pontifícia Universitat Antonianum, on es demostren les falsedats de l'inquisidor Nicolau Eimeric sobre les obres lul·lianes; això facilitarà que es remouin els obstacles per al procés de canonització de Ramon Lull. Els bisbes s'alegren d'aquesta important aportació, en la qual ha tingut una gran contribució l'erudit Dr. Josep Pernau, professor emèrit de la Facultat de Teologia de Catalunya.

Finalment, Mons. Vives va convidar els bisbes a participar en la celebració de la beatificació de la venerable Mare Anna Maria Janer i Anglarill, fundadora de l'Institut de la Sagrada Família d'Urgell, la qual tindrà lloc la pròxima tardor a la Seu d'Urgell.

Tarragona

La celebració de Sant Francesc de Sales deixa un «iadi» jueu per al Museu Bíblic

L'arquebisbe Jaume Pujol ha estat convidat a visitar Turquia entre els dies 8 i 14 de febrer

Joan Boronat
Tarragona

La festivitat de Sant Francesc de Sales es va viure intensament a Tarragona, amb la missa celebrada a la capella del palau arquebisbal i la recepció convocada pel Departament de Mitjans de Comunicació Social (MCS) de l'arquebisbat. Així, el dilluns dia 24, a la diada del patró dels informadors i escriptors l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol Balcells, metropolità i primat va oficiar una eucaristia concelebrada amb el vicari general, Mn. Joaquim Fortuny, i mossèn Josep Pasqual. El prelat tarragoní va dirigir el panegíric del sant en què glossà les virtuts de sant Francesc de Sales i esperonà els professionals de la informació a «donar esperança, a través d'una informació veraç i positiva», en els moments complicats en què es troba immersa la societat.

Posteriorment, l'arquebisbe Jaume va departir amablement amb la nombrosa representació dels mitjans de comunicació locals, moment en què es va

Joan Boronat

L'arquebisbe mostra la donació feta pel periodista Arturo San Agustín.

presentar la donació feta pel periodista Arturo San Agustín i que ja forma part del fons del Museu Bíblic Tarragonense. Es tracta d'un *iadi* jueu, del segle XIX,

de la col·lecció privada del donant. El punter de plata pertany a una sinagoga de Jerusalem, i fa uns 20 centímetres. Tal com va explicar Andreu Muñoz, director del Museu Bíblic, la utilitat d'aquest punter «és la de girar el full i facilitar la lectura de la Torà, (els cinc primers llibres de l'Antic Testament), que es guarda en una arca, i que no es pot tocar amb la mà, en senyal de respecte a la paraula de Déu».

Curiós i emotiu resultà també el moment en què es va presentar i va fer entrega a l'arquebisbe Jaume Pujol de l'aparell de ràdio que havia estat propietat del cardenal Vidal i Barraquer, el receptor a través del qual el purpurat va fer el seguiment de la República i de la guerra civil espanyola. La ràdio és original del 1929 i de la marca Columbia dels Estats Units; «s'ha restaurat en un 90%, pel que fa a l'ebenisteria i

els components electrònics», segons va explicar Fernando Serret, el responsable de la recuperació de l'aparell. Ara s'està a la recerca, entre els col·leccionistes, d'algunes peces que falten per a la total restauració del receptor, que ja es va posar en funcionament i va poder ser escoltat per tots els presents.

En el decurs de la recepció de la diada de Sant Francesc de Sales, es va anunciar que l'arquebisbe Jaume Pujol ha estat convidat oficialment a visitar Turquia entre els dies 8 i 14 d'aquest mes de febrer. La invitació li ha estat feta per part de l'ambaixador turc a Espanya, Ender Aarat, i s'emmarca dins d'un programa dirigit a estrènyer relacions entre tots dos països. Durant la seva estada a Turquia, l'arquebisbe de Tarragona s'entrevistarà amb diverses autoritats i coneixerà, de primera mà, alguns dels escenaris que vinculen el país euroasiàtic amb la capital tarragonina. Per aquest motiu, l'arquebisbe Jaume lliurarà a la comunitat cristiana de Turquia les actes del martiri de Sant Fructuós que han estat traduïdes a l'àrab.

En aquest sentit, el cap de MCS, Dídac Bertan, va incidir en els vincles que uneixen Turquia, encreuament entre les cultures i civilitzacions orientals i occidentals, amb Tarragona; «de Tars era sant Pau, que evangelitzà Tarraco, i santa Tecla, la copatrona de la ciutat, era d'Iconia», a més de recordar que dos arquebisbes de Tarragona, Pere de Clasquerí i Ferran de Lloaces, van ser patriarques d'Antioquia.

Precisament l'ambaixador de Turquia a Espanya, Ender Aarat, va ser a Tarragona el mateix dia de Sant Francesc de Sales, el qual va pronunciar una conferència al CaixaForum sota el títol *Europa i Turquia: llibertat d'expressió, llibertat de creences*.

Tarragona honora la memòria de sant Fructuós

J. B. / Tarragona

L'amfiteatre romà de Tarragona va ser, un any més, l'escenari de pregària, el 21 de gener, solemnitat dels sants màrtirs Fructuós, bisbe, Auguri i Eulogi, diaques.

A les deu del matí un centenar de persones van baixar fins a l'arena de l'amfiteatre. Presidí la pregària l'arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, Mons. Jaume Pujol, que s'inicià amb l'evocació i memòria del Pontifical de Flames, just al lloc on els màrtirs tarragonins van donar el seu més gran testimoni d'amor a Crist. Amb Fructuós, Auguri i Eulogi, «recordem tots els màrtirs de l'Església de Tarragona, les Esglésies germanes de Catalunya i de l'Església universal, i els demanem que intercedeixin per l'Església estesa d'Orient a Occident», va dir l'arquebisbe Jaume en la salutació introductòria.

Després d'un càntic es proclamà l'evangeli de Sant Joan: «Els qui estimen la pròpia vida la perden, i els qui no l'estimen en aquest món la guarden per a la vida eterna.» Seguí la lectura de les actes martirials i una breu reflexió de Mons. Jaume Pujol en la qual assenyalà els màrtirs com «els nostres interlocutors i exemple de vida», de fidelitat enmig de les dificultats «fins al límit». També va posar com a exemple la fraternitat entre la comunitat cristiana en temps de Fructuós, tot exhortant els presents «a ajudar-nos i estimar-nos com ho van fer aquells primers cristians». Així mateix va demanar la pregària de tots «perquè no ens manquin pastors», en el sentit que floreixin les vocacions. El cant dels goigs de Sant Fructuós va precedir la benedicció pontifical i el comiat. Al capvespre, a la catedral, l'arquebisbe va oficiar la missa pontifical pròpia de la solemnitat.

MAGNIFICAT TV és una nova televisió catòlica per internet. Ofereix la missa diària, notícies i un extens banc de programes que es va actualitzant diàriament.

Es fa íntegrament des de Barcelona, i compta també amb un bon grup de voluntariat col·laborador d'altres ciutats d'arreu.

A MAGNIFICAT TV, es poden seguir en directe els principals actes religiosos des del Vaticà, així com els viatges del Sant Pare.

Els seus inicis es remunten al març passat i actualment les seves entrades arriben a nombrosos internautes de més de 50 països.

www.magnificat.tv

Girona

«A la Jonquera s'accepten com a normals els guanys il·líicits generats per la prostitució»

Mn. Eduard Vivas fa balanç dels seus cinquanta anys de rector de la parròquia «de la frontera» i trenta-cinc al Pertús

Víctor Gay

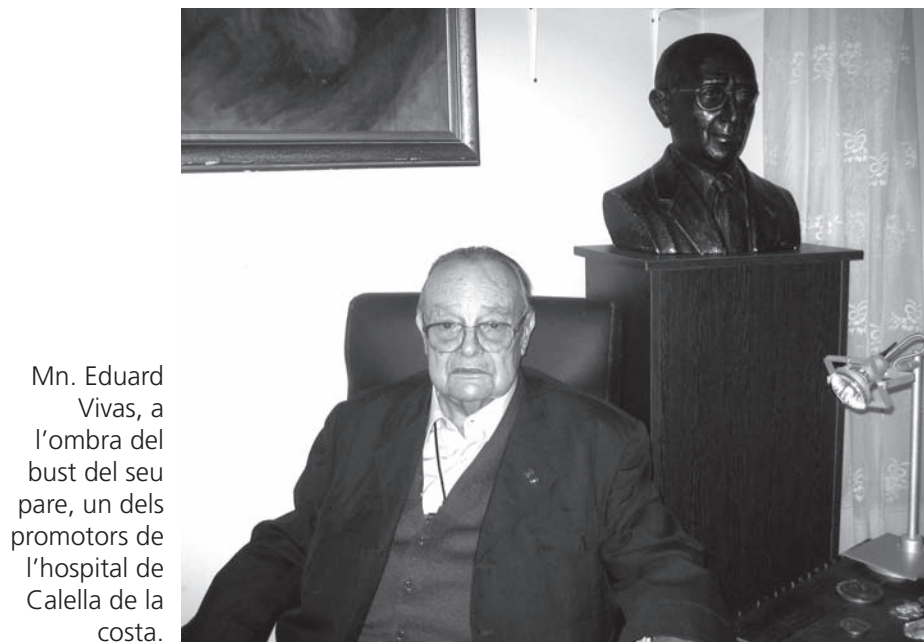
A l'accés principal de l'hospital de Calella de la costa se situa el bust del Dr. Vivas, un dels promotors d'aquest centre assistencial. Una còpia d'aquesta peça ocupa un lloc preferent a la cambra de Mn. Eduard Vivas i Llorens a la residència Sacerdotal Monestir de Banyoles, que ocupa des de fa unes setmanes i després de més de mig segle de servei pastoral a la parròquia de Santa Maria de la Jonquera (un dels darrers rectors en actiu nomenats pel bisbe Josep Cartaña) i trenta-cinc servint a la de Sant Lluís del Pertús, és a dir, dues parròquies «de frontera».

Mig segle a la frontera dona per a molt...

Dóna per haver batejat un besnét d'una parella que jo ja havia casat. La parròquia de la Jonquera no es pot homologar a cap altra de la diòcesi. Primer pel que fa als feligresos. Quan hi portava deu anys de ministeri vam fer un cens i, del miler i mig d'habitants, una quarta part eren jonquerencs «de tota la vida», una altra eren catalans, la majoria eren gironins i la resta procedien d'arreu de l'Estat, exactament de totes les províncies, un fet únic.

Això abans de la crisi de la duana i del fenomen comercial...

De les 18 agències es va passar a les cinc actuals. L'alcalde Pere Brugat va engegar una política de facilitats a les implantacions comercials que ha portat la Jonquera a esdevenir un centre de referència i més ho serà quan entri en servei el complex tipus la Roca Village. El cens actual és de 3.300 àni-

Mn. Eduard Vivas, a l'ombra del bust del seu pare, un dels promotors de l'hospital de Calella de la costa.

mes de 34 nacionalitats diferents.

Aquest «comerç» inclou la prostitució, un tema sobre el qual ha estat bel·ligerant.

Ha proliferat el problema d'una forma exorbitant. La corrupció moral que genera és gravíssima. He denunciat la situació a tots els mitjans de comunicació, he participat en el programa *Banda ampla* de TV3 i a les televisions franceses. Al país veí no entenen aquesta permissivitat nostra i per a mi el pitjor és que a la Jonquera s'accepten com a normals els guanys il·líicits que genera la prostitució. L'exemple entre els infants és terrible. Les primeres víctimes són les noies, la majoria vénen enganyades a base de falses ofertes de treballs normals, i tan bon punt arriben són privades dels documents

«Un bon dia es presenta un prevere italià per oficiar la missa (...) Era el patriarca Albino Luciani, que en pocs mesos seria escollit papa Joan Pau I»

d'identitat i viuen en condicions que voregen l'esclavatge i amb les seves vides malmeses, tant des del punt de vista moral com físic.

Rector a banda i banda de la frontera. Com va anar això?

En restar sense rector resident a la parròquia del Pertús, em van demanar de donar-hi un cop de mà. Després d'obtenir el permís del bisbe de Girona, el que havia de ser una situació puntual s'ha allargat trenta-cinc anys. En el meu comiat, l'ajuntament francès em va lliurar el rellotge que porto com a mostra d'agraïment. He servit de la millor manera que he sabut.

Servei en francès o en català?

Habitualment en francès. Recordo que en la primera celebració que hi vaig oficiar, una primera comunió, m'havia escrit l'homilia, però ràpidament em vaig animar i ho vaig fer directament en francès. Veritablement un rector «de frontera».

Quin record més singular guarda d'aquest més de mig segle a la frontera?

Un bon dia es presenta un prevere italià, ensotanat, per oficiar la missa. Ho vaig disposar tot i, en finalitzar la celebració, tot dialogant m'informa que exerceix el seu ministeri a Venècia i em convida a casa seva. Li demano l'adreça i em diu que és una parròquia del centre i que tothom el coneix. M'adono que porta anell episcopal. Era el patriarca Albino Luciani, que en pocs mesos seria escollit papa Joan Pau I. Viatjava tot sol i del tot discret. La meva felicitació i un petit obsequi arribarien al Vaticà quan ja era al cel...

Vivències de frontera....

Barcelona

Trobada fraterna de les comunitats caputxines

Fra Josep Manuel Vallejo
Barcelona

La trobada fraterna de les comunitats caputxines s'inicià amb una pregària amb rerefons d'Epifania: *Venite exultemus Domine, venite adoremus...* De seguida la presentació de la Jornada, que duia per tema *Les dificultats de comunicació del cristianisme en la nostra societat actual*.

Començà les reflexions del matí l'Antoni Puigvert, escriptor i articulista de *La Vanguardia*, amb una ponència molt rica i suggeridora en què va fer una anàlisi de la societat que tenim, ressaltant que el canvis de civilització són tan grans que «mai més no ens tornarem a trobar a casa» (Z. Baugman). Parlà del fracàs de les Humanitats i de la Cultura que no ens salven de la barbàrie, de l'irracionalisme, i de l'imperi de l'emoció com a caracterís-

tiques d'aquesta societat «líquida», sense forma, canviant, desconnectada del passat i del futur... Destacà que la superació de la societat patriarcal i autoritària ha derivat en idolatria de la infància, adulta precoç de l'adolescència i eterna adolescència dels adults. Confusió entre realitat i ficció, fetitxisme de la màquina (ordinadors), adoració de l'excés, trivialitat de tot..., constitueixen les notes del nostre món. En darrer terme, la ciència com a última fe i els perills de la reinvençió de l'ésser humà a partir de la genètica manipulada...

Peio Sánchez, capellà de Barcelona i director del Departament de Cinema del Bisbat, va explicar l'experiència de la Setmana de Cinema Espiritual de Barcelona, que ja porta la setena edició i enguany ha aplegat 7.000 espectadors amb uns films de primera qualitat. Va insistir a remarcar el gran potencial que

tenim a l'Església per difondre aquests films de valors cristians i va descriure l'experiència positiva que fan amb els col·legis.

Toni Matas, director de Barcelona Multimèdia, va donar a conèixer l'edició de la Bíblia en còmic i en suport digital, dibuixada per Picanyol i redactada amb estricta fidelitat al text bíblic segons la versió de la BCI. També mostrà el DVD de Francesc i Clara d'Assís i el projecte de realització de la vida d'Ignasi de Loiola.

La cripta de Pompeia apareixia bellament ambientada amb colors blaus i llums submarines. Se'ns volia recordar que vivim submergits en el Crist des del Baptisme. Una icona de la capella Mater Redemptoris de Marco Rupnic amb el Naixement de Jesús, el Baptisme i el Descens als Inferns, presidia la celebració. En Pau Tarruell i la Carmina, del grup Bufanúvols, portaven el cant, i fra

Jacint Duran, provincial dels caputxins, presidia. Al final la coral Stella de Sarrià oferí un breu recital de nades.

A la tarda, Enrique Richard, voluntari de la Fundació Arrels, va compartir la seva commovedora experiència d'acompanyament de persones que viuen al carrer. Ja havia contactat altres emotives històries en un article a la revista *Catalunya Franciscana* 233, i ara descobria nous aspectes d'aquestes vides trencades, amb una infinita tendresa i delicadesa.

El punt final de la trobada el varen posar Montse Matheu i Daniela Turull que, juntament amb el conjunt instrumental de Collsuspina (Estrella, Daniel, Víctor i Sara Vallejo), interpretaren fragments del *Magníficat* de Bach i un divertit *pupurri* de nades. Tot plegat una jornada rica, variada i profunda, per viure l'alegria de la fe i, de nou, estrènyer llaços de comunió i fraternitat.

Programació 2011

Club⁺amics

Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

Pelegrinatges

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478

Pelegrinatges a Terra Santa

Del 8 al 17 de març
(especial per a gent gran)

Del 22 al 29 d'agost

Del 4 a l'11 de desembre

RUTA DE LA MAGNA CATALONIA

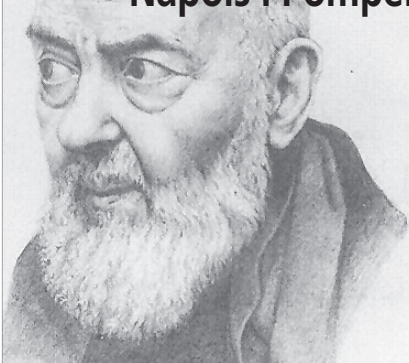
Sicília i Malta

14 al 23 de març

RUTA DEL PARE PIUS

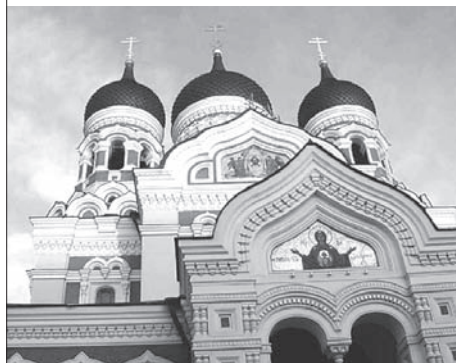
Roma i audiència Papal,
Sant Giovanni Rotondo,
Nàpols i Pompeia

13 al 21 de juny

SANTUARIS DEL BÀLTIC

Estònia, Letònia
i Lituània

4 a l'11 de juliol

RUTA DE LA SEDA

Samarkanda i
els tresors d'Uzbekistan

18 al 26 d'octubre

Petits Pelegrinatges

Organització tècnica **relitur** viatges GC 1045 D

Fàtima en avió

2 al 8 de maig

Lourdes

**13 al 15
de maig**

**14 al 16
d'octubre**

Ruta de Sant Ignasi

**12 al 18 de
setembre**

Places limitades

Club+amics
Comtes de Bell-lloc 67-69
08014 Barcelona

Tel: 93 409 27 00
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

Sant Feliu de Llobregat

«La interioritat suposa un contrapunt a un estil de vida massa consumista»

Jaume Bernadet, coordinador del projecte «Ni amunt, ni avall: cap endins. Itinerari per educar la interioritat a l'ESO»

Samuel Gutiérrez

Un agosarat projecte educatiu sobre la interioritat ha estat el guanyador de la quarta edició del Premi Edu21 de suport a la recerca i la reflexió educativa impulsada des del Centre d'Estudis Jordi Pujol. El treball guardonat es titula *Ni amunt, ni avall: cap endins. Itinerari per educar la interioritat a l'ESO* i és obra d'un grup de professors del col·legi dels Salesians de Sant Vicenç dels Horts coordinats per Jaume Bernadet.

Com va sorgir la idea d'elaborar aquest «Itinerari per educar la interioritat»?

La idea sorgeix l'any 2007 quan els Salesians, com a institució, apunten dues línies d'acció pastoral preferents a treballar amb els joves de cara al futur: el treball dels valors de la justícia i de la solidaritat, i el treball de la recerca de sentit. En forma d'eslògan es deia: «educar cap enfora» (justícia i solidaritat) i «educar cap endins» (recerca de sentit). Centrant-nos en la segona línia, ens va semblar que educar la interioritat seria una manera d'ajudar l'alumne a buscar el sentit de la seva vida. Entenem per interioritat la capacitat que d'endinsar-nos i descobrir el nostre món interior fins al plantejament de les preguntes sobre el significat i el sentit de la seva vida. De seguida ens vam adonar que no hi havia gaires referents sobre com educar la interioritat en l'àmbit escolar i que valia la pena treballar-hi. La nostra pretensió és que els alumnes facin un procés de recerca interior durant els quatre cursos d'ESO. El format itinerari vol dir que està construït a partir d'una programació vertical, segons l'edat, i una altra d'horitzontal, de forma interdisciplinària, entre les diferents àrees i amb la participació de molts professors.

El títol és prou significatiu: «Ni amunt ni avall: cap endins». És aquest camí cap a l'interior un dels reptes més urgents de la nostra societat actual, especialment entre els joves?

És evident que la nostra societat ens posa ràpidament i a l'abast qualsevol tipus d'experiència, coneixement o objecte que ens calgui. Això, realment, és un indicador de progrés i millora. Però gaudir d'aquest avantatge pot suposar pagar també un preu. Aquest preu consisteix en el fet que ens experimentem atrapats en la immediatesa de la pulsio-satisfacció amb el risc de viure en la superficialitat de les relacions, dels plaers, de les informacions o de les experiències estètiques... fins arribar a un moment d'empatx i sobresaturació. Viure sota la pressió d'un ritme massa accelerat i frenètic per part del desig treu qualitat de vida a allò que desitgem, inhibeix la capacitat de contenció i, com a conseqüència, crea massa ansietat i priva d'altres capacitats, com ara la solidària. Davant d'això proposem la interioritat com a necessitat que tenen els alumnes de reconversió del desig. La interioritat

suposa un contrapunt a un estil de vida massa consumista. La interioritat es presenta com una alternativa a aquest bombardeig, com un alleujament, com un *kit kat*, com un moment de respir entre tant de soroll, com un moment de desintoxicació entre tanta saturació. La interioritat no s'oposa a exterioritat; sinó a superficialitat i a dispersió. La interioritat necessita de la seva altra cara, l'exterioritat. Si la interioritat ens duqués al replegament, a l'individualisme, a l'atròfia, al bloqueig de les capacitats relacionals i al desinterès per la trans-

dins del propi procés personalitzador i socialitzador, respon al contingut de la integració emocional que volem plantejar als nostres alumnes.

Finalment, entenem per transcendència aquells darrers referents que poden donar sentit a la vida. I aquest era l'objectiu final de la recerca interior. L'obertura a la transcendència, doncs, ens situa en el llindar entre la vida quotidiana i aquests últims referents; però alhora també en són frontissa perquè els connecta. Obrir a la transcendència és pretendre que, d'una experiència

formació de l'entorn no podríem parlar d'una autèntica interioritat.

Hi ha cap recepta màgica per educar aquesta vessant espiritual?

Evidentment no hi ha receptes màgiques, però sí que hi ha uns continguts d'interioritat que si es treballen coordinadament i sistemàticament donen els seus fruits. Crec que la nostra originalitat ha estat escollir, sense inventar-nos res, tres continguts d'interioritat i incardinar-los, de forma natural, en la programació de les matèries. Aquests tres continguts són: el silenci corporal, la integració emocional i l'obertura a la transcendència.

Podria fer-nos cinc cèntims de cadascun d'aquests continguts?

El primer és el silenci corporal. El cos és la porta més exterior que cal obrir per anar cap endins. I per anar cap endins cal aconseguir silenciar el cos. Per a nosaltres fer que els alumnes facin silenci corporal vol dir que siguin capaços d'induir en el cos un estat, físic i mental, que els permeti escoltar-lo i sentir-lo, abstraient-los de tants sorolls exteriors que destorben.

Pel que fa al segon contingut, la integració emocional, la ment humana és una altra gran porta cap a la interioritat. La presa de consciència del propi jo, en les seves vessants afectives, psicològiques i relacionals, i la corresponent assumpció de totes elles de forma realista, positiva i harmònica

puntual, l'alumne pugui anar més enllà i perfilar una manera de veure la vida.

Quina valoració feu de la implantació concreta de l'itinerari?

En primer lloc, la implantació de l'itinerari d'interioritat ha suposat incorporar una nova i valuosa font d'informació més sobre la persona dels alumnes. En aquest sentit, valorem la interioritat com a estratègia de millor coneixement de l'alumne. En segon lloc, els alumnes han tingut ocasió de valorar explícitament aquest tipus d'activitats. Les valoracions són positives i posen de manifest una especial motivació dels alumnes a l'hora de realitzar-les. En tercer lloc, les activitats d'interioritat han permès una millor relació professor-alumne i alumne-alumne. Les activitats d'interioritat, ben conduïdes, porten a una confiança més gran entre els companys del grup. En aquest sentit, podem dir que la interioritat col·labora a millorar el clima de convivència.

M'agradaria dir també que, des de l'aplicació de l'itinerari, els alumnes que segueixen al centre després de l'ESO, mostren una disponibilitat més gran davant de propostes de voluntariat periòdic amb entitats de l'entorn que fan un servei social. Finalment, aquest itinerari ofereix als alumnes la possibilitat d'aprofundir en interioritat i en el sentit de la vida. La implantació de l'itinerari ens ha permès encertar en la fórmula de convocatòria de grups que es

reuneixen periòdicament, fora d'horari escolar i acompanyats per un adult, amb la finalitat d'aprofundir en la vida, des d'una perspectiva cristiana.

Hi ha avui obstacles seriosos per poder fer amb garanties aquest camí interior? Percebeu entre els joves una certa al·lèrgia al silenci?

Sincerament, crec que hi ha més dificultats en els adults, fins i tot en els educadors, que en els adolescents i joves. Les raons són molt diverses: ignorància sobre interioritat, por de fer experiència d'interioritat, altres continguts educatius poden semblar més prioritaris, això és un camp íntim que pertany a la vida privada i per tant inviolable, falta de formació... En aquest sentit cal dir que la interioritat ha passat a ser també contingut formatiu del claustre de professors i gràcies a això hem aconseguit connectar amb aquesta necessitat profunda humana d'espiritualitat dels nostres educadors.

Per que fa als adolescents i joves crec que estan en un moment vital i els toca viure una època que els fa ser molt receptius a aquest tipus de contingut. Això ho hem de veure com una característica positiva i valuosa de les actuals generacions. Qualsevol educador sap que l'afectivitat és el motor de les seves motivacions. En el nostre itinerari el sentiment i la sensibilitat tenen una cabuda notable. Però també l'entorn social ho afavoreix: el culte al cos, en aquesta ocasió, juga a favor nostre a l'hora de treballar tècniques de silenci corporal i l'exòtica que exerceix en ells les pràctiques de silenci corporal i/o mental, per exemple, també ens afavoreixen. En canvi, trobo que els nostres joves són més al·lèrgics a continguts que no són d'interioritat, com ara, l'elaboració de reflexions sobre temes filosòfics o la presa de consciència crítica davant del fet del consumisme i de les injustícies socials.

L'educació de la interioritat ha de desembocar necessàriament en la confessió de la fe?

Necessàriament no, però hi pot desembocar. O més ben dit, vista l'experiència, sí que hi predisposa millor a desembocar-hi. D'una banda, com ja he dit, la interioritat ens ha ajudat a encertar amb la fórmula de convocatòria de grups de fe. I quan dic encertar em refereixo quantitativament. És a dir, els alumnes que s'interessen per temes de fe i demanen orientació a l'escola ho fan precisament perquè la interioritat els ha desvetllat alguna cosa. De l'altra, l'objectiu de la recerca interior era la recerca de sentit. I aquesta es treballava, sobretot, des del contingut de l'obertura a la transcendència. Per tant, estem parlant d'anar posant l'alumne davant de referents que donin sentit a la seva vida. Val a dir que la consideració de Déu com a referent vital és un posicionament existencial massa elevat per a aquestes edats. Per això se'ns desperta la necessitat de dissenyar un itinerari d'interioritat per a edats posteriors a l'ESO.

Finalment cal dir que el treball d'interioritat també remou les consciències dels educadors. Tot i la crisi generalitzada dels models religiosos tradicionals, és força freqüent veure un anhel de silenci i espiritualitat en les actuals generacions de 40 i 50 anys que, després d'una etapa d'allunyament de l'herència cristiana, o d'haver donat una volta per pràctiques orientals o de *slow live*, tornen als propis orígens per tal de veure si poden rescatar quelcom de profunditat i sentit.

«El silenci i la pregària ens fan més empàtics amb el sofriment humà»

Joan Carrero Saralegui, president de la Fundació S'Olivar, a Estellencs

Cristina Sánchez
Estellencs

Joan Carrero ha dedicat la seva vida a alçar la veu en contra del conflicte dels Grans Llacs, que les potències occidentals s'obstinen a ocultar. Ha estat candidat al premi Nobel de la Pau i ha encapçalat diferents actes de protesta i vagues de fam, com la que va fer davant del Parlament Europeu durant 42 dies.

Algú l'ha classificat com a seguidor de Ghandi. S'hi reconeix?

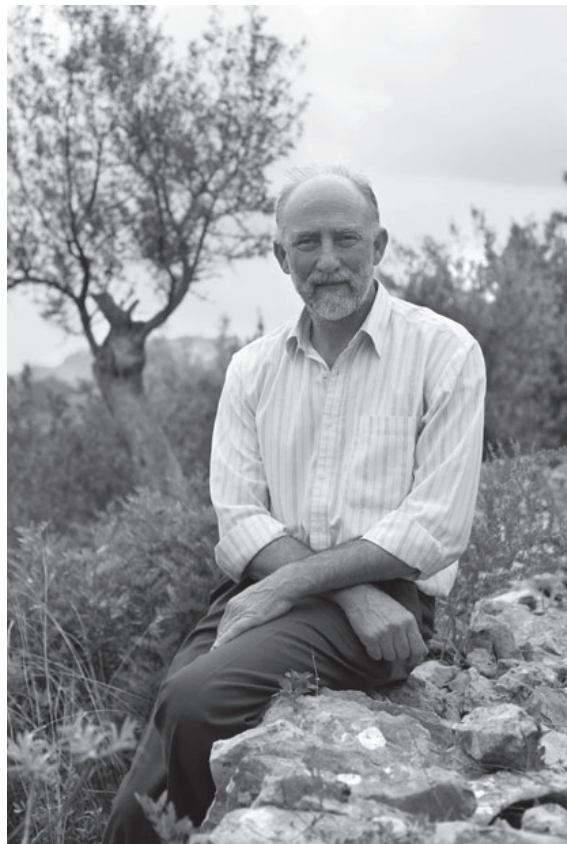
Sí, si més no com a aprenent. Però encara diria més, perquè jo em sento profundament cristià, i el seguiment de l'Evangeli és el que em mou. M'identifico amb les paraules de Martin Luther King en el moment en què recollia el Nobel de la Pau: «Jesucrist m'ha donat la inspiració i Ghandi, el mètode.»

Aquest ha estat, de fet, el lema de S'Olivar, una fundació de la qual és president. Com neix?

Teníem des de feia anys una experiència molt contemplativa, molt d'aïllament i de recés, autoritzada pel bisbe Rafael Álvarez Lara. Va ser el 1992 quan les tragèdies que ens arribaven d'Àfrica ens impressionaven massa, era tot excessiu. Havia viscut al costat de la meua dona amb els indígenes quítxues als Andes, a Sud-amèrica. L'empobriment era dur, però el que se'ns explicava en aquell moment de Somàlia (nens que morien com mosques per la manca d'una simple vacuna) ens va resultar intolerable. Pregant des del més profund, com poques vegades m'havia passat, vaig dir: «Senyor, inspira'ns, què podem fer per aquest continent germà —o mare, millor dit— que mor d'aquesta manera? Poc després, Jaume Cabot Bujosa, canonge de la catedral de Mondoñedo, va decidir fer donació d'uns terrenys destinats a una fundació amb uns objectius que havíem consensuat.

Quins eren aquests objectius?

Tenien a veure amb tres grans preocupacions: el sofriment extrem de la gran massa desheretada que anomenem Tercer Món, el deteriorament mediambiental

«El seguiment de l'Evangeli és el que em mou»

—en un esperit molt franciscà— i la manca de valors i d'espiritualitat.

És curiós com la contemplació pot portar també a l'acció.

Hauria de ser així perquè si toquem fons ens obrim al que Ghandi deia «la suau veu interior». El silenci i la pregària ens tornen més empàtics amb el sofriment humà.

L'any 2000 va ser proposat per al Nobel de la Pau. Per a una persona tímida com vostè no devia ser fàcil.

He après a assumir les crítiques i els elogis. Va suposar un discerniment interior important. Pensava que seria molt útil, els rwandesos ho volien..., però era un protagonisme enorme.

Una religiosa de Sant Felip i mestra zen, Berta Meneses, em va dir: «Joan, tu dius que ets ghandià, però oblidés que Ghandi es va trobar en situacions semblants i es va dir: "El meu ego no és la qüestió. El meu poble i jo som un, si jo creixo ell creix."» Ha estat un instrument, com després ho va ser la querrela criminal o el diàleg interrwandès. El que no vaig mesurar bé en aquell moment és el fet que enaltir algú porta reaccions contràries i, amb tanta crítica i descrèdit, al final no saps si era un instrument útil o no. Per això vam decidir que es continuaria renovant la candidatura cada any, però silenciosament.

Molts recordem la seva vaga de fam de 42 dies davant del Parlament Europeu en protesta per les massacres als Grans Llacs.

A finals del 1996 vam saber com s'executaven exterminant centenars de milers de refugiats hutus rwandesos a l'est del Zaire. Ja no era qüestió de resultats ni d'eficàcia

perquè un no-ningú, un absolut desconegut que es plantés a dejenar davant de la Unió Europea no podia obtenir gran cosa. Era una qüestió de dignitat i fidelitat. Són gestos ineficaços i gratuïts, però als ulls de Déu i, a la llarga, no ho són en absolut.

Quina és la situació a la zona actualment?

L'extermini que va iniciar Paul Kagame l'octubre del 1990 ha superat el genocidi nazi. Segons algunes persones, com el fiscal del Tribunal Penal Internacional, es tracta del conflicte que ha provocat més víctimes després de la Segona Guerra Mundial. Estaríem parlant de vuit o nou milions de rwandesos i congolesos morts per la violència o per la seva conseqüència directa.

Allò que semblava ineficaç, al final no ho va ser tant...

No, perquè vint premis Nobel van signar la carta que vaig adreçar al president Clinton i al Parlament Europeu. A Europa la vaig entregar personalment a Abel Matutes, ministre d'Afers Estrangers, amb unes denúncies que ara són les que l'ONU s'ha decidit a fer després d'encobrir els fets durant 14 anys.

Com viu l'Església a Rwanda?

L'Església a Rwanda i al Congo està donant la vida literalment. Hi ha hagut una veritable carnisseria de gent d'Església. Els escrits de Mons. Munzihirwa són comparables als de Mons. Romero; ell posava noms, que és el que fa un veritable profeta, parlava dels Estats Units com a responsable de tot el que estava passant... Era molt incòmode i se'l va eliminar. L'Església a Rwanda i al Congo és una Església alliberadora i dona molts problemes a aquest projecte, com en va donar la Teologia de l'Alliberament als lobbies de Rockefeller i companyia.

És optimista en el futur?

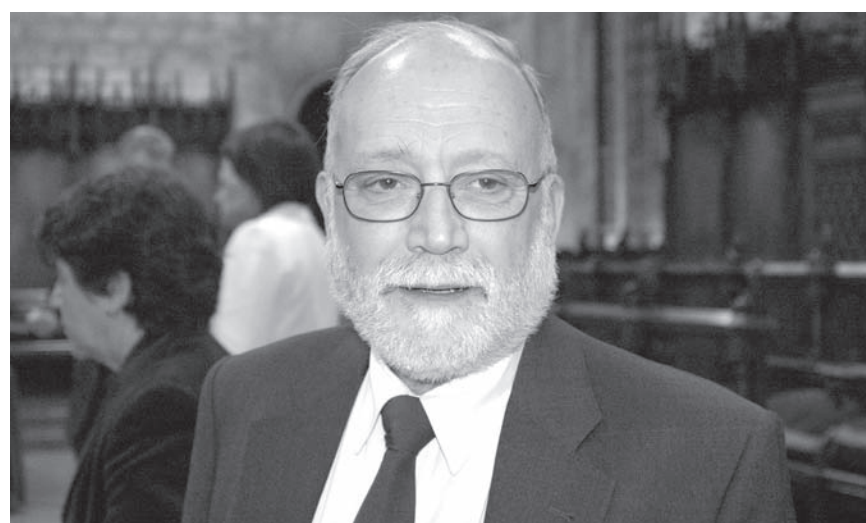
Són processos dolorosos i lents. El que ens ha sustentat sempre és aquesta convicció tan evangèlica de la força de la veritat i de la misericòrdia com els veritables motors de la història. I d'això no ens descavalcaran ja pel que ens queda de vida. Vivim derrota rere derrota, però l'horitzó és de victòria.

Arcadi Oliveres, guardonat amb el Reconeixement Emmanuel Mounier Catalunya 2011

Redacció / Barcelona

L'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya, amb la col·laboració de la Facultat de Filosofia de Catalunya de la Universitat Ramon Llull, atorga cada any el Reconeixement Emmanuel Mounier a aquelles persones o institucions que destaquen per actituds i activitats que expressin les qualitats més apreciades de la persona humana, tant en l'àmbit intel·lectual com pràctic, en l'horitzó del pensament personalista, sota les característiques del compromís amb el creixement de l'ésser humà i amb l'avançament comunitari vers un món més just i habitable.

L'Institut Emmanuel Mounier de

Catalunya i la Facultat de Filosofia de Catalunya han decidit atorgar el Reconeixement Emmanuel Mounier 2011 al Dr. Arcadi Oliveres i Boadella pel seu mestratge en el coneixement com a professor en l'àmbit socioeconòmic i pel seu permanent compromís en defensa del desenvolupament humà, la pau, els drets humans i la plena convivència al capdavant de Justícia i Pau, basats en el profund respecte a la persona humana. El guardó serà lliurat el proper 19 de maig, a les set de la tarda, a la Sala Sant Jordi de la Facultat de Filosofia de Catalunya (c/ Diputació, 231 de Barcelona) en un acte previ a la sessió ordinària de l'Aula Mounier prevista per a aquesta data.

Els exvots del santuari del Miracle de Solsona viatgen fins a Lleida

L'Institut d'Estudis Ilerdencs acull l'exposició «Els Miracles del Miracle»

Jordi Curcó

Lleida / Text i fotos

La Sala Manuel de Montsuar de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI) acull fins al 13 de març l'exposició *Els Miracles del Miracle*, amb una mostra d'exvots d'aquest santuari marià del Solsonès. El 18 de gener al vespre va tenir lloc l'acte inaugural amb la presència del director dels Serveis Territorials de Cultura a Lleida, Ferran Rella, i del director de l'IEI, Albert Turull, acompanyats pel P. Xavier Poch, monjo benedictí del Miracle, i el director del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, Jaume Bernades.

El P. Xavier Poch es va congratular pel fet que els exvots surtin del Solsonès per viatjar fins a Lleida, atès que així es promou una coneixença més gran del santuari del Miracle als lleidatans. El P. Poch ho va justificar amb motiu de la celebració dels 550 anys del santuari.

Tot seguit, va ser el director del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, com a responsable de l'exposició, qui es va ocupar d'explicar què són i què representen els exvots, és a dir, el què i el qui d'aquests singulars elements de la cultura religiosa i popular de casa nostra.

Jaume Bernades va definir, en primer lloc, el que és un exvot. Va afirmar que es tracta d'una ofrena material a una divinitat, en aquest cas a la Mare de Déu del Miracle. Una ofrena que, al cap i a la fi, és conseqüència d'una petició aconseguida per una promesa realitzada. «A causa del vot que es feia, venia després l'exvot», va dir. Els exvots exposats són els anomenats «miracles» o petits retaules de fusta pintats.

Una col·lecció important

Pel que fa a la col·lecció d'exvots del Miracle, Bernades la va qualificar com «una de les col·leccions unitàries d'exvots més important i destacada de Catalunya», i la va comparar a la que hi ha al santuari de Sant Ramon, a la Segarra, amb més de 400 peces.

La col·lecció del Miracle de Solsona està formada actualment per uns 300 exvots, dels més de 2.000 que havia tingut antigament. «Hi trobem l'exvot més antic de Catalunya, del segle XVI, i potser el més modern, del segle XXI, concretament de l'any 2004», va explicar Bernades. Tots dos es poden contemplar en aquesta exposició a Lleida.

El director del Museu Diocesà i Comarcal de Solsona va explicar que en els exvots pintats es poden contemplar tres parts prou diferenciades: una de sobrenatural, on hi ha representada la divinitat, el sant o la Mare de Déu a qui està dedicat; una segona, on s'explica o es representa la causa que l'ha produït i la persona que ha fet el vot i una tercera, que és la llegenda o explicació del fet ocorregut.

Jaume Bernades va manifestar també com a través dels exvots podem llegir o veure-hi moltes coses: el mobiliari de

L'exvot més modern de l'exposició és del 2004.

L'Institut d'Estudis Ilerdencs acull la mostra.

Jaume Bernades, durant l'acte inaugural.

«La col·lecció del Miracle de Solsona està formada actualment per uns 300 exvots»

l'època, la vestimenta, les cases i habitatges, els interiors amb les cuines, les cambres, etc. «En els exvots hi veiem moltes coses que ens expliquen com era la vida quotidiana en una època determinada i també quins eren els conflictes socials i polítics que hi havia. En els exvots surten totes les guerres que hi ha hagut en aquest país», va destacar.

Com a cloenda de la seva intervenció, Bernades va fer esment d'una característica singular dels exvots com a elements etnogràfics pel fet que es

tracta d'una ofrena que es fa per ser penjada a les parets o als sostres de les ermites i santuaris.

Nou àmbits

L'exposició consta de 52 exvots que es presenten en nou àmbits:

- «Entre el cel i la terra», on es presenta l'exvot com una relació directa entre la persona i la divinitat.
- «Naixement i infància», amb exvots que mostren escenes d'infantaments complicats o diverses malalties infantils.
- «Accidents», amb exvots que fan referència als infortunis com a grans protagonistes i on apareix la intercessió i protecció de la Mare de Déu del Miracle.
- «Fets i guerra», amb exvots on els devots agraeixen la protecció rebuda en els drames bèl·lics, com ara la guerra del francès o la guerra civil.
- «Enigmes per descobrir», àmbit en què s'exposen exvots de difícil lectura, on no podem acabar de conèixer què és el que va passar.
- «Delinqüència i presó», on apareixen la protecció o els petits «miracles» davant de crims i de la conseqüència de la delinqüència, com els robatoris.
- «La malaltia», «Pregària i acció de gràcies» i «L'exvot com una finestra al passat» són els altres tres àmbits que completen l'exposició.

La mostra s'ocupa també dels pintors del miracles, majoritàriament fets pels mateixos devots. Però també hi ha exvots executats per artesans o professionals, dels qual se'n fa memòria, que feien per encàrrec aquests petits retaules, objecte d'aquesta singular exposició que té lloc a Lleida.

El programa «Signes dels temps» canvia d'horari

Redacció / Sant Joan Despí

El programa religiós de Televisió de Catalunya *Signes dels temps* canvia el seu horari d'emissió. A partir del diumenge 30 de gener, l'espai s'emeta les deu del matí per TV3, una hora més tard que fins ara. L'espai es va

estrenar a TVC el 1986 i des de llavors ha emès més de 1.000 edicions. S'ha convertit en un dels programes més veterans de la cadena.

Signes dels temps és un magazín d'entrevistes i reportatges sobre la vida de l'Església catòlica. És un programa plural que dona veu a grups i movi-

ments, i també ofereix informacions ecumèniques i interreligioses. L'equip del programa està format per Francesc Rosaura a la direcció i la presentació, Maria Eugènia Pujalà i Jaume Altadill a la realització, Montse Canals i Alfons Molist a la producció, i Eulàlia Tort i Montserrat Esteve a la redacció.

«Volem engrescar els ciutadans a prendre consciència del "santuari" que és el Museu Episcopal»

Josep Maria Riba, director del Museu Episcopal de Vic

Estudis i cròniques

El quart número de *Quaderns del Museu Episcopal de Vic* està format per quatre estudis i sis cròniques. Els estudis són els següents: *Le Christ de Mijaran et ses liens avec la sculpture romane d'Erill la Vall et de Ripoll*, de Marie-Pasquine Subes; *La reixeria romànica catalana*, de Lluïsa Amenós; *Estudio de los dibujos subyacente en la obra del pintor Jaume Ferrer I: el retablo de la Piedad del MEV*, d'Isidro Puig, i una *Bibliografia del MEV (1889-1991)*, de Josep Bracons i Ramon Ordeig.

Pel que fa a les cròniques, són aquestes: *Materials d'una sepultura romana de Corçà al*

MEV, de Josep M. Nolla i Marc Sureda; *Sobre una fíbula a navicella trobada a Ribes de Freser, avui al MEV*, de Raimon Graells; *Les restes d'un retaule del mestre de Cervera conservades al MEV i una taula adquirida pel Museu Comarcal de Cervera*, d'Alberto Velasco; *Troisièmes rencontres sur les plafonds peints médiévaux : conservation, restauration, valorisation. Colloque transfrontalier Perpignan-Vic, 6-8 mai 2010*, de Philippe Bernardi; *Escenes de la vida de sant Bernat i Frontal de Crist i els evangelistes, convidats d'honor al MNAC*, de Cèsar Favà i Guadaira Macías, i *L'exposició «D'or i d'argent. Diàleg entre els brodats i els teixits del Museu Episcopal de Vic i del Musée des Tissus de Lyon (segles VIV-XVII)»*, de Judit Verdguer.

Exposició «Sortir de la presó» a Casa Orlandai

Redacció / Barcelona

Fins al 28 de febrer es pot visitar l'exposició *Sortir de la presó*, organitzada per l'Associació Cedre per a la Promoció Social i Bitàcora Acció Social, al vestíbul de Casa Orlandai (c/ Jaume Piquet, 23 - 08017 Barcelona). Concebuda amb motiu de la celebració del desè aniversari de l'Associació Cedre, la mostra respon a la necessitat de donar a conèixer a la ciutadania la tasca duta a terme entorn de la reinserció social de presos, parant especial atenció en el recurs

socioeducatiu extrapenitenciari de La Caseta. L'Associació Cedre és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'any 2000 fruit de la iniciativa d'uns joves voluntaris i de les iniciatives solidàries promogudes pels Caputxins de Sarrià. La seva finalitat és promoure i dinamitzar la inclusió social dels joves de les presons i dels immigrants a través d'un grup de voluntariat de presons i de La Caseta, situada al barri de Sarrià de Barcelona.

La Caseta és un recurs d'acollida de joves d'entre 18 i 30 anys procedents de centres penitenciaris, amb permi-

sos de tres a sis dies o en tercer grau. També acull joves immigrants que es troben en situació o en risc d'exclusió social. Pretén ser un pont entre el món de l'exclusió social i la societat per tal d'ajudar els residents a retrobar el seu lloc, tant humà i emocional com laboral i legal.

Per a més informació: Casa Orlandai, tel. 932 524 262.

Miquel Àngel Codina

El dijous 27 de gener, a les vuit del vespre, el Museu Episcopal de Vic (MEV) va acollir la presentació del quart número de la revista científica *Quaderns del Museu Episcopal de Vic*, que va anar a càrrec del periodista Antoni Puigverd. Amb la sortida d'aquest número, la publicació continua en la seva línia de donar a conèixer la recerca que es fa a l'entorn de les col·leccions del museu. Parlem amb Josep Maria Riba, director del MEV.

Quin és l'objectiu fonamental d'aquesta revista?

La revista *Quaderns del Museu Episcopal de Vic* constitueix el mitjà preferent de difusió periòdica de la vida científica a l'entorn del MEV i de les seves col·leccions i activitats.

A quin públic va adreçada bàsicament?

La revista va adreçada tant als especialistes en la recerca com al públic en general que s'interessa per les col·leccions del MEV.

Quina periodicitat té i quants volums estan previstos de publicar?

La periodicitat és anual. Fins al moment se n'han editat quatre números, però treballem per donar-li continuïtat any rere any. Es pot adquirir a la botiga del museu o fent la petició al Museu Episcopal.

És important donar a conèixer a l'opinió pública que els museus són organismes vius que treballen constantment pel patrimoni cultural?

D'entrada, els museus són institucions vives, ja que, en cas contrari, serien només una mena de magatzems. Hem de tenir present que la conservació preventiva, l'estudi constant de les peces, els préstecs, les exposicions (la permanent i les temporals), les activi-

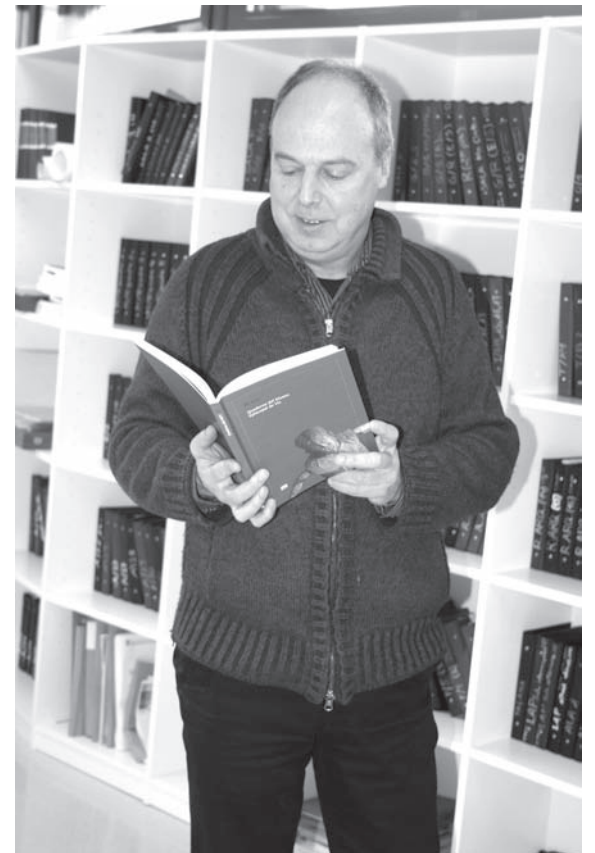
tats... formen part de la vitalitat d'un museu. Així, el ciutadà el pot tenir com a punt de referència per forjar i fer sortir amb força tot allò que bull en el seu interior.

Quins trets característics té un museu episcopal de la resta de museus?

Penso que el tret diferencial són els seus inicis i la manera de com van ser creats. En el cas del MEV, va ser posat en marxa pel bisbe Josep Morgades i desenvolupat per Mn. Josep Gudiol. D'altra banda, comparteixen amb tots els altres museus els objectius de conservar, estudiar i donar a conèixer el nostre patrimoni.

Quins són els reptes que té plantejats el MEV?

El principal repte és trobar la manera d'engrescar els ciutadans a prendre consciència del «santuari» que és el Museu Episcopal i com ajudem a mirar i remirar les col·leccions per comprendre millor d'on venim i com anem forjant el nostre futur.

Coses de la vida

Passi-ho bé, Maria!

Cecília Aranés Mallol

Hola, amics! El meu cor està trist. Ha mort Maria González Gutiérrez. Tenia 63 anys. He perdut una amiga genial i molt bona persona, amb moltes qualitats. Ens ha deixat una gran col·laboradora de l'Església. De tarannà alegre, era treballadora i molt servicial. Sempre volia fer el bé al proïsme. De la seva bona tasca podem donar testimoni la comunitat de la parròquia de Sant Joan M. Vianney i el santuari de Santa Gemma dels Germans Passionistes, a Barcelona. Que Déu ens ajudi a tots a superar aquesta gran pèrdua. No vull acomiadar-me amb tristesa, sinó recordant la seva alegria i sensibilitat, i dir-li com cada dia: «Passi-ho bé, Maria!»

Enraonar sobre el beat Pere Tarrés (22)

Un amic en el front de guerra

El metge Dr. Joan Berini era company de curs del Dr. Pere Tarrés a la Facultat de Medicina, amb qui va mantenir una profunda amistat. Tots dos tenien les màximes qualificacions i, en acabar els estudis, es van presentar plegats per optar al premi extraordinari de medicina. Van coincidir en el front de guerra i allí l'amistat es va aprofundir.

El Dr. Berini, en el procés de beatificació del Dr. Tarrés, va explicar moltes anècdotes viscudes durant els mesos del front i la reacció sempre ferma, valenta i decididament cristiana del Dr. Tarrés en cada cas: «Durant la guerra ens tornàrem a trobar, els dos com a tinentes metges, destinats perillosament a un batalló de càstig, ja que a la nostra fitxa es deia: "Subjecte perillós, desafecte al règim..." Junts vam fer el camí des de Barcelona cap al nostre destí, a primera línia al front del Pirineus. Una nit vam dormir plegats en una tenda de campanya, assetjats contínuament per insectes de tota mena que no ens deixaven dormir.»

Un cristià convençut

«Recordo que, dinant un dia amb la plana major del regiment, un dels oficials, que era un xicot d'uns divuit anys, convençut comunista, va mirar de fit a fit el Dr. Tarrés, se li va adreçar sobtadament i li va dir: "Jo a tu et conec." Tarrés, com no donant importància a la cosa, li va contestar: "N'hi ha tants que em coneixen..." Però el jove tinent va continuar: "Sí, jo a tu et conec, eres dels de la Federació de Joves Cristians que anaven pels pobles fent propaganda de la religió. Jo també abans creia en tot això, perquè em vau ben enredar, però ara veig que tot eren romanços. Eres d'ells, no m'ho neguis!" En Tarrés,

Imatge del beat Pere Tarrés, esculpida per Montserrat García Rius.

Mn. Francesc Raventós

Vicepostulador de la causa de canonització del beat Pere Tarrés

que era un cristià convençut, li va respondre amb tota serenitat: "Sí, que ho era." I el tinent, tot entusiasmant-se, va afegir: "Doncs vigila, si algun dia veig que vols passar-te a l'enemic, mira, veus? Amb aquesta pistola et fotré una bala al cap"», va recordar el Dr. Berini.

En acabar el dinar, els dos amics van comentar el fet i el Dr. Tarrés, amb un cert temor, va comentar: «Qualsevol pretext, com fer una passejada, anar un xic camí enllà o bé no curar un ferit de la manera que el flamant tinent li semblés bé... tot pot ser motiu perquè, amb la més clara inconsciència, em mati! Només penso en el dolor de la mare!» El Dr. Berini, que també pensava el mateix, li va recomanar molta prudència.

Estimació al proïsme

«Pocs dies després d'aquella conversa, en un fort contraatac, aquell jove tinent que l'havia amenaçat de mort, jeia mort en el lloc de socors. El Dr. Tarrés, que auxiliava i curava els ferits, es va trobar davant del cadàver sagnant del tinent. Li van explicar com, en acabar el bombardeig preparatori i rebre l'ordre de l'atac, fou el primer d'aixecar-se i avançar cap a una collada que s'havia de prendre, llavors va rebre una bala que li va entrar pel front i va sortir per la base del crani.» «Recordo —va afirmar el Dr. Berini— que quan m'imaginava que en Tarrés estaria content en pensar que s'havia tret aquella angoixa del damunt, el vaig veure com angoixós, i em va dir: "Tu creus, Berini, que haurà tingut temps de penedir-se?" Era la seva única preocupació en aquell moment.»

Certament, el Dr. Tarrés era tot un home fora de sèrie i un cristià convençut que, oblidant-se de si mateix, estimava de valent tothom, fos qui fos.

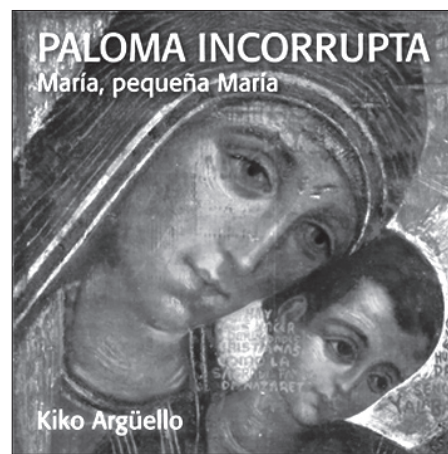
ESTIL ESTEL: RECOMANACIONS DISCOGRÀFIQUES

★ Rod Stewart, *The best of... The great american songbook*. Sony Music.

★ AA.DD., *Supernanas*. Ediciones Pae.

★ Kiko Argüello, *Paloma incorrupta. María, pequeña María*. Ediciones San Pablo.

★ Connie Dover, *The border of heaven*. Resistencia.

Llegenda viva

L'1 de febrer va sortir a la venda el nou treball discogràfic del cantant britànic Rod Stewart, *Llegenda viva* de la música i posseïdor d'una de les veus més característiques i rellevants de tots els temps. Es tracta d'un recull que conté els grans èxits dels cinc àlbums de la sèrie *The great american songbook*, editats durant els darrers vuit anys i que s'han convertit en tot un fenomen musical i cultural. L'àlbum inclou una cançó inèdita: *You'll never know*.

Melodies solidàries

El segon disc del projecte solidari *Supernanas* està integrat per catorze cançons de bressol —una gran part són inèdites— interpretades per artistes com Coque Malla, Enrique Bunbury, Fundación Tony Manero, Mala Rodríguez, Iván Ferreiro o Pastora. Són cançons que mostren perfils diferents d'aquests intèrprets. Els diners recaptats amb la venda del CD aniran destinats a projectes de l'organització no governamental Save the Children.

Cants marians

Aquest disc va sorgir arran d'una carta enviada pel cardenal Antonio M. Rouco Varela a Kiko Argüello, fundador del Camí Neocatecumenal, on li demanava si podia elaborar un recull musical dels cants en honor a Maria d'aquest moviment catòlic per utilitzar-los com a suport musical per a les iniciatives pastorals de la Jornada Mundial de la Joventut 2011, a Madrid. Són interpretats per músics membres del Camí Neocatecumenal.

Sinergia musical

La cantautora i poeta nord-americana Connie Dover, d'ascendència irlandesa, dedica el seu quart àlbum com a solista a explorar les analogies que hi ha entre la música celta i les seves derivacions en el continent americà. Amb la seva veu cristal·lina, canta temes en gaèlic i en anglès. Dover, que també és historiadora, es dedica a la recerca, preservació i interpretació de música popular en general i de balades celtas tradicionals en particular.

Libres

Interpretar el text bíblic

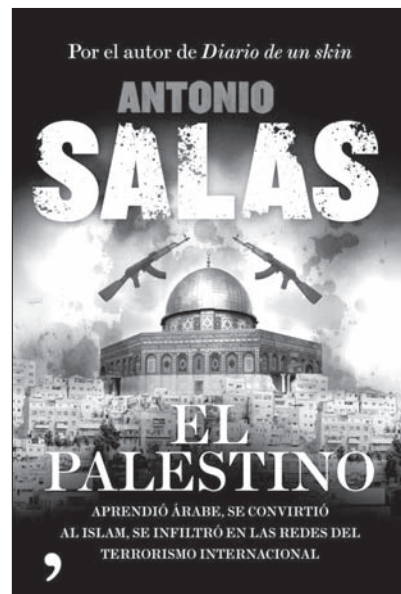
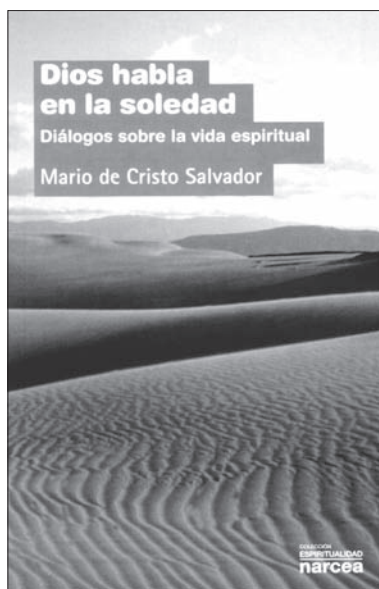
En aquest llibre s'inclouen les introduccions i comentaris que els professors de la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra van introduir en cada volum dels cinc toms de la Sagrada Bíblia. El lector que té accés al text bíblic a través d'una Bíblia, un missal o un leccionari pot, així, obtenir la informació complementària que necessita. Aquests comentaris van adreçats a facilitar un millor coneixement dels llibres inspirats.

AA.DD., Sagrada Biblia. Comentario. Ediciones Universidad de Navarra (EUNSA)-Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra, 2010, 1.388 pàg.

El camí de la pregària

El diàleg és una forma pedagògica molt emprada en els primers temps del cristianisme. Mitjançant preguntes i respostes, el deixeble anava entrant en la saviesa del mestre espiritual. El germà Mario de Cristo Salvador ens presenta aquí el camí espiritual d'un jove novici, en el qual estem representats cadascun de nosaltres, que pregunta i mostra els seus dubtes al mestre espiritual amb el desig de començar, endinsar-se i ascendir en el camí de la vida contemplativa.

Mario de Cristo Salvador, Dios habla en la soledad. Ediciones Narcea, Col·lecció Espiritualidad, 2010, 144 pàg.

Terrorisme internacional

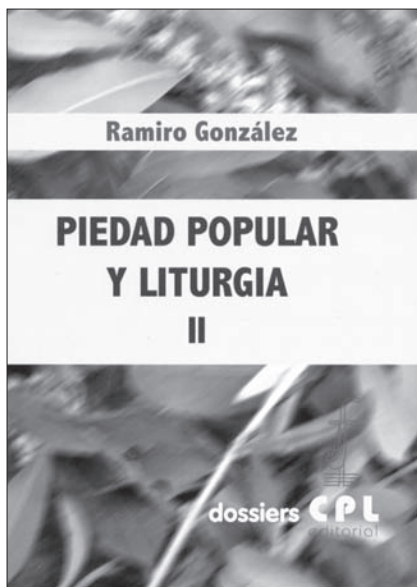
Després de sis anys infiltrat sota la identitat fictícia de Muhammad Abdallah en diverses organitzacions terroristes, veu la llum *El palestino*, una crònica sorprenent en què el periodista d'investigació Antonio Salas ens relata aquest temps vivint al límit. El propòsit principal de l'autor és intentar desvetllar als seus lectors què hi ha de cert o de fals en les atteridores notícies que ens colpegen dia a dia sobre l'escalada de violència al món.

Antonio Salas, El palestino. Ediciones Temas de Hoy, Col·lecció En Primera Persona, 2010, 672 pàg.

Dones per a la història

Aquest llibre aplega diverses històries de reines, comtesses i heroïnes que han destacat en la memòria popular de Catalunya: santa Eulàlia de Sarrià, Elisenda de Montcada, Agustina d'Aragó, Sibil·la de Vallterra, etc. S'hi pot copsar una humanitat sensible i una intel·ligència emotiva, teixida a base de sentiments, ambicions, gestos i valors significatius. Van esquivar astutament els rols establerts per la societat patriarcal.

Joan Soler i Amigó, Dones catalanes llegendàries. Reines, comtesses i heroïnes. Farell Editors, Col·lecció Popular-Llegendes, 2010, 144 pàg.

Vivència de la fe

«La religiositat popular és un dels grans temes de la pràctica cristiana sobre els quals val la pena reflexionar contínuament.» Amb aquestes paraules el capellà i liturgista Ramiro González iniciava la presentació del llibre *Piedad popular y liturgia*. Ara, cinc anys després, l'autor ens ofereix de nou les seves reflexions competents i elaboradores sobre el tema, ampliant, amb nous aspectes i perspectives, el que aleshores va escriure.

Ramiro González, Piedad popular y liturgia (II). Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, Col·lecció Dossiers CPL, 2010, 500 pàg.

Obra mestra

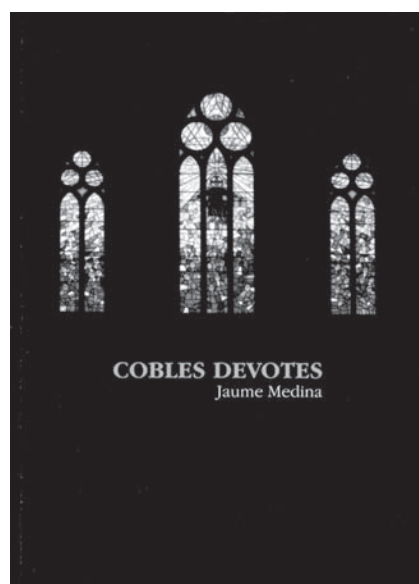
L'escriptor Varlam Shalámov prossegueix el repte literari de narrar la seva reclusió als camps de treball siberians en els vint-i-vuit relats recollits en aquest llibre. *Relatos de Kolimá* constitueix una de les epopeies més grans i punyents del segle XX. Aquest volum és el tercer dels sis que formen el cicle general, que ara es publica íntegrament per primera vegada en castellà i d'acord amb l'estructura que Shalámov va donar a la seva obra.

Varlam Shalámov, Relatos de Kolimá. Volumen III. El artista de la pala. Editorial Minúscula, Col·lecció Paisajes Narrados, 2010, 478 pàg.

Inspiració cristiana

L'escriptor Jaume Medina inicia aquest llibre amb una poesia dedicada al seu oncle capellà, Mn. Jacint Medina. S'estructura en tres apartats: el *Misteri de les benaurances*, que l'autor va crear, a petició del seu oncle, arran de la inauguració d'uns vitralls de l'església de Crist Rei, de Manresa, dedicats a les benaurances; uns versos sobre els passos de la processó dels Sants Misteris de Camprodon i uns goigs de la Mare de Déu del Roure, de Camprodon.

Jaume Medina, Cobles devotes. Editorial Diac, 2010, 80 pàg.

Creació solidària

Vuit escriptors van participar l'any passat en una nova edició d'*El llibre de la Marató*, dedicada aquest cop a les lesions medul·lars i cerebrals adquirides. Des d'òptiques i estils molt diversos, Joaquim Carbó, Maite Carranza, Jordi Llavina o Empar Moliner han aconseguit posar-se a la pell de persones que pateixen aquesta malaltia o que la viuen molt de prop. Un volum heterogeni que convida a la reflexió, defugint tòpics, i que emociona profundament.

AA.DD., El llibre de la Marató. Vuit relats contra les lesions medul·lars i cerebrals adquirides. Editorial La Magrana, Col·lecció Les Ales Esteses, 2010, 142 pàg.

Crítica literària

En una Espanya enfonsada

Gaziel, pseudònim del periodista i escriptor Agustí Calvet (1887-1964), director del diari *La Vanguardia* abans de la Guerra Civil, és un dels luxes més purament europeus de la cultura catalana i, fins i tot, peninsular de la primera meitat del segle XX. Aquest fet, que sens dubte ha de ser considerat un mèrit superior, responia al perfil habitual de les figures públiques a Europa, les quals, sense ser genials, donaven el to intel·lectual de les seves societats. Que no se li hagi reconegut prou es deu també al fet que Gaziel era un exemplar rar sota els Pirineus: republicà, demòcrata i de dretes.

Rellegir les seves *Meditacions en el desert* resulta una peculiar lliçó d'història. Es tracta d'un diari que recull sobretot les impressions polítiques i socials del seu autor, en els anys més grisos de la postguerra espanyola, entre el brutal desengany que van patir els que, a l'interior, esperaven que la victòria aliada sobre els feixismes suposés la fi del règim de Franco i la desesperació de veure'l definitivament reconegut amb els acords diplomàtics signats amb els Estats Units el 1953. Es pot estar d'acord o en desacord amb els seus

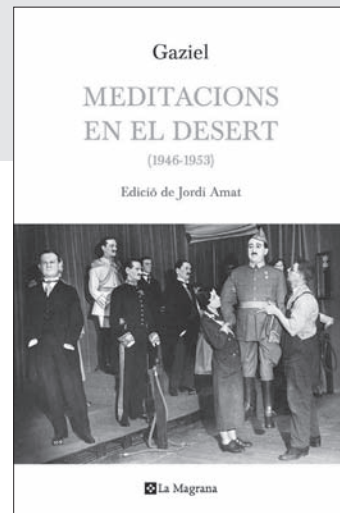
GAZIEL

Meditacions en el desert (1946-1953)
La Magrana, 2010, 256 pàg.

diagnòstics, però la seva formulació, mai dogmàtica, invita al debat encara avui. No importa pas que algunes de les seves previsions més obscures —el col·lapse de les democràcies occidentals i el triomf del comunisme, considerat com una nova religió mundial— no s'hagin acomplert. Allò que cal admirar-ne és una manera d'enfocar la realitat segons els criteris humanístics d'una racionalitat liberal i, en últim terme, il·lustrada, que li sembla arrasada per un canvi de paradigma mundial després de les dues guerres, fets que el van convèncer que s'havia acabat l'hegemonia europea de la qual se sentia hereu. La política envers Espanya d'Anglaterra és objecte d'una implacable anàlisi que denuncia l'error històric d'una traïció que formava part de l'ADN nacional. Tot i això, la més dolorosa i la que li provoca un menyspreu no gaire dissimulat és la *trahison du clergues* de la intel·

lectualitat espanyola: Ortega, Marañón, Azorín..., disposats en benefici personal a ser utilitzats pel franquisme. El seu indubtable catalanisme no li impedeix tampoc fer la crítica de la seva història. N'hi ha prou de llegir les pàgines que dedica al seu admirat Francesc

Cambó com a símbol d'una burgesia a la qual jutja, per passiva, la principal responsable del desastre espanyol, o la seva opinió sobre antics companys periodistes, d'esquerres, que busquen, amb tota sort d'autoengany, el seu lloc en aquell desert espanyol dels anys quaranta. No, el de Gaziel no és un llibre complaent. No és agradable la seva visió del paper històric de l'Església i molestarà no pas pocs el seu

tarannà vital, gairebé enciclopedista. El seu neodarwinisme elitista, de caire nietzscheà, ha d'incomodar també els progressistes. El seu antiautoritarisme, gelós de les llibertats civils que tan sols va veure aproximadament assegurades en el model de Cánovas

del Castillo, el converteix en un mena, gairebé contradictòria, de liberal radical-conservador.

Publicades aquestes *Meditacions* el 1974, han estat reeditades diverses vegades des dels anys 70 en l'original català i també en castellà, no només pel seu interès històric sinó també pels seus mèrits literaris. Una escriptura intel·ligent i incisiva que té el valor dels clàssics.

Armando Pego

Professor titular de la Facultat de Filosofia de la URL

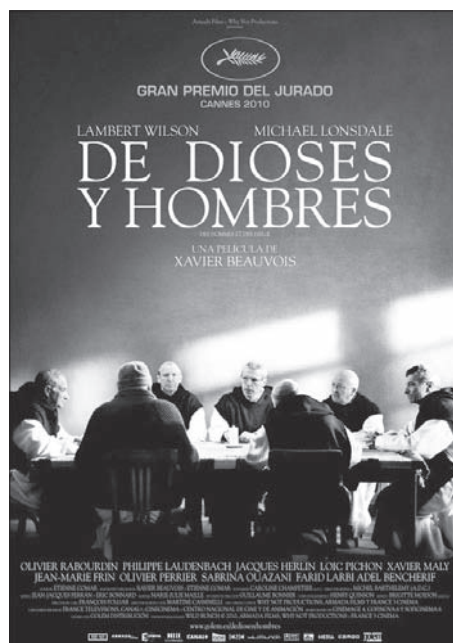

Crítica cinematogràfica

De déus i homes, memòria i herència imprescindible

DE DIOS Y HOMBRES

DIRECTOR: Xavier Beauvois.
INTÈRPRETS: Adel Bencherif, Jean-Marie Frin, Jacques Herlin, Lambert Wilson, Philippe Laudénbach, Olivier Rabourdin, Michael Lonsdale.
Drama. 120 minuts.
França, 2011.

Som davant d'una de les millors estrenes del cinema espiritual recent. Curiosament ve de la laica França i tant a Cannes, on va obtenir el Gran Premi del jurat de la darrera edició, com a les sales ha estat un èxit rotund que fa pensar en el desig profund de Déu que continua acompanyant els éssers humans.

La mort tràgica per decapitació de set monjos trapencs del monestir de Nostra Senyora de l'Atlas va passar gairebé un parell de mesos després del seu segrestament la nit del 26 al 27 de març del 1996. Els anomenats Grups Islàmics Armats (GIA) deien en un comunicat: «Hem tallat el coll als monjos.» La brutalitat d'aquests fets en una convulsa Algèria va donar la volta al món.

La pel·lícula de Xavier Beauvois —*No olvides que vas a morir* (1996), *Según Matthieu* (2000)— afronta des de la ficció més que una reconstrucció dels fets, un aprofundiment en els motius de l'elecció d'uns homes que s'enfronten a la mort.

La presentació de les circumstàncies

històriques es posa al servei de l'itinerari interior. La vida dels monjos enmig d'un poble de majoria islàmica ens presenta la seva convivència i veïnatge enmig de la pobresa i les tensions polítiques que hi ha a Algèria. La proximitat i el servei a les persones va convertir el monestir en una presència necessària per al diàleg i la prevenció de la violència. Amb tot, l'avançament del fonamentalisme, d'una banda, i la repressió policial, de l'altra, marquen una espiral de destrucció imparabile. Els monjos aviat es veuen enfrontats a una decisió radical: marxar per salvar la vida o romandre-hi assumint el risc d'una mort imminent.

Els monjos que mostra la pel·lícula no són herois d'aventura. La presentació

del procés de cadascun ens descobreix la seva humanitat, les seves pors i les seves motivacions profundes. Tots ells són molt diferents, des de Luc (Michael Lonsdale), el metge ja avesat en mil dificultats; Célestin (Philippe Laudénbach), antic educador de marginats i ara hostatger; Christophe (Olivier Rabourdin), de professió pagès i el més jove del grup; Amédée (Jacques Herlin), el més gran, o Cristian (Lambert Wilson), el prior, coneixedor profund de la llengua àrab i de la religió islàmica. Però tots s'han d'enfrontar a una decisió compartida.

La pel·lícula introdueix en aquest exercici de discerniment personal i comunitari, psicològic i espiritual. Cadascun dels monjos s'ha de situar personalment i entre ells s'ajuden en aquest camí de llibertat. Els dinamismes psicològics s'obren a la dimensió espiritual. Més enllà de la inconsciència, la superficialitat fanàtica o l'imperatiu col·lectiu, cadascun d'ell serà el mateix davant del món que vol construir i del Déu en què creu. Els motius per sortir-ne són molt sensats. Els motius per quedar-s'hi són la fidelitat als seus amics algerians i la convicció que Déu sembrarà la reconciliació.

La decisió de romandre-hi els situa enfront de la seva missió com a comunitat monàstica, en aquest cas no només posats entre Déu i els homes sinó també entre dos mons religiosos i culturals com a ponts entre dues ribes. El director sap entrar en les qüestions profundes i en l'entranya creient de la seva decisió que es forja preguntant més enllà de les seves pors. El seu darrer sopar, en una

seqüència magistral i inspirada, serà una epifania musical i silenciosa de la seva disponibilitat en primers plans per creure que Déu fa sortir el millor de cada ésser humà, de cada rostre. La seva mort, realitzada com un presagi en el·lipsi, serà una esperança on les víctimes i els botxins són reunits per la blancor transcendent i infinita del Déu que asseu a taula, avui dia buida, tots els homes germans.

El que és interessant de la pel·lícula és que ens col·loca en la memòria i l'herència del sacrifici martirial d'aquest grup de monjos. Davant d'una tragèdia en la qual n'hi ha que maten en nom de Déu i altres que moren en nom de Déu, l'espectador té una clara consciència que planteja una cosa que l'afecta. Li implica perquè enmig del desastre, hi ha una porta oberta al fet que la humanitat pot trobar-hi un vincle absolut per assegurar-se a la mateixa taula. Un vincle més enllà del que és humà, en el que és diví alhora que profundament humà. On Déu i l'experiència de Déu pot oferir futur i esperança enmig de les amenaces de la societat del risc.

Però, i el que també és una aportació ben propera i personal, aquesta història es presenta com un camí veritable d'elecció on cada ú, encara que sigui menys dramàticament, ens hi sentim enfrontats. Sempre hi ha motius sensats per abandonar, per conservar i per garantir el que és immediat. Però també motius espirituals i raonables per esperar, lliurar-se i confiadament continuar avançant. I aquesta elecció continua sent ineludible i, d'alguna manera, ens la trobem cada matí.

Peio Sánchez

Director del Departament de Cinema de l'arquebisbat de Barcelona

Actualitats científiques

Els telescopis MAGIC ens ajuden a comprendre més el cosmos

Algun lector potser dirà que hi ha un error d'impremta en el títol del nostre article d'avui. Si diu telescopis, en plural, hauria de dir també MAGICS, oi? Doncs no! perquè MAGIC és el nom que reben, que és la sigla de *Major Atmospheric Gamma-ray Imaging Cherenkov Telescope* (gran telescopi Cherenkov detector de raigs gamma atmosfèrics). Es tracta de dos aparells astronòmics molt especials. El primer ja fa uns tres anys, que pren dades i el segon, el MAGIC II, s'ha posat en funcionament enguany. Tots dos són al Roque de los Muchachos de l'illa de la Palma (Canàries). Tenen un diàmetre de 17 metres.

Quina és l'especialitat d'aquests artefactes? Captar les manifestacions de certes radiacions molt energètiques que ens arriben del fons còsmic. Tothom sap que la Terra és bombardejada constantment per ones i partícules provinents de fenòmens siderals. I hi ha unes partícules molt energètiques que quan impacten

Els telescopis MAGIC, en primer terme, i a la cresta de la muntanya el Gran Telescopi de Canàries, situats al Roque de los Muchachos, illa de la Palma.

en l'atmosfera terrestre provoquen veritables casques de noves partícules. Algun d'aquests productes de vegades arriba a adquirir una velocitat molt alta, tant que supera la de la llum en el medi atmosfèric

(però no, és clar, la que té la llum en el buit, que, com sabem, és impossible de ser superada per una partícula dotada de massa), i quan això passa es fa un rastre lluminós, anomenat «efecte Cherenkov» que és el que detecten aquests telescopis tan especials.

Ara bé, ells capten les radiacions però l'anàlisi de les dades es fa precisament a Barcelona. El centre de dades MAGIC està al campus de l'Autònoma barcelonina, on intervien, a més, l'Institut de Física d'Altes Energies, l'Institut d'Astrofísica d'Andalusia i la Universitat Complutense de Madrid. No cal que diguem com és de complicada l'anàlisi del que proporcionen les observacions.

Quins fenòmens s'han observat fins ara? El MAGIC I el 2008 ja va detectar l'emissió de raigs gamma del púlsar de la nebulosa del Cranc (cosa important per a l'estudi dels púlsars en general) i, també el 2008, l'emissió del quàsar 3C 279 (que es troba a 5.000 milions d'anys llum de nosaltres); mentre que el MAGIC II acaba de detectar una font de radiació relacionada amb la radiogalàxia 1C 310 de la constel·lació de Perseu.

Som tot just als inicis. Esperem que a mesura que es vagin fent observacions puguem tenir un quadre més complet dels fenòmens de l'univers en què vivim.

L'univers de les galàxies

14. Púlsars i estrelles neutròniques

La descoberta de les nanes blanques a primers del segle XX va causar sensació en el món de l'astronomia. Era una novetat inesperada que la força de la gravetat, tan dèbil en comparació de les altres forces de la natura, pogués contraure la matèria fins als extrems que es veien en algunes nanes blanques amb una densitat de més d'una tona per centímetre cúbic. Però la cosa es preveia que podia anar encara més enllà perquè, sabuda la constitució de l'àtom, amb el nucli petitíssim, no es podia excloure que s'arribés a més concentració fins al punt que tots els electrons de l'embolcall de cada àtom es precipitessin en el nucli, convertint-lo en una partícula neutra, i si aleshores això succeís en tots els àtoms de l'estrella i estiguessin a tocar formarien un astre que seria com un immens neutró, una «estel neutrònic», amb una densitat de milions de tones per centímetre cúbic. És això el que va exposar el 1932 el científic rus, premi Nobel de Física, Lev Landau (1908-1968). Ho va fer, però, en teoria sense afirmar que es pogués veure mai en la realitat que, creia, era difícil d'acceptar.

Però dos anys més tard ja hi ha qui s'ho agafa d'una altra manera. Els astrònoms Fritz Zwicky i Walter Baade publicaven un article a la *Physical Review*, titulat «Supernovae and Cosmic Rays» (1934), en el qual expressaven que la idea de Landau podia correspondre a una realitat si es tenia en compte el que passa en l'esfondrament d'una estrella quan es converteix en supernova. Hi deien: «Amb totes les reserves del cas suggerim el fet que les *supernovae* representin la transició d'estrelles ordinàries a estrelles de neutrons, o sigui que en el seu estadi final constin de neutrons extremadament units entre ells.» Tenien raó aquests astrònoms? És això el que passa realment?

Uns bips molt intrigants

Era l'any 1967. A Cambridge (Regne Unit) el professor Anthony Hewish (1924) amb un equip de col·laboradors

havia emprès la tasca de resseguir radiofonts (així s'anomenen els objectes celestes que emeten ones de ràdio), amb el radiotelescopi Mullard, construït especialment per detectar radiofonts de petites dimensions. Una col·laboradora, alumna graduada en física, Jocelyn Bell Burnell (1943) quan va fer la revisió de 120 metres de cinta enregistradora de les radiacions electromagnètiques captades per l'aparell es trobà amb uns pics corresponents a uns impulsos (bips) que mostraven una regularitat exacta en el temps. Tan exacta que semblava que només podien venir per interferències d'algun aparell terrestre. Podrien ser causats pel refrigerador del laboratori? No, no era aquesta la causa. Observem què passa al llarg dels dies. Continuen amb el mateix ritme, però amb un retard de 4 minuts diaris, igual com fan les estrelles! Això vol dir que vénen del cel. Ho comunica al professor que també veu que no hi ha cap altra explicació: és un astre que ens envia aquest bip-bip. Caldrà analitzar-lo bé. Ho fan amb gran precisió i arriben a la conclusió que és cada 1,3372795 segons que ens arriba un bip que dura només 3 centèsimes de segon. I en el munt de cintes enregistradores que tenim no hi ha cap altre cas semblant? Es posen a repassar-ho tot i, efectivament, troben tres casos més de bips regulars, que tenen els períodes de 1,2738, 1,1878 i 0,2508 segons. I Hewish decideix publicar la troballa el 9 de febrer del 1968.

No cal dir la reacció internacional que es generà. Molts observatoris es posen a cercar més objectes d'aquesta mena, que d'ara endavant s'anomenaran «Pulsating Radio Sources» (fonts de ràdio polsant), o, abreujadament *pulsars*, en anglès. I en català en direm «púlsars». I se'n van trobant. I de moment només són objectes captats amb ràdio; no n'hi ha cap que els telescopis puguin veure. Com seran, doncs, els astres emissors dels bips? La precisió dels radiotelescopis no arriba a poder identificar la font amb cap estrella visible.

La hipòtesi que els púlsars siguin residus de supernoves pren versemblança quan a l'octubre de 1968 dos astrònoms del «National Radio Astronomy Observatory» de Green Bank (Virginia, EUA), David Staelin i Edward Reifenstein troben que a l'indret de la cèlebre Nebulosa del Cranc, corresponent, com vam dir, a les restes de la supernova de 1054 enregistrada pels xinesos, també hi ha un púlsar. No podríem ara, diuen, trobar l'estrella que origina les pulsacions? Són pulsacions molt ràpides, cada 33 mil·lèsimes de segon, corresponents a un púlsar jove. La cosa no és fàcil. Però a l'any següent Donald Taylor de l'observatori de Sewart (Arizona) pogué anunciar que dins d'aquesta nebulosa hi ha una dèbil estrella que no s'hi veu res de particular però fa unes oscil·lacions de llum que ell, fotografiant-la en intervals de centèsimes de segon ha pogut registrar: són cada 33 mil·lèsimes de segon com el púlsar. Què vol dir això? Que o bé és ella que fa aquestes oscil·lacions de llum o bé una estrella molt pròxima que ella la il·lumina amb el mateix ritme amb què fa les pulsacions, cosa més probable. No hi ha cap més possibilitat d'explicació.

Els púlsars són estrelles neutròniques

Ja passen de mig miler els púlsars trobats fins ara. I s'ha vist que, en general, corresponen a petites nebulositats del firmament, que poden molt ben ser restes de supernoves. Els púlsars són els seus cadàvers. I per què costen tant de veure? Perquè són astres petitíssims, més petits que les nanes blanques. Seran, doncs, els estels neutrònics que va predir Landau. I per què fan aquestes oscil·lacions tan ràpides les ones electromagnètiques que emeten? Es van plantejar moltes hipòtesis, però l'admesa avui dia com a pràcticament segura, proposada per Thomas Gold, de Cornell (Nova York),

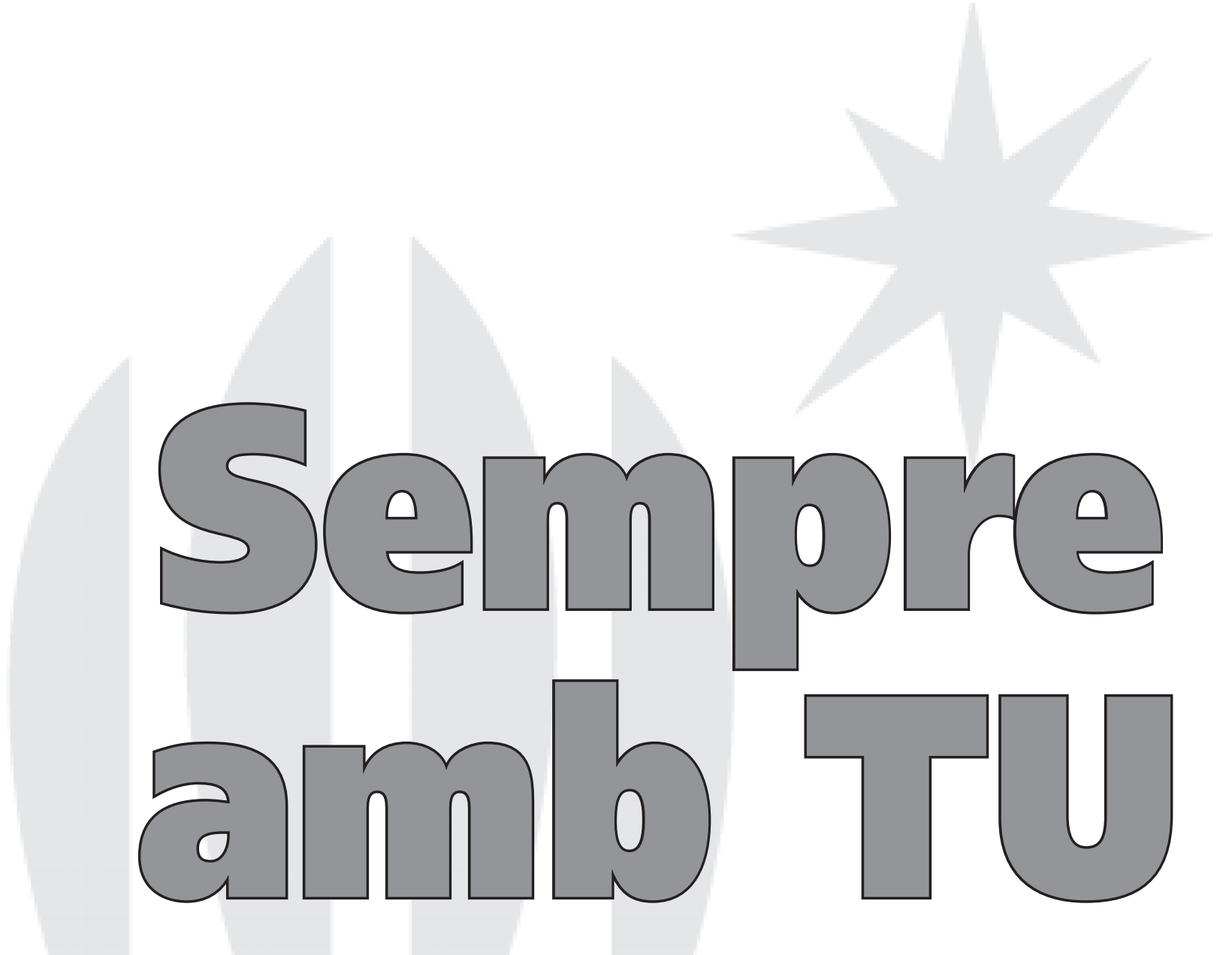
és que el púlsar és un astre de matèria tan condensada que té només un diàmetre d'uns 10 a 15 km amb una densitat de milions de tones per centímetre cúbic i que gira sobre ell mateix com una monstruosa i rapidíssima baldafa. Això vol dir que, per exemple, el de la Nebulosa del Cranc fa trenta voltes per segon, i n'hi ha de més ràpids. I per què giravolten tan de pressa? Molt senzill: per la conservació de la quantitat de moviment. Tots els astres tenen moviment de rotació (el nostre Sol fa una volta cada 25 dies) i si un cos s'encongeix, automàticament ha de girar més ràpid perquè conserva la quantitat de moviment. Els patinadors sobre gel que fan voltes amb els braços estesos es posen a fer-ho més ràpidament si els acosten al cos. Què passarà, doncs, si un astre que ja girava redueix el seu diàmetre a una milionèsima del que tenia abans? Que voltarà en dècimes de segon. El càlcul dona que encara podrien haver-hi púlsars més ràpids que els descoberts fins ara. I per què emeten la radiació que captem? Perquè tot girant produeixen un camp magnètic molt intens que fa que el plasma que el rodeja formi remolins bo i originant l'emissió sincrotró (es diu així perquè és com la produïda per un sincrotró de laboratori) i en una zona de l'astre es produeix un feix radiatiu d'energia, i si el raig energètic es troba enfocat cap a la Terra com un far, ens arriba el bip corresponent. És l'explicació més probable que s'hi ha trobat. Això ens diu que hi deu haver a la Galàxia moltíssims púlsars que no podem captar mai, perquè només ens pot arribar la notícia dels que produeixen el raig energètic en la nostra direcció.

Només resta una qüestió pendent: com és que s'hi hagi originat un magnetisme tan intens? L'energia que emeten al cosmos és enorme. Fent els càlculs resulta que han de tenir un camp magnètic de l'ordre d'un bilió de gauss (o sigui deu bilions de vegades el terrestre). Com s'ha pogut originar un camp magnètic tan alt ja es fa difícil de respondre.

Però encara es poden dir més coses dels púlsars. Hi dedicarem un altre capítol.

Ràdio Estel

Sempre
amb TU

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Osona 98.4

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

El cap de setmana de Ràdio Estel: diumenge

Enric Frigola

Coordinador de Ràdio Estel

Com en gairebé totes les emissores amb programació parlada, quan arriba el cap de setmana Ràdio Estel canvia els esquemes i modifica la seva graella en atenció a una sèrie d'esdeveniments que només es produeixen els diumenges i que la nostra emissora divulga arreu de Catalunya.

Després del programa musical de nit *Escolta la música i pensa*, amb una selecció tranquil·la i d'alta qualitat amb breus reflexions i pensaments inclosos, la programació del diumenge s'obre a les sis del matí amb *La Cantata del diumenge*, amb una obra específica de J. S. Bach cada setmana diferent. Una hora més tard, com cada dia, el *Sant Rosari i laudes* en directe des de l'abadia de Montserrat ens porten a dos programes que recullen l'actualitat de les diòcesis de Tarragona i Urgell: *La Campana i Església d'Urgell*.

És a les nou del matí quan Ràdio Estel emet un dels programes més veterans i més ben valorats de l'emissora: *Tot sardana*, que setmana rere setmana incrementa la participació d'oients. A continuació *Avui és festa*, un curt espai de reflexió, i *La Taula de l'Evangeli* ens situen a les onze del matí; connexió amb el monestir de Montserrat per tal de poder escoltar la *missa dominical*, un altre dels espais que gaudeix d'un important seguiment popular. En acabar la transmissió, i després d'un petit concert matinal, els nostres oients entren de ple al món de les *Fundacions Catalanes*, un programa de 30 minuts que és una de les novetats que ens ha portat el 2011. *Rutes per Catalunya* dona pas a la redifusió del programa *Gent Jazz*, per on passen els més importants músics i intèrprets de jazz del nostre país, i després d'una acurada selecció musical per a la tarda del diumenge els nostres oients tenen l'oportunitat d'escoltar altra vegada *La taula de l'Evangeli* i una nova transmissió de la *Santa Missa*, aquesta vegada des de la catedral de Barcelona.

A les vuit en punt del vespre arriba puntual el programa de música religiosa *Cantate Domino*, que recull les composicions més brillants de la història. Un dels pocs programes de música religiosa que es poden escoltar a la ràdio ara mateix, molt valorat pels aficionats a aquest gènere.

Les nou del vespre és l'hora dels programes especials de Ràdio Estel; un cop al mes, *L'actualitat segons...*, des de la Fundació Joan Maragall, i aquest diumenge dia 6 concretament, l'estrena del programa *L'atri dels gentils*, presentat i dirigit pel director de l'emissora, Mn. Jaume Aymar, un espai de diàleg entre creients i no creients amb la participació de Francesc Torralba, filòsof, i Victòria Camps, professora d'ètica. Programa que anirem emetent sense una freqüència predeterminada, per tal d'escoltar l'opinió serena d'agnòstics i creients, cara a cara. Finalment, a les deu de la nit, una interessant aportació de Ràdio Principat: *Arsenic per compassió*, comentaris i reflexions de les coses que passen, després del qual hi ha la redifusió del programa *Tenim un problema*, que analitza els problemes de la vida quotidiana.

Agusti Codinach

Aquest diumenge 6 podeu escoltar el nou espai «L'atri dels gentils», amb Francesc Torralba i Victòria Camps.

Graella de Ràdio Estel

Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	
0.00	Completes des de Sta. Maria de Solius l'Evangeli							0.00	
							De matinada		
1.00	Dieteris de música i músics							1.00	
2.00	Espuma d'Alba							2.00	
3.00	Informació							3.00	
4.00	Informació							4.00	
5.00	Informació							5.00	
6.00	L'albada							6.00	
7.00	Titulars							7.00	
	El Rosari l'Evangeli								
7.30	Laudes des del monestir de Montserrat							7.30	
8.00	El primer cafè					Una raó per viure	El Campanar	8.00	
						Església viva	Església d'Urgell		
						Serveis (Temps)			
9.00						Sons de la terra	Tot sardana	9.00	
10.00	Informatiu					Santoral		10.00	
10.30	Santoral					A tota costa	Avui és festa La taula de l'Evangeli	10.30	
11.00	Informatiu					Trotamundos	Missa Conventual des de Montserrat	11.00	
11.30	Informatiu								
12.00	Angelus					Cinema		12.00	
12.30	Informatiu					Trotamundos	En concert	12.30	
13.00	Cant de la Salve des del monestir de Montserrat							13.00	
13.30	Informació					Tenim un problema	Rutes per Catalunya	14.00	
14.00	Informació								
14.30	Reportatge					Fora d'àrea			
15.00	Informatiu					Escolta'm	Gent jazz	15.00	
15.30	Informació								
16.00	Informatiu					Clip de cinema		16.00	
16.30	Comentari General							16.30	
17.00	Informació							17.00	
17.30	Racó de premsa					Clip d'art		17.30	
18.00	Informatiu					Gent Gran	La taula de l'Evangeli	18.00	
18.30	Serveis (Trànsit) l'Evangeli								
18.45	Vespres des del monestir de Montserrat						Avui és el dia del Senyor	19.00	
19.00									
19.30	Capvespre								
20.00	Nits estel					Plusvàlua (r)	Cantate Domino	20.00	
21.00	Informatiu							21.00	
	Valors a peu de carrer	De cap i de nou	Plusvàlua	Mètode Guardiola	Catalunya sense barreres	De cap i de nou (r)	L'atri dels gentils		
22.00	Informatiu Andorra							22.00	
	Missatge en una ampolla	Buscant la llum	Punt ORG	Paraules d'Amor	Amb llum pròpia	Catalunya sense barreres (r)	Arsenic per compassió		
23.00	Informatiu Andorra							23.00	
	Kosmos	Peces úniques	Gent jazz	Escolta'm	El club del country	En concert	Tenim un problema (r)		
Horari	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge	Horari	

■ Espais de radiofórmula

**FEBRER ÉS EL MES
CONSGRAT A LA
PURIFICACIÓ DE LA
MARE DE DÉU**

ALTRES BISBATS

• **NOVAHUMANITAS.**— Sessió *Descúbreme a ti mismo*, dirigida per Josep Font. Dies: **25-27 de febrer i 4-6 de març**. Lloc: Madrid i Toledo. Més informació: tel. 696 386 211 i 626 217 395, info-madrid@novahumanitas.org.

BARCELONA

• **ASSOCIACIÓ CIC.**— Aula d'extensió universitària de la gent gran: el **7 de febrer**, a les 17.00, *Mitologia i fe: mitologia i desmitologització*, a càrrec d'Antoni Bentué (Universitat Catòlica de Santiago de Xile); a les 18.30, celebració de l'Eucaristia. Més informació: Via Augusta, 228, baixos - Barcelona, tel. 932 013 701, associaciocic@terra.es, www.iccic.edu/acic.

• **CAIXAFORUM.**— El **7 de febrer**, a les 19.00, xerrada de Norberto Torres (diplomada en guitarra clàssica i solfeig) sobre *Història i evolució de la guitarra flamenca*; el **8**, a les 19.30; conferència *Escolta tancada a Oteiza*, amb Guillermo Zuaznabar (artista, assagista i professor de l'Escola d'Arquitectura de Reus); el **9**, a les 19.30, conferència *Ganivets, forquilles i culleres*, amb Antonio Lobo (escriptor). Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 - Barcelona, tel. 934 768 600.

Casal
Loiola

• **CASAL LOIOLA.**— Del **7 de febrer al 28 de març**, els dilluns de 21.30 a 23.30, curs de preparació al matrimoni; el **8 de febrer, 8 de març i 5 d'abril**, de 20.00 a 21.30, taller sobre *Risoteràpia*, a càrrec de Marco Rosales; el **10, 17 i 24 de febrer**, de 21.30 a 23.30, J. M. Rambla i Santi Torres, s.j., imparteixen les sessions *No tenim altre temps!*. Més informació i inscripcions: tel. 934 156 434, info@casaloiola.org, www.casaloiola.org.

CJ
Centre d'Estudis
CRISTIANISME I JUSTÍCIA

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El **7 de febrer**, a les 19.00, «Els dilluns dels drets humans» sobre *Causes i conseqüències de l'actual desordre financer mundial*; el **12**, a les 10.30, trobada per a joves de 18 a 35 anys que vulguin treballar qüestions socials i teològiques des de la perspectiva de la fe compromesa amb els més vulnerables de la societat. Més informació i inscripcions: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, info@fespinal.com, www.fespinal.com.

• **TESTAMENT VITAL.**— El **9 de febrer**, a les 18.30, el Dr. Josep M. Forcada, metge i prior de l'Hospital de Sant Pau, parlarà sobre aquest tema al Centre d'Estudis Pastoral. C/ Rivadeneira, 6, 3r - Barcelona. Més informació: tel. 933 171 597.

• **MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA.**— El **9 de febrer**, a les 19.00, presentació del llibre *Lletres hebrees a la Barcelona medieval*, d'Eduard Feliu, al MUHBA El Call. Més informació: www.museuhistoria.bcn.cat.

• **LLIBRERIA CLARET.**— El **9 de febrer**, a les 19.30, presentació del llibre *Códigos del despertar interior*, de Lluís Serra. Hi intervindran José Luis García (La Teca Ediciones), M. Cristina Martínez (presidenta de l'URC), Josep Otón (escriptor i professor de l'ISCREB), Montserrat Esteve (periodista) i Lluís Serra. Sala Pere Casaldàliga, c/ Roger de Llúria, 5 - Barcelona.

• **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.**— Celebra la festivitat de la seva patrona amb els actes següents: el **9 de febrer**, conferència del bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sebastià Taltavull, sobre *Maria, font de la salut, identitat de l'Hospitalitat*, i celebració de l'Eucaristia pels difunts de l'Hospitalitat (c/ Consell de Cent, 224-228 - Barcelona); el **10**, a les 20.30, vetlla de pregària a la parròquia del Sant Àngel Custodi (c/ Vilardell, 48 - Barcelona); l'**11**, a la catedral de Barcelona, a les 9.30 i 11.30, eucaristia; a les 18.00, Rosari; a les 19.00, eucaristia solemne presidida per l'arquebisbe Lluís Martínez Sistach i processó de torxes.

• **VIDA CREIXENT.**— El **10 de febrer**, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *Bienaventurados los misericordiosos, porque ellos alcanzarán misericordia*. C/ Rivadeneira, 6, 3r - Barcelona.

• **CERCLE LA SALLE.**— El **10 de febrer**, a les 18.30, Carles Cuadras (catedràtic emèrit de la UB) presenta *La fuga de Bach*, amb la col·laboració de membres del teatre. Pl. del Nord, 14 - Barcelona, tel. 932 181 077 i 690 378 450, mfmagaz@gmail.com.

• **VISITA PAPAL.**— El **10 de febrer**, a les 19.00, a l'aula magna del Seminari Conciliar de Barcelona, sessió acadèmica *Els missatges de la visita apostòlica del Sant Pare Benet XVI a Barcelona*, presidida per l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach. Intervencions: Salvador Pié, Francesc Torralba, Armand Puig i Lluís Martínez Sistach.

• **AMICS DE SANT FRANCESC.**— El **10 de febrer**, a les 20.00, pregària. Convent dels frares franciscans, c/ Santaló, 80 - Barcelona.

• **REVISTA PHASE.**— L'**11 de febrer**, de 9.00 a 13.00, celebració del cinquantenari de la revista *Phase* al Seminari Conciliar de Barcelona. Ponències de Mons. Pere Tena i de Mons. Julián López.

• **ESCOLA D'ANIMACIÓ BÍBLICA.**— El **12 de febrer**, de 10.30 a 13.00, al Centre d'Estudis Pastoral (c/ Rivadeneira, 6 - Barcelona). Més informació: Quique Fernández, tel. 652 078 868, quimil66@yahoo.es

• **PASTORAL OBRERA.**— XXIII Jornada d'estudi de la Pastoral Obrera de Catalunya i les Illes el **12 de febrer**, de 9.30 a 18.00, amb el tema *Prendre consciència dels moments que vivim: una invitació a l'acció (Rm 13,11)*. Ponència de Víctor Renes, sociòleg i exdirector del Departament d'Estudis de Càritas espanyola. Serà al Seminari Conciliar de Barcelona.

• **PASTORAL SOCIAL.**— El **12 de febrer**, formació per a voluntaris de Pastoral Social sobre *L'acompanyament als interns amb malalties psiquiàtriques*. Més informació: c/ Rivadeneira, 6, 8è - Barcelona, tel. 933 176 397, delpassocial@yahoo.es.

• **COSMOCAIXA.**— El **12 i 13 de febrer**, *La Laia experimenta!*, programació especial amb motiu de les festes de Santa Eulàlia. Més informació: c/ Isaac Newton, 26 - Barcelona, tel. 932 126 050.

S. I. CATEDRAL BASÍLICA
BARCELONA

• **CATEDRAL.**— El cor de cambra Francesc Valls participarà en la celebració del **12 de febrer**: a les 19.00, ofertori: *Beatam me dicent a 12 de Valls*; comunió: *O sacrum convivium a 8 de F.*; sortida: *Goigs de Santa Eulàlia*; el **13**, a les 10.30, ofertori: *Benedictus es Domine* de Palestrina; comunió: *Beatus vir* de Victoria intercalat amb el gregorià; sortida: *Cantate domino a 5 de Hassler*.

• **FUNDACIÓ PERE TARRÉS.**— Els dies **12 i 13 de febrer**, curs sobre *Astro-nomia a l'abast de tothom*. Més informació: www.peretarres.org/educacio-ambiental.

• **SANT ANDREU DE LLAVANERES.**— El **13 de febrer**, a les 12.15, presentació del llibre *El caputxí Joaquim M. de Llavaneres*, de fra Valentí Serra. Presentarà l'obra Joan Ferrer, degà de la Universitat de Girona. Tancarà l'acte fra Jacint Duran, provincial dels caputxins. Serà a l'església parroquial de Sant Andreu.

• **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El **13 de febrer**, a les 18.00, trobada del grup a la capella de les Carmelites Missioneres (c/ Puiggarí, 1 - Barcelona). Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

• **PARES TEATINS.**— El **13 de febrer**, a les 18.00, concert de Rafael Dengrà (violí) amb obres de Bach. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

• **XXIX JOCS FLORALS DE CALELLA.**— Fins al **26 de febrer** es poden lliurar les poesies en català. Més informació: tel. 937 690 522, amicsdelapoesia@hotmail.com.

• **AMICS DELS ÀNGELS.**— Organitza el VII Certamen de fotografia amb el tema *Fotografiem els àngels del carrer i de la natura*. Les obres es poden presentar fins al **8 de març**. Més informació: Angelus, c/ València, 216 - Barcelona, tel. 933 230 616.

• **SANT JOSEP.**— Fins al **13 de març**, tots els diumenges, a les 19.00, devoció dels Set Diumenges de Sant Josep predicats per Mn. Juan Muñoz, vicari de la parròquia de Sant Francesc d'Assís de Badalona. Serà al santuari de Sant Josep de la Muntanya, av. Santuari de Sant Josep de la Muntanya, 25 - Barcelona.

ALBA Residència d'Àvies

Torre de 24 places només per a dones.
Estades curtes i llargues. Centre de dia també els festius.

Tel.: 932 039 740 · www.albaresidencia.es · info@albaresidencia.es
Barcelona (Sarrià - Sant Gervasi)

Des del carrer

GLÒRIA GRATACÓS CASACUBERTA, DIRECTORA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS SUPERIORS DE LA FAMÍLIA DE LA UIC

«Caldria impulsar una mentalitat col·lectiva de la família»

Samuel Gutiérrez

Amb una àmplia experiència en el camp de l'educació i de l'orientació familiar, Glòria Gratacós (Barcelona, 1965) ha estat nomenada recentment directora de l'Institut d'Estudis Superiors de la Família de la Universitat Internacional de Catalunya (UIC). És llicenciada en Ciències Empresarials, màster en Direcció i Administració d'Empreses i màster en Educació Familiar. Des del setembre del 1992, és la directora del col·legi Canigó, càrrec que compaginarà amb la direcció de l'IESF.

Amb quines expectatives afronta la direcció de l'Institut d'Estudis Superiors de la Família de la UIC?

Les meves expectatives són les de posar-me al servei, amb el meu equip, d'un projecte ambiciós: potenciar el paper de la família a la nostra societat. Els principals reptes són unir esforços en l'àmbit nacional i internacional entre les diferents organitzacions, instituts que tenen una missió similar; i potenciar línies de recerca de temes de família que puguin donar a conèixer amb més profunditat la seva situació per tal de poder oferir pautes d'actuació a diferents estaments polítics per poder ajudar les famílies a complir les seves funcions dins de la societat.

Quina és la missió específica d'aquest centre en l'àmbit de la família? Quins són els seus referents?

La nostra missió és treballar per impulsar estudis interdisciplinaris de l'àrea de la família per tal de poder assolir un coneixement més profund i així poder aportar solucions, de la mà d'altres institucions similars, als àmbits de decisió política i social. Volem que tothom s'adoni de la importància que té en una societat el fet que la família pugui fer bé les seves funcions, amb ajut. Els nostres referents són el

treball ben fet de diverses institucions en l'àmbit de la recerca i de la docència centrades en aspectes molt importants, sense oblidar-nos d'altres aspectes que pensem que s'han de treballar també.

Què entén vostè per polítiques familiars?

Les polítiques familiars són totes aquelles reglamentacions de l'Estat que afecten la família i que es fan perquè es considera que aquesta és l'element natural i fonamental de la societat i, per tant, té dret a la protecció per part de l'Estat (Declaració Universal dels Drets Humans, art. 16.3).

Com valora les que es duen a terme actualment a Catalunya i a Espanya?

Les escasses polítiques familiars que es fan al nostre país són de curt termini i se centren en aspectes individuals dels membres de la família, però no tenen una visió de la família com a subjecte social.

Què faria si estigués al capdavant d'un hipotètic Ministeri de Família?

Si estigués al capdavant d'un hipotètic Ministeri de Família procuraria treballar per impulsar una mentalitat col·lectiva de la família, i no la família com una suma d'individus on cadascú té els seus drets particulars. Només així es podria començar a treballar en una mentalitat de llarg termini equilibrant la llibertat amb la responsabilitat, tenint en compte la família com a subjecte social, legislant i superant les polítiques individualistes.

Què creu que pot aportar la Doctrina Social de l'Església a les polítiques familiars?

Crec que la Doctrina Social de l'Església és la gran desconeguda i aporta un gran sentit comú a l'hora d'estudiar diferents problemes de la nostra societat pel que fa a l'equilibri de les llibertats individuals i les llibertats col·lectives. Penso que pot aportar molta llum en les dialèctiques com llibertat/igualtat, subsidiarietat/solidarietat, etc.

Es parla molt avui que la família és atacada... Hi està d'acord?

Més que atacada, jo crec que hem perdut el nord i ens hem centrat en temes alternatius. Hem menyspreat les funcions socials que fa la família i que són necessàries per a un bon funcionament de la nostra societat.

Creu que caldria arribar avui a un consens, més enllà de les ideologies, sobre què és la família i com cal afavorir-ne el benestar?

Crec profundament en la capacitat de diàleg de la nostra societat i en la necessitat d'oblidar-nos de tanta ideologia per recuperar el sentit comú del que és realment important i, per tant, hem de valorar i prestigiar.

Pensant-ho millor

Francesc Malgosa Riera
Prevere, poeta i escriptor

DIÀLEGS ÍNTIMS (8)

...amb les mares

Tots som fills o filles d'una dona. El melic no enganya. El nostre ésser embrionari, fruit d'una meravellosa concurrència d'elements biogenètics, ha conegut un llarg procés de gestació personalitzadora i individuante en el si d'una dona i en dinàmica comunió amb la font de la vida natural, personal i maternal de la mare; també en harmònica conjuminació i assumpció dels elements genètics paternals.

Ara per ara, tot i l'abundància de les mutacions familiars socials que afloren en l'ambient, res ni ningú no podrà marginar el rol de la mare en l'engendrament, gestació, part i primers temps de criança i de convivència amb el nadó. Una persona serà sempre fruit d'un pare i d'una mare. I d'entrada, segons els entesos, sembla que les dues dimensions, maternitat i paternitat, han de cobrir satisfactòriament els primers anys de l'encaminament de l'infant. El feminisme com a incorporació de la dona a l'espai social, professional, cultural, polític, religiós es mereix reconeixement i suport. La seva aportació i col·laboració a la vida social serà un gran enriquiment humanístic. Però, la donamare continuarà essent l'estendard d'una humanitat que, globalment, opta per la vida, per l'amor i per la comunió interpersonal com a font de creixement i d'expansió per als autèntics valors humans.

Diuen els psicòlegs que tots els adults portem un infant dins nostre. Jo diria que el nostre jo ha quedat irreversiblement afaïxonat per l'efusió vital, amorosa i maternal de la dona-mare. Això explicaria que en certes circumstàncies i situacions, en el capteniment de la persona és fàcil captar-hi certes cadències femenines i àdhuc maternals. És cosa sabuda que persones adultes, homes i dones, en el desfici dels últims moments de la seva vida biològica, cridrin: «Mare!» És un desig d'arrapar-se a la presència espiritual i a la companyonia d'aquella que els donà la vida temporal en el moment en què aquesta esdevindrà vida eterna. Un adagi castellà diu: «Amor de madre, que lo demás es aire.»

Estimada mare meva i totes les mares del món: Déu principi fontal de tota vida us estima. I la multitud innumerable de fills i filles d'arreu del món, també. Al llarg de la nostra vida els batecs del nostre cor són resposta als vostres petons i al ressò de les cançons de bressol. Ara conscient que s'acaba la gestació del meu viure en el temps, penso que no seria possible esperar la gràcia del naixement a la vida eterna, sense la prèvia meravella del meu naixement natural.

Deixeu-me acabar amb l'última estrofa d'una poesia que de jove vaig dedicar a la meva mare: «Mare, qui pogués tornar al teu si, fent del teu cor coixí, bressol de la teva entranya.»

Rauxa

Unes vides plenes de sentit

De Dioses y hombres és una pel·lícula basada en fets reals que explica la vida d'una petita comunitat de monjos trapencs a l'Atlas algerià durant la violència extrema dels anys noranta. La interpretació dels actors és excel·lent i la bellesa austera del paisatge, d'algunes escenes gairebé pictòriques i de la música, resulta increïblement captivadora. Lluny de grans efectismes, la senzillesa i el realisme que impregnen tota la pel·lícula fan que l'espectador, encara que no sigui creient, es posi fàcilment en la pell dels protagonistes i senti com a pròpia la terrible tragèdia que van patir.

Aquesta obra mestra del director francès Xavier Beauvois ens ensenya uns religiosos immersos en el dubte, la por i el combat interior —febleses ben humanes— davant del dilema de fugir i abandonar la població local o quedar-se sabent que s'exposen a una mort segura. La misericòrdia, el perdó i l'amor incondicional a Déu i als homes omplen una pel·lícula amb molts paral·lelismes amb el relat evangèlic i que, tot i la violència, traspua esperança per tot arreu. Per als cristians és imprescindible anar-la a veure perquè ens explica que, malgrat la presència del mal, la vida humana està plena de sentit.

Eduard Brufau

